

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

www.mop.gov.si, e: gp.mop@gov.si
Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana
t: 01 478 74 00, f: 01 478 74 22

Številka: 0071-6/2010
Ljubljana, dne 13.05.2010
EVA: 2009-2511-0009

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o geodetski dejavnosti – redni postopek - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o geodetski dejavnosti in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

2. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Aleš Seliškar, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije
Andreja Osolnik, sekretar, Geodetska uprava Republike Slovenije

Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora Republike Slovenije:

dr. Roko Žarnić, minister za okolje in prostor
mag. Zoran Kus, državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor
Aleš Seliškar, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu: DA

4. Obrazložitev predlaganega nujnega oz. skrajšanega postopka obravnave predloga zakona v Državnem zboru RS: /

5. Kratek povzetek gradiva:

Zakon o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, ZGeoD), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije 26. januarja 2000, je bil spremenjen in dopolnjen z novelo iz leta 2008 zaradi uvedbe splošne krajevne pristojnosti v katastrskih zadevah.

ZGeoD ureja pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji. Razen v tretjem odstavku 4. člena, ki določa pogoje za vpis tujih gospodarskih družb in njihovih podružnic v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije, v njem za tuje gospodarske družbe in posameznike, ki želijo v Republiki Sloveniji ustanoviti geodetsko podjetje oziroma čezmejno opravljati geodetsko dejavnost, ni predpisano nič.

Konec leta 2006 je bila sprejeta Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376/36, 27. 12. 2006) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o storitvah na notranjem trgu), ki ureja prosto opravljanje storitev na notranjem trgu Evropske unije. Direktiva o storitvah na notranjem trgu se uporablja za zahteve, ki vplivajo na začetek opravljanja ali opravljanje storitvene dejavnosti. Zaradi uskladitve z Direktivo o storitvah na notranjem trgu se morajo ustrezno spremeniti področni predpisi z določbami o opravljanju storitev. Ker je eden takih predpisov tudi ZGeoD, ki ureja pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji, je treba v ZGeoD ustrezno vključiti določbe Direktive o storitvah na notranjem trgu oziroma Zakona o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/2010), ki je kot krovni predpis v slovenski pravni red prenesel Direktivo storitvah na notranjem trgu.

ZGeoD je treba uskladiti tudi z Zakonom o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07 in 85/09), ki je kot krovni predpis vzpostavil sistem priznavanja poklicnih kvalifikacij in v slovenski pravni red prenesel Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L št. 255/2005).

Predlog novega ZGeoD vsebuje novo ureditev pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti in za opravljanje reguliranih poklicev za ponudnike in državljane iz držav članic Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora ter ponudnike iz tretjih držav.

V obdobju od uveljavitve ZGeoD so se v praksi pokazale tudi potrebe po odpravi nejasnosti in natančnejši določitvi posameznih pristojnosti (geodetsko podjetje, odgovorni geodet, zavarovanje odgovornosti, geodet, geodetska izkaznica, geodetski inšpektor). Predlog novega ZGeoD vsebinsko dopolnjuje in spreminja sedanjo ureditev opravljanja geodetske dejavnosti v skladu z Direktivo o storitvah na notranjem trgu, Zakonom o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/2010) in Zakonom o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07 in 85/09) tako, da izhaja iz posebnosti opravljanja te dejavnosti in posledično spreminja vsebino inšpekcijskega nadzorstva nad izvajanjem zakona ter kaznovanje za prekrške ob kršitvah.

Novi ZGeoD je organizacijski zakon, ki ureja geodetsko dejavnost in določa pogoje za opravljanje te dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Novi ZGeoD ni povsem nov zakon – je »čistopis sprememb in dopolnitev ZGeoD«, ki v veliki meri ohranja institute sedanjega ZGeoD in jih še dodatno razčlenjuje in dopolnjuje.

6. Presoja učinkov in usklajenost vladnega gradiva:

II. Izjavljam, da predlagano gradivo

a)	<u>nima</u> učinka	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 € v tekočem in naslednjih treh letih
b)	<u>ima</u> učinek	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije
c)	<u>nima</u> učinka	na postopke oziroma poslovanje javne uprave/pravosodnih organov s strankami (državljeni in pravnimi osebami) oziroma na obveznosti strank do javne uprave (administrativna bremena)
d)	<u>nima</u> učinka	na gospodarstvo, na obseg državnih pomoči
e)	<u>nima</u> učinka	na okolje
f)	<u>nima</u> učinka	na socialni položaj posameznikov

g)	je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja (http://www.gu.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_v_pripravi/) Datum objave: 21.01.2010 Dne 21.01.2010 je bilo gradivo objavljeno na spletnem portalu Geodetske uprave Republike Slovenije.	DA
h)	so bile v celoti upoštevane prejete pripombe, predlogi civilne družbe oziroma te niso bile prejete	DA
i)	je bilo lektorirano	DA

j)	Predlog zakona je bil 22.01.2010 poslan v medresorsko usklajevanje vsem ministrstvom, Statističnemu uradu Republike Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije, Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Geodetskemu inštitutu Slovenije, Inženirski zbornici Slovenije – Matični sekciji geodetov, Gospodarskemu interesnemu združenju geodetskih izvajalcev, Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, Zvezi geodetov Slovenije, Informacijskemu pooblaščenču in Gospodarski zbornici Slovenije. Ministrstvo za zdravje, Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za finance – Direktorat za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov in Ministrstvo za promet so sporočili, da na predlog zakona z vidika njihove pristojnosti nimajo pripomb. Pripombe in predloge so podali Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za obrambo. Njihove pripombe so se nanašale predvsem na ureditev pristojnosti in delovanje Inženirske zbornice Slovenije po tem zakonu, poenotenje izrazov, izobrazbene pogoje za geodetskega inšpektorja, predpisana izobraževanja in določitev roka za sprejem letnega programa državne geodetske službe. Večina njihovih pripomb je bila upoštevanih, na tiste pripombe in predloge, ki niso bili upoštevani, pa jim je bilo posredovano pisno, obrazloženo stališče, zakaj predlagatelj vztraja pri predlaganih rešitvah. Pripombe in predloge, ki jih je podal Informacijski pooblaščenec, so se nanašale na shranjevanje osebnih podatkov v imeniku odgovornih geodetov iz 9. člena in imeniku imetnikov geodetske izkaznice iz 13. člena novega ZGeoD, na ureditev pravice do dostopa - vpogleda v osebne podatke v teh imenikih ter na zaračunavanje stroškov za uporabo omrežnih storitev iz četrtega odstavka 36. člena novega ZGeoD. Pripombe Informacijskega pooblaščenca so v celoti usklajene in upoštewane. Pripombe in stališča Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, Inženirske zbornice Slovenije, Matične sekcije geodetov pri IZS in Gospodarskega interesnega združenja geodetskih izvajalcev, ki so se nanašale predvsem na določitev izobrazbenih pogojev za odgovorne geodete in geodete z geodetsko izkaznico, pristojnosti IZS ter izobraževanja po zakonu, so bila v celoti usklajena na skupnem usklajevalnem sestanku dne 22.02.2010. Drugi organi na poziv k sodelovanju v medresorski obravnavi niso odgovorili. Predlog zakona je medresorsko usklajen z Ministrstvom za zdravje, Službo Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Ministrstvom za notranje zadeve, Ministrstvom za finance – Direktoratom za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvom za promet, Ministrstvom za gospodarstvo, Ministrstvom za pravosodje, Ministrstvom za javno upravo, Ministrstvom za obrambo, Informacijskim pooblaščenčem, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo, Inženirsko zbornico Slovenije, Matično sekcijo geodetov pri IZS, Gospodarskim interesnim združenjem geodetskih izvajalcev ter Službo vlade za zakonodajo. Predlog zakona je bil v koalicijskem usklajevanju.	DA
----	--	----

7. Vključenost v delovni program Vlade Republike Slovenije za leto 2010:

V Normativnem programu dela Vlade Republike Slovenije za leto 2010 je načrtovan sprejem novega Zakona o geodetski dejavnosti (prva predložitev v obravnavo na vladi – 04.05.2010, skrajni rok sprejema – 30.09.2010).

V Normativnem programu dela Vlade Republike Slovenije za leto 2009 je bil načrtovan sprejem Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o geodetski dejavnosti. Ker so uskladitve zakona, ki ureja geodetsko dejavnost, s pravom Evropske unije, t.j. z določbami Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2006/123/ES o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376/2006) in Zakonom o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07 in 85/09), ki je v slovenski pravni red prenesel Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L št. 255/2005), tako številne, da posegajo v več kot polovico členov sedanje ureditve, je utemeljena priprava novega zakona o geodetski dejavnosti, ki vsebinsko in oblikovno prispeva k večji preglednosti, jasnosti in razumljivosti predpisa.

Dr. Roko ŽARNIČ
MINISTER

PRILOGE:

- PRILOGA 1: predlog sklepa Vlade Republike Slovenije
- PRILOGA 2: izjava o odpravi administrativnih ovir
- PRILOGA 3: predlog zakona

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko ... dne ... sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o geodetski dejavnosti in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

Številka:

Datum:

Mag. Helena KAMNAR
GENERALNA SEKRETARKA

IZJAVA O ODPRAVI ADMINISTRATIVNIH OVIR

Razlogi, zakaj je postopek ali druga administrativna obveznost nujna, in javni interes, ki se s tem dosega; dokazi, da javnega interesa ni mogoče doseči na drug, za stranke enostavnejši način	zakon ne vpliva na dodatne administrativne obveznosti, temveč jih poenostavlja v skladu z Direktivo o storitvah na notranjem trgu. Zahteve so utemeljene z javnim interesom, kar sicer izrecno zahteva Direktiva o storitvah na notranjem trgu.
Spoštovanje načela »vse na enem mestu« – načelo, da stranki ni treba opravljati zadev, ki se nanašajo na en življenjski oziroma poslovni dogodek, na več mestih; kraj izvajanja storitve oziroma obveznosti	zakon uporablja načelo »vse na enem mestu« skladno z določbami ZUP in zahtevami Direktive o storitvah na notranjem trgu.
Poraba časa in stroški (upravna taksa, plačilo storitve ...), ki jih stranki povzroča postopek ali obveznost	zakon upošteva porabo časa in stroške skladno z določbami ZUP in zahtevami Direktive o storitvah na notranjem trgu.
Dokumentacija, ki jo bo morala predložiti stranka za izvedbo postopka; zmanjšanje obsega dokumentov, ki jih mora predložiti, oziroma obrazložitev, zakaj zmanjšanja ni	zakon odpravlja podvajanje zahtev glede predložitve zahtev in dokumentacije.
Način plačevanja storitve, upravne takse ... (z gotovino, s kreditnimi in plačilnimi karticami, po e-moneti, drugo)	zakon ne vpliva na način plačevanja storitev
Področje in življenjski oziroma poslovni dogodek na portalu e-uprave, na katerega se dogodek nanaša, oziroma predlog za uvedbo drugega dogodka	ni predlagan nov življenjski dogodek
Dodaten prostor za navedbo predloga novega dogodka	
Obseg postopka, ki ga bo mogoče opraviti po elektronski pošti in drugih sodobnih poteh, oziroma obrazložitev, zakaj to ne bo mogoče	zakon ne vpliva na način izvedbe postopka – uporaba določb ZUP.
Podatki, potrebni za izvedbo postopka, ki jih bo pristojni organ pridobil sam iz uradnih evidenc, in način pridobivanja teh podatkov	zakon ne vpliva na način pridobivanja teh podatkov – uporaba določb ZUP.

PREDLOG ZAKONA O GEODETSKI DEJAVNOSTI

EVA: 2009-2511-0009

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Evropska unija je 12. decembra 2006 sprejela Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376 z dne 27.12.2006, str. 36) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/123/ES) zaradi pravne ureditve ustanavljanja ponudnikov storitev in prostega čezmejnega opravljanja storitev na notranjem trgu Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora. Direktivo 2006/123/ES je kot krovni predpis v slovenski pravni red prenesel Zakon o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/2010), vendar se morajo zaradi uskladitve z Direktivo 2006/123/ES ustrezno spremeniti tudi področni predpisi, ki vsebujejo določbe o opravljanju storitev.

Ker Zakon o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06 – ZEN in 45/08) (v nadaljnjem besedilu: ZGeoD) ureja pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji, je treba vanj ustrezno vključiti nove določbe o prostem ustanavljanju ponudnikov storitev in o prostem čezmejnem opravljanju storitev v povezavi z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L št. 255 z dne 30.9.2005, str. 22) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/36/ES).

Direktiva 2005/36/ES nekatera vprašanja v zvezi z opravljanjem storitev ureja kot specialni predpis. Direktivo 2005/36/ES je v slovenski pravni red prenesel Zakon o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07 in 85/09 – ZPKEU), ki je kot krovni predpis vzpostavil sistem priznavanja poklicnih kvalifikacij: pristojna resorna ministrstva oziroma pristojni organi (zbornice ali drugi pristojni organi) vodijo postopke priznavanja poklicnih kvalifikacij in obravnavajo prijave za čezmejno opravljanje storitev v Republiki Sloveniji. Ker se ZGeoD od uveljavitve Direktive 2005/36/ES in ZPKEU do zdaj ni uskladil z njima, je treba v njem sistemsko urediti pogoje za priznavanje kvalifikacij za državljane oziroma državljanke držav Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora, Švicarske konfederacije in druge države pogodbenice, upoštevajoč možnosti za posebno ureditev nekaterih vprašanj za regulirane poklice na področju geodetske dejavnosti – t.j. odgovorni geodet in geodet. Sistemsko je treba urediti tudi pogoje za priznavanje kvalifikacij za tuje ponudnike iz tretjih držav, ki niso države pogodbenice, in za državljane tretjih držav.

ZGeoD, ki ureja pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji, za tuje gospodarske družbe in posameznike, ki želijo v Republiki Sloveniji registrirati dejavnost - ustanoviti geodetsko podjetje oziroma čezmejno opravljati geodetsko dejavnost, ne predpisuje ničesar. Zato je treba v novem Zakonu o geodetski dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: novi ZGeoD) urediti pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti za vse subjekte, ki želijo opravljati geodetsko dejavnost v Republiki Sloveniji.

V obdobju od uveljavitve ZGeoD (od leta 2000) so se v praksi pokazale tudi potrebe po odpravi nejasnosti in natančnejši določitvi posameznih pristojnosti (geodetsko podjetje, geodet, odgovorni geodet, geodetski inšpektor). Novi ZGeoD vsebinsko dopolnjuje in spreminja sedanjo ureditev opravljanja geodetske dejavnosti v skladu z Direktivo 2006/123/ES, Zakonom o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/2010) in Zakonom o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07 in 85/09) tako, da izhaja iz posebnosti opravljanja te dejavnosti in posledično spreminja vsebino inšpekcijskega nadzorstva nad izvajanjem zakona ter kaznovanje za prekrške ob kršitvah.

Novi ZGeoD ni povsem nov zakon – je »čistopis sprememb in dopolnitev ZGeoD«, ki v veliki meri ohranja institute sedanjega ZGeoD, ki jih še dodatno razčlenjuje in dopolnjuje.

Razlogi za spremembe in dopolnitve oziroma novo ureditev ter predlagane rešitve so vsebinsko pojasnjeni v obrazložitvi k posameznem členu ali pri zaokroženih vsebinskih sklopih členov.

2. Cilji, načela in poglobitve rešitve zakona

Cilji

Cilji novega ZGeoD so cilji, ki so narekovali sprejem ZGeoD v letu 2000:

- določitev geodetske dejavnosti in pogojev za opravljanje te dejavnosti; vsebinski del geodetske dejavnosti bodo urejali področni materialni zakoni;
- določitev nalog geodetske službe, ki se izvaja v javnem interesu;
- opredelitev možnosti, da se v samoupravni lokalni skupnosti oblikuje lokalna geodetska služba;
- zagotovitev izvajanja geodetske dejavnosti prek geodetskih podjetij, in sicer tako, da se zagotovi njihova konkurenčnost in enakopravnost;
- določitev obveznosti geodetskih podjetij in zagotovitev strokovnega izvajanja geodetske dejavnosti;
- zagotovitev združevanja geodetov v matični sekciji geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije;
- ureditev varovanja avtorskih pravic države in samoupravnih lokalnih skupnosti na zbirkah geodetskih podatkov in določitev načina uporabe podatkov iz zbirk geodetskih podatkov.

Nov cilj novega ZGeoD je uveljavitev Direktive 2006/123/ES pri izvajanju geodetske dejavnosti v skladu z načeli, ki jih Direktiva 2006/123/ES vzpostavlja za opravljanje storitev in dejavnosti tujih ponudnikov. Namen Direktive 2006/123/ES ni popolna liberalizacija trga storitev, temveč njegovo zagotavljanje z načeli in pravili, ki jih je izoblikovala sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti in jih na novo uvaja Direktiva 2006/123/ES z upravnim sodelovanjem med državami članicami, s poenostavitvijo postopkov ter vzpostavitvijo enotne točke za stike.

Cilji Direktive 2006/123/ES in Zakona o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/2010) so oblikovanje pravnega okvira, s katerim se zagotovijo svoboda ustanavljanja in prosti pretok storitev med državami članicami; upravno sodelovanje med državami članicami za izmenjavo informacij in vzpostavljanje učinkovitega nadzora ter ukrepanja v primeru kršitev med državami članicami; odprava ovir, ki ponudnikom storitev v državah članicah onemogočajo svobodo ustanavljanja, in ovir za prost pretok storitev med državami članicami ter zagotovitev pravne varnosti ponudnikom in prejemnikom, da svobodo ustanavljanja in

prost pretok storitev, ki ju zagotavlja Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti, lahko dejansko uresničijo.

Načela

Glede načel novi ZGeoD ne odstopa od že uveljavljenih oziroma uzakonjenih temeljnih načel ZGeoD, ki so bila podlaga za njegov sprejem v letu 2000:

- *načelo odprtosti*: geodetska dejavnost je določena v najširšem smislu in odprto - zajema geodetske meritve, opazovanja, kartiranje in druga dela ter postopke, potrebne za evidentiranje podatkov o nepremičninah in prostoru ter za razmejitev zemljišč in drugih nepremičnin, izdelovanje geodetske dokumentacije ter geodetska dela za tehnične namene. V zakonu posamezna dela in postopki, ki so geodetska dejavnost, niso taksativno naštet - uvrstitev posameznega dela in postopka v geodetsko dejavnost določa njegov namen. To omogoča, da se v geodetsko dejavnost lahko uvrstijo tudi dela in postopki, ki na sedanji stopnji razvoja opravljanja te dejavnosti še niso znani;
- *načelo delitve pristojnosti*: opravljanje tistega dela geodetske dejavnosti, ki zagotavlja uradne podatke v zbirkah geodetskih podatkov na področju referenčnih koordinatnih sistemov, evidentiranja nepremičnin, množičnega vrednotenja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil ter topografskega in kartografskega sistema je v pristojnosti državne geodetske službe. Te naloge opravlja Geodetska uprava Republike Slovenije kot upravni organ v sestavi ministrstva, pristojnega za geodezijo (t.j. Ministrstva za okolje in prostor);
- del nalog geodetske službe (razvojne in določene strokovno-tehnične naloge) izvaja Geodetski inštitut Slovenije kot javni zavod na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo FGG;
- *načelo decentralizacije oblasti*: za območje samoupravne lokalne skupnosti (občina, mestna občina, pokrajina) se lahko oblikuje lokalna geodetska služba, ki izvaja naloge lokalne geodetske službe za potrebe samoupravne lokalne skupnosti;
- *načelo enakih možnosti*: zagotovljena je svobodna gospodarska pobuda pri izvajanju geodetske dejavnosti. Geodetsko dejavnost lahko izvajajo geodetska podjetja, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane pogoje. Svobodna gospodarska pobuda pri izvajanju geodetske dejavnosti zajema svobodno (tržno) oblikovanje cen teh storitev in del, saj je po 2. g. točki 15. člena Direktive 2006/123/ES zahteva določanja najnižjih in/ali najvišjih tarif, ki bi jih moral tuji ponudnik upoštevati, kadar bi delal na območju Republike Slovenije, predmet ocenjevanja in jo morajo države članice posebej utemeljiti z razlogi v javnem interesu. Da ni razlogov v javnem interesu, je bilo presojeno že ob sprejemanju Zakona o graditvi objektov (ZGO-1B);
- *načelo prostovoljnega združevanja*: zaradi zagotavljanja strokovnosti opravljanja geodetske dejavnosti, varovanja javnega interesa, interesov izvajalcev geodetske dejavnosti in uporabnikov geodetskih del in storitev je predpisano združevanje geodetov v samostojno geodetsko sekcijo Inženirske zbornice Slovenije;
- *načelo varstva avtorskih pravic*: pri uveljavljanju in varovanju avtorskih pravic na zbirkah geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi in vodi geodetska uprava ali lokalna geodetska služba, je sprejeto načelo, da so vse avtorske pravice na teh zbirkah podatkov v izključni lasti Republike Slovenije oziroma samoupravne lokalne skupnosti;
- *načelo notranjega nadzora in inšpekcijskega nadzora*: uvedeni sta dve formalni obliki nadzora nad izvajanjem geodetske dejavnosti. Prva oblika je notranji nadzor v vsakem geodetskem podjetju, ki ga opravi odgovorni geodet, preden potrdi, da je geodetska storitev oziroma geodetsko delo opravljeno v skladu s predpisi in normativi. Ta oblika nadzora je obvezna, saj geodetsko podjetje naročniku ne sme izročiti izdelka, ne da bi ga potrdil odgovorni geodet. Izvajanje zakonov in drugih predpisov s področja

geodetske dejavnosti ter geodetsko dejavnost pa bo z vidika državnega nadzora nadziral geodetski inšpektor.

Novi ZGeoD poleg navedenih načel še v celoti sledi načelom, ki jih za opravljanje storitev in dejavnosti tujih ponudnikov vzpostavlja Direktiva 2006/123/ES:

- načelo upravnih poenostavitev,
- načelo prepovedi diskriminatornega obravnavanja,
- načelo utemeljitve zahtev s pomembnimi razlogi v javnem interesu,
- načelo sorazmernosti predpisane zahteve in cilja, ki se z zahtevo želi doseči,
- načelo prepovedi podvajanja enakovrednih zahtev in preverjanja, itd..

Poglavitne rešitve

Namen novega ZGeoD je sistemsko in jasno urediti opravljanje geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji, tako da se omogoči prosto ustanavljanje in prosto opravljanje storitev oziroma nediskriminatorno obravnavanje domačih in tujih pravnih in fizičnih oseb, ki želijo opravljati geodetsko dejavnost v Republiki Sloveniji.

Zato se v novem ZGeoD pojem »geodetsko podjetje« spreminja: »geodetsko podjetje« je vsak gospodarski subjekt, ki ima vpisano oziroma priglášeno geodetsko dejavnost (ne glede na statusno obliko) in opravlja geodetsko dejavnost (ne le ozko določen del geodetske dejavnosti). Vsako geodetsko podjetje mora imeti sklenjeno zavarovalno pogodbo za škodo, ki bi jo v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti utegnili povzročiti strankam ali tretjim osebam (do zdaj je bilo to predpisano le kot pogoj za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev).

Zaradi usklajevanja z Direktivo 2006/123/ES se v novem ZGeoD ukinjajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, ker so zaradi izrecnih prepovedi Direktive 2006/123/ES glede opreme in prostorov ter spremenjene ureditve zavarovanja odgovornosti za škodo odpadli vsi razlogi za ohranitev sistema dovoljevanja opravljanja geodetskih storitev.

Novi ZGeoD določa pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti in reguliranega poklica »odgovorni geodet« in »geodet«. Pogoji za opravljanje teh poklicev se ne spreminjajo, le pogoj glede strokovne izobrazbe je prilagojen študiju po bolonjskem programu. Določbe ZGeoD glede položaja odgovornih geodetov in geodetov upravičujejo legitimni namen zakonodajalca, da zagotovi primerno stopnjo strokovnosti geodetske dejavnosti in varnosti uporabnikov geodetske dejavnosti. Cilj prinaša večjo kakovost geodetskih storitev, saj nestrokovno izvajanje geodetskih storitev lahko močno poseže v pravice lastnikov nepremičnin (oškodovanje oziroma obremenitev). Zagotavljanje strokovnosti geodetskih storitev in varnosti uporabnikov teh storitev je nedvomno v javnem interesu. O tem, ali so sredstva za doseganje tega cilja primerna in potrebna, je v odločbi št. U-I-230/00-40 z dne 17.04.2003 že presodilo Ustavno sodišče Republike Slovenije.

Novi ZGeoD na novo določa pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti in reguliranega poklica »odgovorni geodet« in »geodet« za ponudnike in državljane Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ter tretjih držav. Pristojnost za priznavanje poklicnih kvalifikacij in izdajanja potrdil za državljane EU je v skladu s 5 a. členom, ki je spremenjen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 85/09) in omogoča prenos pristojnosti na zbornice ali druge organizacije s posebnim zakonom, kot javno pooblastilo, dano pristojni poklicni zbornici, to je Inženirski zbornici Slovenije. Predlagana ureditev je enaka ureditvi za

regulirane poklice po Zakonu o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 111/05 – odločba US, 93/05 – ZVMS, 126/07 in 108/09) (v nadaljnjem besedilu: ZGO-1). Podobno ureditev poznajo tudi druge države, v katerih je predpisano obvezno članstvo v poklicnih zbornicah, saj vodijo postopke ugotavljanja kvalifikacij že za svoje državljane. Predlagana rešitev je ekonomična in racionalna, saj ima Inženirska zbornica Slovenije na razpolago ustrezne kadre in organiziranost. Novi ZGeoD pa podrobneje ureja tudi pogoje za opravljanje storitev ponudnikov in državljanov tretjih držav.

Institut geodetska izkaznica se ohranja in natančneje ureja: dopolnjene oziroma spremenjene vsebine vključujejo rešitve, ki so se v dosednji praksi izdajanja geodetskih izkaznic in izvajanja obveznega strokovnega izobraževanja geodetov pokazale kot potrebne. Namen geodetske izkaznice, uvedene z ZGeoD, ostaja nespremenjen – geodetska izkaznica zagotavlja strokovno izvajanje geodetskih storitev in omogoča geodetom izkazovanje na terenu.

Novi ZGeoD na novo določa pristojnost izdajanja geodetskih izkaznic, zagotavljanja opravljanja strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev, vodenja imenika imetnikov geodetske izkaznice in obveznega izobraževanja za geodete z geodetsko izkaznico – te naloge izvaja Inženirska zbornica Slovenije kot javno pooblastilo po tem zakonu.

Ureditev geodetske službe, ki je del geodetske dejavnosti, ki se izvaja v javnem interesu, ostaja nespremenjena. Geodetska služba je državna in lokalna - naloge državne geodetske službe opravlja Geodetska uprava Republike Slovenije, naloge lokalne geodetske službe pa občine. Splošna krajevna pristojnost Geodetske uprave Republike Slovenije, ki zagotavlja enovitost pristopov na področju nepremičninskih evidenc, je bila uzakonjena v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 45/08).

Spremembe poglavja o inšpekcijskem nadzorstvu so posledica predlaganih sprememb ZGeoD: ni (več) obveznosti vpisa v imenik geodetskih podjetij, za izvajanje geodetskih storitev ni (več) treba pridobiti dovoljenja, ni (več) pogojev glede prostorov in opreme,... Iz istih razlogov je treba tudi drugače urediti sankcije za kršitev tega zakona in globe.

Prehodne določbe novega ZGeoD so glede na celoten obseg predloga zakona precej obsežne, vendar je bilo po skrbni presoji ugotovljeno, da so v tolikšnem obsegu potrebne, saj je treba prilagoditi oziroma uskladiti vso sedanjo ureditev glede opravljanja geodetske dejavnosti, geodetskih storitev, evidenc oziroma imenikov po ZGeoD, Matične sekcije geodetov pri IZS, Geodetskega inštituta Slovenije,

3. Ocena finančnih posledic zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Uresničevanje novega ZGeoD ne bo imelo finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva. To je organizacijski zakon, ki ne določa novih nalog geodetske dejavnosti.

Direktiva 2005/36/ES je pravilo o odpravi dodatnih administrativnih ovir, vključno z dodatnimi stroški za ponudnike občasnih storitev, razširila na vse poklice, ki se opravljajo čezmejno, in uvedla pravilo, da postopki licenciranja ne smejo nalagati stroškov, ki niso povezani s postopkom licenciranja.

Pristojna poklicna zbornica – t.j. Inženirska zbornica Slovenije, na katero se na podlagi 12. člena novega ZGeoD prenašajo pristojnosti v zvezi z izdajanjem geodetskih izkaznic,

zagotavljanjem opravljanja strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev, vodenjem imenika imetnikov geodetske izkaznice in izvajanjem obveznega strokovnega izobraževanja za geodete z geodetsko izkaznico, na podlagi 18. člena novega ZGeoD pa naloge v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev za tuje državljane in občasnega opravljanja storitev, se ne financira iz državnega proračuna. Zato ta določba ne bo imela vpliva na državni proračun, ampak le na financiranje te zbornice. Ocene o vplivu te določbe na financiranje zbornice ni mogoče podati, saj doslej noben državljan EU še ni vpisan v imenik odgovornih inženirjev (v katerega se vpišejo tudi osebe, ki izpolnjujejo pogoje za odgovorne geodete), iz pregleda dosedanjega obsega priznavanja kvalifikacij in občasnega opravljanja storitev pa je mogoče le ugotoviti, da doslej še ni bila vložena nobena zahteva za priznanje kvalifikacije oziroma prijave občasnega opravljanja storitev na področju geodetske dejavnosti.

Glede izdajanja geodetske izkaznice in vodenje imenika imetnikov geodetske izkaznice – te naloge sedaj opravlja Geodetska uprava RS, je ugotoviti, da je v posameznem koledarskem letu izdanih povprečno 50 - 60 geodetskih izkaznic, dela in naloge v zvezi s tem pa pomenijo približno 10% obremenitev enega uslužbenca Geodetske uprave RS.

4. Prikaz ureditev v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu EU

4. 1 prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog novega ZGeoD je v celoti usklajen s pravom EU, to je z zahtevami Direktive 2006/123/ES in Direktive 2005/36/ES.

4. 2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

a) prikaz ureditve organiziranosti izvajanja geodetske dejavnosti

4.1 AVSTRIJA

(84.000 km², 8.100.000 prebivalcev, 11 mio parcel)

V Avstriji je geodetska služba organizirana v Zveznem uradu za meroslovje in geodezijo, ki je samostojen urad v sestavi Zveznega ministrstva za gospodarstvo, družino in mladino. Zvezni urad za meroslovje in geodezijo ima pet sektorjev, in sicer: za splošne zadeve, meroslovje, izmero, zemljiški kataster in marketing. Zemljiško-katastrske zadeve se izvajajo decentralizirano na 41 geodetskih katastrskih uradih ter na 17 dodatnih lokacijah, kjer je omogočeno delo s strankami. Geodetska dela, pomembna za državo, se opravljajo po posebnih državnih programih (običajno letnih), katerih uresničevanje se financira iz državnega proračuna. V Zveznem uradu za meroslovje in geodezijo je zaposlenih 1430 uslužbencev, od katerih se 730 uslužbencev ukvarja z vodenjem zemljiškega katastra.

Geodetski katastrski uradi vodijo in vzdržujejo zemljiški kataster. Na površini 84.000 km² vodijo približno 11 milijonov katastrskih parcel. Njihove naloge so zlasti vzdrževanje in izdajanje osnovnih geodetskih podatkov, topografije in aerosnemanj, državne mreže GNSS postaj, vodenje zemljiškega katastra, prevzemanje podatkov po izvršenih agrarnih operacijah in druga uradna dejanja v zvezi s katastrom. Za izvajanje storitev zemljiškega katastra - prenos katastrskih meja v naravo, parcelacija, dajanje strokovnih mnenj, zastopanje strank v katastrskih zadevah - so pooblaščen geodetski strokovnjaki. Trenutno ima pooblastilo 250 t.i. licenciranih geometrov. Pooblastilo se podeli za določeno območje, posamezne storitve pa se lahko izvajajo na območju celotne države. Storitve se zaračunavajo po tarifi, ki jo predpiše ministrstvo.

Poleg zasebnih pooblaščenecv lahko podobna pooblastila dobijo tudi mestni izmeritveni uradi, če imajo zaposlenega usposobljenega geodetskega strokovnjaka s strokovnim izpitom. Trenutno deluje 12 mestnih izmeritvenih uradov s posebnimi pooblastili. Pogoji za pridobitev pooblastila so zahtevni - nanašajo se zlasti na strokovno usposobljenost, ki se izkazuje s posebnim izpitom in delovnimi izkušnjami. Pooblastilo podeli na zahtevo Zvezno ministrstvo za trgovino in obnovo po predhodno pridobljenem mnenju inženirske zbornice in deželnega glavarja.

4.2 NEMČIJA

(357.000 km², 82.000.000 prebivalcev, 61,5 mio parcel)

Po nemški ustavi (temeljnem zakonu) je zakonodaja s področja geodetske dejavnosti v pristojnosti 16 zveznih dežel. Pristojnosti geodetske službe so razdeljene na tri ravni:

organi prve stopnje (izmeritveni in katastrski uradi) delujejo na območju mesta ali okraja in vodijo zemljiški kataster, skrbijo za vzpostavitev, vzdrževanje in obnovo trigonometričnih točk, za izpeljavo katastrskih meritev, sodelujejo pri geodetski izmeri, zlasti pri vzpostavitvi temeljne topografske karte 1: 5 000, opravljajo pa tudi posebne geodetske storitve za občine. Višji izmeritveni in katastrski organi nadzorujejo delo izmeritvenih in katastrskih uradov ter odgovornih inženirjev, izdajajo navodila za izvedbo nalog, skrbijo za izobraževanja in usposabljanje ter so pristojni za strokovne izpite.

Najvišji izmeritveni in katastrski organ rešuje splošna in temeljna vprašanja, pripravlja predpise, izdaja izvršilne predpise in navodila ter nadzira delo nižjih organov.

V vseh deželah, razen na Bavarskem, delujejo zasebni izmeritveni inženirji z javnimi pooblastili. V okviru javnih pooblastil opravljajo katastrske meritve, ugotavljajo ustrezna dejstva glede zemljišč, izdajajo potrdila in delujejo kot izvedenci. Pri svojem delu so vezani na obvezna navodila organov geodetske službe. Javno pooblastilo velja praviloma za območje celotne dežele, ponekod pa le za posamezna območja. Pridobitev javnega pooblastila je vezana na stroge pogoje glede izobrazbe, prakse in strokovnega izpita. Vsaka zvezna dežela je sprejela svoj zakon, ki opredeljuje postopek pridobivanja licence in javnega pooblastila za zasebne izmeritvene inženirje.

Nemški zvezni urad za geodezijo in kartografijo opravlja naloge na področju enotnega referenčnega sistema države in kartografije malih meril. V zasebnem in javnem sektorju danes v Nemčiji deluje 23.000 geodetov.

4.3 ŠVICA

(41.290 km², 7.261.000 prebivalcev, 4 mio parcel)

Na zvezni ravni je za področje državne geodetske službe ustanovljen Zvezni urad za topografijo (SWISSTOPO), v okviru katerega deluje tudi Zvezna katastrska uprava. Spada pod okrilje zveznega ministrstva za obrambo, civilno zaščito in šport. V njegovo pristojnost spada priprava predpisov, programov geodetskih del, skrb za izvajanje teh programov, opravljanje državnih izpitov, upravni nadzor, izvajanje aerosnemanja itd. Na ravni 26 kantonov so organizirane kantonalne geodetske uprave, ki skrbijo za pripravo predpisov v skladu z zveznimi predpisi, za izvajanje programov geodetskih del v sodelovanju z Zvezno katastrsko upravo in občinami, nadzorujejo delovanje odgovornih geodetskih birojev, opravljajo pa tudi posamezna strokovno-operativna dela v zvezi s temeljnimi geodetskimi mrežami nižjih redov ter preglednimi načrti. Katastrske meritve in strokovno-operativna dela, ki jih ne izvajajo kantonalne geodetske uprave, se oddajo v izvedbo z razpisom, kjer lahko konkurirajo zasebni inženirsko-geometrijski biroji. Danes osnovne geodetske storitve v Švici izvaja približno licenciranih 500 geodetov, ki delujejo v 15 občinskih in mestnih geodetskih pisarn ter 270 zasebnih licenciranih geodetskih birojih.

V nekaterih večjih mestih imajo mestne geodetske uprave, ki opravljajo naslednje naloge: izdelava in vzdrževanje zemljiškega katastra, katastra komunalnih vodov ter posamezne storitve, vezane na navedene katastre. Na območjih, na katerih ni mestnih geodetskih uprav, vzdržujejo zemljiški kataster in opravljajo storitve v zvezi z njim zasebni inženirsko-geometrijski biroji. Ti imajo pooblastilo za izvajanje del, ki se nanašajo na zemljiški kataster, geodetsko mrežo nižjih redov, pregledne načrte ter za izdajanje podatkov. Za izvedbo navedenih del in izdajanje podatkov so predpisane enotne cene. Vodja biroja je imenovan za štiri leta in mora imeti zvezni geometrijski patent, to je državni strokovni izpit.

4.4 NIZOZEMSKA

(33.883 km², 16.067.000 prebivalcev, 7,5 mio parcel)

Nizozemski sistem evidentiranja nepremičnin temelji na treh temeljnih podatkovnih zbirkah: na zbirki notarskih listin, ki so podlaga sprememb v pravnih razmerjih na nepremičninah, na parcelah temelječem lastninskem registru in na katastrskem načrtu. Že od uveljavitve sistema evidentiranja nepremičnin gre za enoten organizacijski pristop, ki ga danes organizacijsko pokriva posebna pravna oseba, ki jo zakon imenuje Agencija za kataster in javne registre oziroma »Cadastre«. »Cadastre« nima pristojnosti le na področju klasičnega katastra, ampak je pristojnost celovita in zajema celotno področje evidentiranja nepremičnin, vključno z registracijo prenosa lastninske pravice.

Na Nizozemskem ne poznajo sistema zasebnih licenciranih geodetov za izvajanje katastrske izmere. Vse meritve na področju zemljiškega katastra in druge geodetske storitve izvajajo uslužbenci javne agencije »Cadastre«. Agencija deluje na lokaciji glavnega urada in na 15 regionalnih enotah. Kljub temu pa zasebni sektor, ki izvaja naloge pod nadzorom in v imenu javne agencije »Cadastre«, igra pomembno vlogo na drugih področjih geodetske dejavnosti na Nizozemskem. Le-ta vsako leto objavi javne razpise in financira za okrog 10 mio eurov geodetskih del, kar omogoča delovanje močnega zasebnega sektorja na geodetskem področju.

Odlika nizozemskega sistema evidentiranja nepremičnin je visoka učinkovitost in optimalna izraba tehničnih možnosti. Čeprav sistem temelji na 15 regionalnih pisarnah, pri katerih je možno tudi osebno vlaganje vlog in vpogled podatkov, se večji del dejavnosti evidentiranja zagotavlja po sodobnih informacijskih poteh. Sprejemanje vlog v elektronski obliki oziroma prenos listinskih vlog v elektronsko obliko omogoča, da se vsak vpis v evidenco lahko izvede ne glede na to, kjer je bil predlagan.

Posebnost nizozemske ureditve je tudi položaj »Cadastra« kot pravne osebe, ki ima regulatorne funkcije in pristojnost za izvrševanje javnih pooblastil, vendar je kot pravna oseba z veliko stopnjo avtonomnosti, ki se nanaša predvsem na zagotavljanje funkcij upravljanja. Položaj »Cadastra« literatura označuje kot »self-administrating«, ker seveda ni mišljeno v smislu samoupravljanja, ampak v pomenu relativne neodvisnosti od sistema javne uprave. Položaj se nadalje označuje kot zakonski monopol, saj predpisi ne dopuščajo opravljanje registracije kot gospodarske dejavnosti, ampak določajo pristojnost točno določene osebe.

4.5. MADŽARSKA

(93.000 km², 10.100.000 prebivalcev, 7,3 mio parcel)

Madžarski sistem evidentiranja nepremičnin ima s slovenski sistemom primerljive korenine. Sistem izhaja iz 18. stoletja iz časa habsburške države in iz ločenega katastra kot evidence lastnosti nepremičnin in zemljiške knjige kot evidence pravic na nepremičninah. Kataster je bil primarno namenjen javnim nalogam, zemljiška knjiga pa interesom varnosti pravnega prometa. Vodenje in vzdrževanje katastra sta bili del javne uprave, vodenje in vzdrževanje zemljiške knjige pa sta spadali v sodno pristojnost. Obe evidenci sta bili popolnoma

organizacijsko ločeni, čeprav so bile določene tudi podlage za vzajemno prehajanje podatkov po načelu matičnosti evidenc.

Od leta 1972 dalje je celoten sistem evidentiranja nepremičnin vključen v Ministrstvo za kmetijstvo in razvoj prostora kot poseben oddelek. Oddelek je odgovoren za celoten spekter evidentiranja nepremičnin, kar pokriva celotno geodezijo, pravne lastnosti nepremičnin in tudi nekatere naloge urejanja prostora. Kataster in registracija pravic se vodita kot enotna evidenca.

Oddelek je dvostopenjsko organiziran in ima 116 krajevnih pisarn in 20 okrožnih pisarn, posebna ureditev pa velja za glavno mesto. Posebna organizacijska oblika je ustanovljena za izvajanje povsem strokovno-tehničnih nalog s področja splošne geodezije. Financiranje sistema evidentiranja nepremičnin je v večji meri proračunsko (70%), delno pa se financira s plačili pristojbin, ki so jih zavezan plačevati uporabniki. Letni proračun znaša približno 45 mio eurov (Piroska Zalaba, e-Land Administration in Hungary)

Katastrsko izmero za namene evidentiranja nepremičnin lahko na Madžarskem izvajajo samo pooblaščen geometri. Večino katastrskih meritev opravijo zasebna geodetska podjetja. Postopek licenciranja izvaja Inštitut za geodezijo, kartografijo in daljinsko zaznavanje (FÖMI), ki tudi deluje pri Ministrstvu za kmetijstvo in razvoj podeželja.

b) prikaz ureditve prostega ustanavljanja ponudnikov in prostega opravljanja storitev na področju geodetske dejavnosti

Po trenutno razpoložljivih podatkih nobena od držav članic EU vprašanja prostega ustanavljanja ponudnikov in prostega opravljanja storitev na področju geodetske dejavnosti nima urejenega na način, da bi to pomenilo izvedbo Direktive 2006/123/ES. Rok za implementacijo Direktive 2006/123/ES je potekel 28.12.2009, večina držav članic EU pripravlja spremembe področnih predpisov. Ker nimamo nobenega primerljivega zakona niti predloga tovrstnih aktov, ki bi bil javno objavljen, ni mogoče podati primerjalnega pregleda v drugih državah članicah. Primerjalnega pregleda ureditve v državah nečlanicah EU ni smiselno pripravljati, ker gre za posebna pravila, ki veljajo samo za notranji trg EU.

5. Druge posledice, ki jih bo imel sprejem zakona

Novi ZGeoD ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen (vsebina)

(1) Ta zakon ureja geodetsko dejavnost in določa pogoje za opravljanje te dejavnosti, določa geodetsko službo ter organizacijo in izvajanje nalog geodetske službe, ureja izdajanje in uporabo geodetskih podatkov, inšpekcijsko nadzorstvo ter druga vprašanja, povezana z geodetsko dejavnostjo.

(2) Ta zakon določa pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti za tuje ponudnike iz držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije v skladu z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376 z dne 27. 12. 2006, str. 36; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/123/ES) in Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L št. 255 z dne 30.9.2005, str. 22), zadnjič spremenjeno z Direktivo Sveta 2006/100/ES z dne 20. novembra 2006 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prostega gibanja oseb zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L št. 363 z dne 20.12.2006, str. 141), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/36/ES).

2. člen (geodetska dejavnost)

Geodetska dejavnost so geodetske meritve in opazovanja, kartiranje ter druga dela in postopki, potrebni za evidentiranje podatkov o nepremičninah in prostoru, razmejevanje nepremičnin in za tehnične namene.

II. POGOJI ZA OPRAVLJANJE GEODETSKE DEJAVNOSTI

1. Geodetsko podjetje in opravljanje geodetske dejavnosti

3. člen (opravljanje geodetske dejavnosti)

(1) Geodetsko dejavnost lahko opravlja pravna ali fizična oseba, ki ima kot gospodarska družba v poslovni register vpisano geodetsko dejavnost oziroma ima kot samostojni podjetnik posameznik tako dejavnost priglašeno pri pristojni davčni upravi (v nadaljnjem besedilu: geodetsko podjetje).

(2) Geodetsko podjetje lahko prične z opravljanjem geodetske dejavnosti, če izpolnjuje naslednja pogoja:

- da ima zavarovano odgovornost za škodo v skladu s tem zakonom, in
- da ima na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drug zakonit način zagotovljeno sodelovanje posameznika ali posameznice (v nadaljnjem besedilu: posameznik), ki izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje za odgovornega geodeta.

(3) Geodetsko podjetje se lahko vpiše v seznam geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: IZS).

(4) Glede vpisa v seznam geodetskih podjetij se smiselno uporabljajo pravila IZS, ki urejajo vodenje seznama projektivnih in geodetskih podjetij pri IZS.

4. člen

(zavarovanje odgovornosti za škodo)

(1) Geodetsko podjetje mora pred začetkom opravljanja geodetske dejavnosti zavarovati in imeti ves čas opravljanja geodetske dejavnosti zavarovano odgovornost za škodo, ki bi utegnila nastati naročniku ali naročnici (v nadaljnjem besedilu: naročnik) ali tretjim osebam in izvira iz opravljanja geodetske dejavnosti.

(2) Višina zavarovalne vsote se v skladu s predpisi, ki urejajo zavarovalništvo, za posamezen zavarovalni primer ali za vse zavarovalne primere v zavarovalnem letu dogovori med zavarovalnico in geodetskim podjetjem.

(3) Višina zavarovalne vsote ne sme biti nižja od 10.000 eurov za posamezen zavarovalni primer oziroma 41.000 eurov za vse zavarovalne primere v zavarovalnem letu.

(4) Zavarovanje iz prvega odstavka tega člena mora kriti odgovornost geodetskega podjetja za ravnanja vseh oseb, ki za geodetsko podjetje opravljajo naloge odgovornega geodeta, razen za odgovorne geodete, ki so si zavarovanje odgovornosti za škodo uredili sami.

2. Odgovorni geodet

5. člen

(imenovanje odgovornega geodeta)

(1) Geodetsko podjetje mora pred začetkom opravljanja geodetske dejavnosti imenovati odgovornega geodeta.

(2) Za odgovornega geodeta je lahko imenovan posameznik, ki je vpisan v imenik odgovornih geodetov pri IZS.

(3) Kadar geodetsko podjetje izvaja geodetske storitve, je lahko za odgovornega geodeta imenovan posameznik, ki je vpisan v imenik odgovornih geodetov in ima veljavno geodetsko izkaznico.

(4) Če ustanovitelji geodetskega podjetja sami ne izpolnjujejo s tem zakonom predpisanih pogojev za odgovornega geodeta, mora imeti geodetsko podjetje na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drug zakonit način zagotovljeno sodelovanje posameznika, ki izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje za odgovornega geodeta.

(5) Imena odgovornih geodetov, ki za geodetsko podjetje opravljajo naloge odgovornega geodeta, in njihove identifikacijske številke se objavijo v seznamu geodetskih podjetij.

6. člen

(odgovornost odgovornega geodeta)

(1) Odgovorni geodet odgovarja geodetskemu podjetju za vsak izdelek oziroma delo, ki ga je izdelal oziroma opravil sam ali druge osebe in ga je potrdil s svojim podpisom in žigom, ter jamči, da je izdelek izdelan oziroma delo opravljeno v skladu s predpisi, standardi in pravili geodetske stroke.

(2) V primeru izvajanja geodetskih storitev odgovorni geodet odgovarja geodetskemu podjetju in naročniku geodetske storitve za strokovno izvedbo geodetske storitve ter jamči, da je elaborat geodetske storitve, ki ga je potrdil s svojim podpisom in žigom, izdelan v skladu s predpisi, standardi in pravili geodetske stroke.

7. člen

(vpis v imenik odgovornih geodetov)

(1) V imenik odgovornih geodetov se vpiše posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj visoko strokovno izobrazbo geodetske smeri oziroma najmanj magistrsko izobrazbo po študijskem programu druge stopnje geodetske smeri;
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju geodezije, če ima visoko strokovno izobrazbo geodetske smeri, oziroma tri leta delovnih izkušenj na področju geodezije, če ima univerzitetno izobrazbo geodetske smeri ali magistrsko izobrazbo po študijskem programu druge stopnje geodetske smeri;
- da ima pri IZS opravljen izpit iz geodetske stroke;
- da ima urejeno zavarovanje odgovornosti za škodo v skladu s tem zakonom.

(2) Z dnem vpisa v imenik odgovornih geodetov postane posameznik član IZS.

(3) Program in način opravljanja izpita iz geodetske stroke predpiše minister ali ministrica, pristojna za geodetsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: minister).

(4) Posameznika, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena, IZS na podlagi njegove vloge vpiše v imenik odgovornih geodetov in mu o tem izda potrdilo. Če IZS ugotovi, da posameznik ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka tega člena, vpis v imenik odgovornih geodetov z odločbo zavrne. Zoper odločbo je dovoljena pritožba, o kateri odloča ministrstvo, pristojno za geodetsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(5) Glede postopka vpisa v imenik odgovornih geodetov, odločanja o vlogi za vpis in sporočanja sprememb podatkov se smiselno uporabljajo določbe predpisa, ki ureja obliko in vsebino ter način vodenja imenika pooblaščenih inženirjev pri IZS, glede stroškov vpisa in plačevanja članarine pa določbe predpisa, ki ureja zaračunavanje vpisov posameznikov ter vodenje in vzdrževanje imenikov pri IZS.

8. člen

(izkaznica in enotni žig)

(1) Posameznik, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka prejšnjega člena, dobi ob vpisu v imenik odgovornih geodetov izkaznico in enotni žig z identifikacijsko številko, ki je nanj trajno vezana in jo mora uporabljati pri opravljanju svojega dela.

(2) Glede izdaje, zamenjave in prenehanja veljavnosti izkaznice in enotnega žiga se smiselno uporabljajo določbe predpisa, ki ureja obliko in vsebino izkaznice in enotnega žiga pooblaščenih inženirjev pri IZS.

9. člen

(podatki, ki se vodijo v imeniku odgovornih geodetov)

(1) V imeniku odgovornih geodetov se o posamezniku vodijo naslednji podatki:

1. ime in priimek;
2. država, kraj in datum rojstva;
3. državljanstvo;
4. stalno oziroma začasno prebivališče;
5. e-naslov, na katerega se posamezniku pošiljajo obvestila;
6. šolska izobrazba ter strokovni in znanstveni naslov;
7. podatek o opravljenem izpitu iz geodetske stroke;
8. podatki o drugih opravljenih strokovnih izpitih;
9. podatek o izkaznici, identifikacijski številki in enotnem žigu;
10. podatek o geodetski izkaznici (številka izkaznice, datum izdaje);
11. podatki o izrečenih disciplinskih ukrepih.

(2) Posameznik, ki je vpisan v imenik odgovornih geodetov, mora IZS sporočiti spremembo podatkov, ki se vpisujejo v imenik odgovornih geodetov, v 15 dneh po nastanku spremembe.

(3) V imeniku odgovornih geodetov se vodijo tudi podatki o morebitnem članstvu tujih ponudnikov, ki v Republiki Sloveniji opravljajo poklic odgovorni geodet po tem zakonu, v poklicni zbornici v drugi državi, če je članstvo v tej zbornici obvezno.

(4) Vsakdo ima pravico pridobiti podatek o tem, ali je določena oseba vpisana v imenik odgovornih geodetov. Imenik odgovornih geodetov je za namene pravnega varstva uporabnikov v delu, ki se nanaša na ime in priimek posameznika, podatek o državljanstvu, podatek o izkaznici, identifikacijski številki in enotnem žigu ter podatek o geodetski izkaznici, javen. Pravico do vpogleda in izpisa vseh podatkov iz imenika odgovornih geodetov ima Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetska uprava) ter drugi organi, ki podatke potrebujejo za izvrševanje njihovih z zakonom določenih nalog.

10. člen

(izbris iz imenika odgovornih geodetov)

(1) Posameznika se izbriše iz imenika odgovornih geodetov:

- če sam pisno zahteva;
- če mu je izrečen varnostni ukrep prepoved opravljanja poklica;
- če se ugotovi, da ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona;
- če mu je v disciplinskem postopku izrečen ukrep izbrisa iz imenika odgovornih geodetov ali izključitve iz IZS;
- če umre.

(2) O izbrisu odloči IZS z odločbo, zoper katero je dovoljena pritožba, o kateri odloča ministrstvo.

(3) Če je bil posamezniku izrečen varnostni ukrep prepoved opravljanja poklica ali če mu je bil v disciplinskem postopku izrečen ukrep izbrisa iz imenika odgovornih geodetov ali izključitve iz IZS, se posameznika izbriše na podlagi pravnomočne odločbe. Če je bil posamezniku izrečen varnostni ukrep prepoved opravljanja poklica, mora posameznik, vpisan v imenik odgovornih geodetov, o tem obvestiti IZS.

(4) Posameznik, ki je vpisan v imenik odgovornih geodetov, ne more biti imenovan za odgovornega geodeta, če mu je bil izrečen varnostni ukrep prepoved opravljanja poklica ali če mu je bil v disciplinskem postopku izrečen ukrep izbrisa iz imenika odgovornih geodetov ali izključitve iz IZS.

(5) Posameznik, ki je bil izbrisan iz imenika odgovornih geodetov na lastno zahtevo ali iz razloga iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, se na podlagi vloge lahko ponovno vpiše v imenik odgovornih geodetov, če izpolnjuje pogoje za vpis. Posameznik, ki je izbrisan iz imenika odgovornih geodetov iz razloga iz druge ali četrte alineje prvega odstavka tega člena, se na podlagi vloge lahko ponovno vpiše v imenik odgovornih geodetov, ko poteče veljavnost izrečenega varnostnega ali disciplinskega ukrepa.

(6) Podatki o posamezniku iz prvega odstavka prejšnjega člena se po izbrisu iz imenika odgovornih geodetov arhivirajo. IZS zagotavlja trajno hrambo arhiviranih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(7) Pravico do vpogleda v arhivirane podatke imenika odgovornih geodetov imajo subjekti iz četrtega odstavka prejšnjega člena zaradi potreb uradnih postopkov, in upravičene osebe, ki izkažejo pravni interes. Pravni interes je izkazan, če arhiviran podatek vpliva na pravice in obveznosti osebe, ki nastopa kot stranka v postopkih.

3. Geodet, geodetska izkaznica

11. člen (geodet)

(1) Geodet je posameznik, ki izvaja geodetske storitve, in je pridobil geodetsko izkaznico, s katero se izkazuje.

(2) Posameznik pridobi status geodeta z dnem vročitve geodetske izkaznice.

12. člen (pridobitev geodetske izkaznice)

(1) Geodetska izkaznica se izda posamezniku, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj visoko strokovno izobrazbo geodetske smeri oziroma najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo po študijskem programu prve stopnje geodetske smeri;
- da ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju izvajanja geodetskih storitev ali evidentiranja nepremičnin;
- da ima opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev.

(2) Program in način opravljanja strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev predpiše minister.

(3) Vsebino in obliko geodetske izkaznice ter postopek za njeno izdajo predpiše minister. Stroške izdelave geodetske izkaznice krije vlagatelj vloge za izdajo geodetske izkaznice. O stroških izdelave geodetske izkaznice se izda sklep.

(4) Naloge izdajanja geodetskih izkaznic, zagotavljanja izvajanja strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev, vodenja imenika imetnikov geodetske izkaznice in izvajanja obveznega strokovnega izobraževanja iz 15. člena tega zakona izvaja IZS kot javno pooblastilo po tem zakonu.

13. člen (imenik imetnikov geodetske izkaznice)

- (1) O geodetih, ki jim je bila izdana geodetska izkaznica, se vodi imenik imetnikov geodetske izkaznice.
- (2) V imeniku imetnikov geodetske izkaznice se vodijo naslednji podatki:
1. ime in priimek;
 2. država, kraj in datum rojstva;
 3. državljanstvo;
 4. stalno oziroma začasno prebivališče;
 5. e-naslov, na katerega se posamezniku pošiljajo obvestila;
 6. šolska izobrazba ter strokovni in znanstveni naslov;
 7. podatek o opravljenem strokovnem izpitu za izvajanje geodetskih storitev;
 8. podatek o geodetski izkaznici (številka izkaznice, datum izdaje);
 9. število kreditnih točk;
 10. podatek o geodetskem podjetju, za katero geodet izvaja geodetske storitve.
- (3) Posameznik, ki je vpisan v imenik imetnikov geodetske izkaznice, mora IZS sporočiti spremembo podatkov, ki se vpisujejo v imenik imetnikov geodetske izkaznice, v 15 dneh po nastanku spremembe.
- (4) Imenik imetnikov geodetske izkaznice se objavi na spletnih straneh IZS. Imenik imetnikov geodetske izkaznice je za namene pravnega varstva uporabnikov geodetskih storitev v delu, ki se nanaša na ime in priimek geodeta, podatek o državljanstvu in podatek o geodetskem podjetju, za katero geodet izvaja geodetske storitve, javen. Pravico do vpogleda in izpisa vseh podatkov iz imenika imetnikov geodetske izkaznice ima geodetska uprava in drugi organi, ki podatke potrebujejo za izvrševanje njihovih z zakonom določenih nalog.
- (5) V imeniku imetnikov geodetske izkaznice se vodijo tudi podatki o posameznikih, ki so vanj vpisani na podlagi dokončne odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije.
- (6) Za vodenje in vzdrževanje imenika imetnikov geodetske izkaznice lahko IZS določi pristojbino in njeno višino. Obveznost plačevanja pristojbine za vodenje imenika imetnikov geodetske izkaznice se začne s prvim dnevom meseca po vpisu v imenik.

14. člen

(odvzem geodetske izkaznice in izbris iz imenika imetnikov geodetske izkaznice)

- (1) Geodetu se odvzame geodetska izkaznica:
- če sam pisno zahteva;
 - če mu je izrečen varnostni ukrep prepoved opravljanja geodetskih storitev;
 - če se ugotovi, da ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 12. člena tega zakona;
 - če mu je bil v disciplinskem postopku izrečen ukrep izbris iz imenika odgovornih geodetov.
- (2) Odvzem geodetske izkaznice iz razlogov iz prve alineje prejšnjega odstavka se začne na predlog geodeta, odvzem geodetske izkaznice iz razlogov iz druge, tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka pa se začne po uradni dolžnosti. Odvzem geodetske izkaznice iz razlogov iz druge in četrte alineje prejšnjega odstavka se začne, ko IZS prejme pravnomočno odločbo pristojnega sodišča oziroma opravi izbris iz imenika odgovornih geodetov.
- (3) O odvzemu geodetske izkaznice odloča IZS z odločbo, zoper katero je dovoljena pritožba, o kateri odloča ministrstvo.

(4) Ko postane odločba o odvzemu geodetske izkaznice pravnomočna, IZS izbriše geodeta iz imenika imetnikov geodetske izkaznice. Podatek o izbrisu se objavi v imeniku imetnikov geodetske izkaznice.

(5) Če geodet, ki je vpisan v imenik imetnikov geodetske izkaznice, umre, ga IZS izbriše iz tega imenika po uradni dolžnosti, ko izve za to.

(6) Z izbrisom iz imenika imetnikov geodetske izkaznice prenehajo vse pravice, ki jih je imel posameznik kot geodet.

(7) Posameznik, ki je bil izbrisan iz imenika imetnikov geodetske izkaznice na lastno zahtevo, se lahko na podlagi vloge ponovno vpiše v ta imenik. Posameznik, ki je bil izbrisan iz imenika imetnikov geodetske izkaznice iz razloga iz druge alineje prvega odstavka tega člena, se lahko na podlagi vloge ponovno vpiše v ta imenik, ko poteče veljavnost izrečenega ukrepa.

(8) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za posameznike, ki so vpisani v imenik imetnikov geodetske izkaznice na podlagi dokončne odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije geodet.

(9) Glede arhiviranja podatkov po izbrisu iz imenika imetnikov geodetske izkaznice, časa hrambe arhiviranih podatkov in pravice do vpogleda v arhivirane podatke imenika imetnikov geodetske izkaznice se smiselno uporabljata šesti in sedmi odstavek 10. člena tega zakona.

15. člen (obvezno strokovno izobraževanje)

(1) Obvezno strokovno izobraževanje je namenjeno ohranjanju, posodabljanju in širjenju strokovnega znanja geodetov ter seznanjanju z novimi predpisi, tehničnimi standardi in strokovnimi znanji na področju geodetskih storitev in geodetske dejavnosti.

(2) Za izvajanje obveznega strokovnega izobraževanja skrbi IZS.

(3) IZS in geodetska uprava pripravita program obveznega strokovnega izobraževanja, v katerem določita področja strokovnih izobraževanj in teme v okviru teh področij za posamezno obdobje. Program obveznega strokovnega izobraževanja se objavi na spletnih straneh IZS in geodetske uprave ter v glasilu IZS.

(4) Obvezno strokovno izobraževanje geodetov se ugotavlja s kreditnimi točkami, ki jih pridobiva geodet z udeležbo na izobraževanjih.

(5) Geodet mora v koledarskem obdobju enega leta zbrati najmanj šest kreditnih točk. Kreditna točka velja dve leti.

(6) Šteje se, da je geodet, ki je pridobil geodetsko izkaznico, opravil obvezno strokovno izobraževanje, če je izpolnil pogoje iz prejšnjega odstavka. Izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka preverja IZS vsako leto v mesecu januarju.

(7) Geodetu, ki je pridobil geodetsko izkaznico, pa ni izpolnil pogojev iz petega odstavka tega člena, IZS z odločbo začasno prepove izvajanje geodetskih storitev, ki jih lahko izvaja geodet, in mu geodetsko izkaznico začasno odvzame. Podatek o začasnem odvzemu geodetske izkaznice se objavi v imeniku imetnikov geodetske izkaznice.

(8) Minister predpiše pogoje in postopke za točkovanje, spremljanje, potrjevanje in evidentiranje obveznega strokovnega izobraževanja geodetov.

(9) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za posameznike, ki so vpisani v imenik imetnikov geodetske izkaznice na podlagi dokončne odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije geodet.

III. POGOJI ZA OPRAVLJANJE GEODETSKE DEJAVNOSTI ZA TUJE PONUDNIKE

1. Tuji ponudniki

16. člen (pogoji za tuje ponudnike)

(1) Tuje pravne ali fizične osebe s sedežem zunaj Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: tuji ponudniki) lahko opravljajo geodetsko dejavnost v Republiki Sloveniji pod enakimi pogoji, kakor so s tem zakonom določeni za geodetska podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji, razen če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Tuji ponudniki s sedežem v državah članicah Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ali s sedežem v državi, s katero je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum (v nadaljnjem besedilu: države pogodbenice), ki želijo v Republiki Sloveniji opravljati geodetsko dejavnost stalno, prek ustanovljene podružnice v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: stalno) ali občasno (v nadaljnjem besedilu: čezmejno), lahko opravljajo to dejavnost v vseh statusnopravnih oblikah, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža.

(3) Tuji ponudniki, ki nimajo sedeža v državah pogodbenicah (v nadaljnjem besedilu: tretje države), lahko opravljajo geodetsko dejavnost pod pogoji iz prejšnjega odstavka, če je izpolnjen pogoj materialne vzajemnosti. Ta je izpolnjen, če ponudniki, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, v državi sedeža tujega ponudnika lahko opravljajo geodetsko dejavnost pod enakimi ali podobnimi pogoji, pod katerimi jih lahko ponujajo v Republiki Sloveniji tuji ponudniki in izpolnjevanje katerih za ponudnika s sedežem v Republiki Sloveniji ni bistveno težje, kakor je v pravnem redu Republike Slovenije predpisano za tuje ponudnike. Če je sedež ponudnika v več tretjih državah, se pri ugotavljanju materialne vzajemnosti upošteva pravni red tiste države, ki je najstrožji.

17. člen (zavarovanje odgovornosti za škodo)

(1) Tuji ponudniki morajo imeti zavarovano odgovornost za škodo v skladu s tem zakonom.

(2) Za sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo se šteje dokazilo o zavarovanju odgovornosti, sklenjeno v Republiki Sloveniji ali v državi pogodbenici pod pogojem, da to zavarovanje krije škodo, povzročeno v Republiki Sloveniji.

2. Izvajanje nalog v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev

18. člen (pristojnost za izvajanje nalog v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev)

(1) Naloge pristojnega organa v skladu z Zakonom o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07 in 85/09; v nadaljnjem besedilu: ZPKEU) izvaja IZS. IZS izvaja tudi vse naloge v zvezi s priznavanjem poklicnih kvalifikacij državljanom tretjih držav, določene s tem zakonom.

(2) IZS ima kot pristojni organ v zvezi z izvajanjem nalog iz prejšnjega odstavka vse pravice in obveznosti, ki jih določa ZPKEU za pristojni organ. Če s tem zakonom ni določeno drugače, se za izvajanje teh nalog uporabljajo določbe ZPKEU.

(3) Naloge iz prvega odstavka tega člena IZS izvaja kot javno pooblastilo po tem zakonu.

3. Opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet

19. člen

**(stalno opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet
za državljane držav pogodbenic)**

(1) Državljanji držav pogodbenic, ki želijo stalno opravljati regulirani poklic odgovorni geodet po tem zakonu, morajo pri IZS pridobiti odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije.

(2) Vloga za priznanje poklicne kvalifikacije se vloži v skladu z ZPKEU.

(3) Poleg pogojev iz ZPKEU je pogoj za izdajo odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije sklenjeno in veljavno zavarovanje odgovornosti za škodo v skladu s tem zakonom.

(4) Če IZS v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije v skladu z ZPKEU posamezniku z odločbo določi ukrep preizkusa poklicne usposobljenosti, v odločbi določi manjkajoče vsebine, ki jih mora kandidat opraviti na strokovnem izpitu. Za izvedbo strokovnega izpita se uporabljajo določbe predpisa, ki ureja strokovni izpit iz geodetske stroke. Če IZS v skladu z ZPKEU z odločbo določi ukrep prilagoditvenega obdobja, mora posameznik IZS predložiti ime mentorja in mentorjevo podpisano izjavo, da bo med prilagoditvenim obdobjem pod njegovim mentorstvom. Mentor mora izpolnjevati pogoje za opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet iz 5. člena tega zakona, za katerega se posameznik usposablja, to pa je tudi pogoj za izdajo odločbe o določitvi ukrepa prilagoditvenega obdobja po ZPKEU.

(5) IZS vpiše posameznika v imenik odgovornih geodetov najpozneje v osmih dneh od dokončnosti odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije. Posameznik ima pravico opravljati regulirani poklic odgovorni geodet z dnem dokončnosti odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije.

(6) Z vpisom v imenik odgovornih geodetov postane posameznik član IZS z vsemi pravicami in obveznostmi člana. Posameznik, ki mu je bila priznana poklicna kvalifikacija, mora ravnati po predpisih in drugih splošnih aktih, ki veljajo v Republiki Sloveniji. Posamezniki, ki se vpisujejo v imenik odgovornih geodetov, morajo ravnati v skladu z etičnim kodeksom IZS in so za svoja dejanja odgovorni pred IZS tudi disciplinsko.

(7) Članska izkaznica in žig se posamezniku izdaja samo na njegovo izrecno zahtevo.

(8) Za posameznike, ki so vpisani v imenik odgovornih geodetov na podlagi dokončne odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije, velja glede izbrisa iz tega imenika 10. člen tega zakona.

(9) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za posameznike, ki so državljani tretjih držav in imajo status rezidenta za daljši čas ali status rezidenta v skladu z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo (v nadaljnjem besedilu: rezidenti držav pogodbenic), in za državljane tretjih držav, ki so pridobili poklicno kvalifikacijo v državah pogodbenicah.

(10) Za izdajo odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije lahko IZS zaračuna stroške v višini, ki je določena za upravne takse, v skladu z zakonom, ki ureja upravne takse, stroške vpisa in članarino pa zaračuna v višini, ki je določena za državljane Republike Slovenije.

(11) Zoper odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, ki jo izda IZS, ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

20. člen

(čezmejno opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet za državljane držav pogodbenic)

(1) Državljanin držav pogodbenic, ki želi čezmejno opravljati regulirani poklic odgovorni geodet, morajo pri IZS vložiti pisno prijavo. Poleg sestavin, ki jih za prijavo določa ZPKEU, mora prijava za čezmejno opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet po tem zakonu vsebovati tudi podatke o storitvi, ki se bo izvajala, predvidenem trajanju opravljanja storitve, gospodarskem subjektu, v imenu katerega se bo storitev opravljala, in o zavarovanju odgovornosti za škodo v skladu s 17. členom tega zakona.

(2) Pri reguliranem poklicu odgovorni geodet IZS pred prvim opravljanjem storitev preveri poklicno kvalifikacijo ponudnika po določbah ZPKEU in skladno z 19. členom tega zakona.

(3) Na podlagi prijave oziroma odločbe za čezmejno opravljanje reguliranega poklica iz prvega in drugega odstavka tega člena se posameznik začasno vpiše v imenik odgovornih geodetov in postane njen začasni član. Za začasni vpis v imenik odgovornih geodetov in začasno članstvo v zbornici IZS posamezniku ne sme zaračunati stroškov za vpis, vodenje imenika in članarine.

(4) Posameznik, ki regulirani poklic odgovorni geodet opravlja več kot eno leto, svojo prijavo podaljša enkrat v koledarskem letu pri IZS in v njej obvesti o morebitni spremembi podatkov. Če IZS ob prijavi ali podaljšanju prijave na podlagi kriterijev iz ZPKEU ugotovi, da ima posameznikovo opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet naravo stalnega opravljanja reguliranega poklica odgovorni geodet, lahko zahteva preverjanje poklicne kvalifikacije, trajen vpis v imenik odgovornih geodetov, včlanitev kandidata v IZS in plačilo vseh obveznosti do IZS, ki se zahtevajo pri stalnem opravljanju reguliranega poklica odgovorni geodet, v skladu z 19. členom tega zakona, vključno s stroški vpisa in plačilom članarine.

(5) Posameznik, ki se v imenik odgovornih geodetov vpisuje začasno, mora ravnati po predpisih in drugih splošnih aktih, ki veljajo v Republiki Sloveniji. Posamezniki, ki se vpisujejo v imenik odgovornih geodetov začasno, morajo ravnati v skladu z etičnim kodeksom IZS in so za svoja dejanja odgovorni tudi disciplinsko.

(6) Članska izkaznica in žig se posamezniku izdata samo na njegovo izrecno zahtevo.

(7) Za posameznike, ki so bili vpisani v imenik odgovornih geodetov začasno, velja glede izbrisa iz tega imenika 10. člen tega zakona.

(8) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za rezidente držav pogodbenic in za državljane tretjih držav, ki so pridobili poklicno kvalifikacijo v državah pogodbenicah.

21. člen

(opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet za državljane tretjih držav)

(1) Državljan tretjih držav lahko opravljajo regulirani poklic odgovorni geodet po tem zakonu pod pogojem materialne vzajemnosti, če so njihove pridobljene kvalifikacije enakovredne tistim, ki se zahtevajo za državljane Republike Slovenije. Materialna vzajemnost obstaja, če lahko državljan Republike Slovenije v državi državljana tretje države opravlja regulirani poklic pod enakimi ali podobnimi pogoji, pod katerimi ga lahko opravljajo v Republiki Sloveniji državljani tretje države in izpolnjevanje katerih za državljana Republike Slovenije ni bistveno težje, kakor je v pravnem redu Republike Slovenije predpisano za državljane tretje države. Pri dvojnem državljanstvu državljana tretje države se pri ugotavljanju materialne vzajemnosti upošteva pravni red tiste države, v kateri ima stalno prebivališče, oziroma pravni red tiste države, v kateri je imel stalno prebivališče pred pridobitvijo dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji. Če je posameznik brez državljanstva, se pri ugotavljanju materialne vzajemnosti v vlogi opredeli, ali se upošteva pravni red države njegovega rojstva ali države, v kateri ima stalno prebivališče, ali države, v kateri je imel stalno prebivališče pred pridobitvijo dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji.

(2) Vzajemnost in enakovrednost kvalifikacij iz prejšnjega odstavka za regulirani poklic odgovorni geodet, za opravljanje katerih je pogoj vpis v imenik odgovornih geodetov, ugotavlja IZS v postopku ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za ta vpis.

(3) Posamezniki iz prvega odstavka tega člena se vpišejo v imenik odgovornih geodetov in z vpisom postanejo člani IZS z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki so s tem zakonom določene za člane IZS.

(4) Za vpis in vodenje imenika odgovornih geodetov lahko IZS zaračuna stroške v višini, ki je določena za državljane Republike Slovenije.

(5) Zoper odločbo o vpisu državljana tretje države v imenik odgovornih geodetov, ki jo v skladu s tem zakonom izda IZS, ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

4. Opravljanje reguliranega poklica geodet

22. člen

(stalno opravljanje reguliranega poklica geodet za državljane držav pogodbenic)

(1) Državljan držav pogodbenic, ki želijo stalno opravljati regulirani poklic geodet po tem zakonu, morajo pri IZS pridobiti odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije. Vloga za priznanje poklicne kvalifikacije geodet se vloži v skladu z ZPKEU.

(2) Če IZS v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije v skladu z ZPKEU posamezniku z odločbo določi ukrep preizkusa poklicne usposobljenosti, v odločbi določi manjkajoče vsebine, ki jih mora kandidat opraviti na strokovnem izpitu. Za izvedbo strokovnega izpita se uporabljajo določbe predpisa, ki ureja strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev. Če IZS v skladu z ZPKEU z odločbo določi ukrep prilagoditvenega obdobja, mora posameznik predložiti IZS ime mentorja in mentorjevo podpisano izjavo, da bo med prilagoditvenim obdobjem pod njegovim mentorstvom. Mentor mora izpolnjevati pogoje za opravljanje reguliranega poklica geodet iz 12. člena tega zakona, za katerega se posameznik

usposablja, to pa je tudi pogoj za izdajo odločbe o določitvi ukrepa prilagoditvenega obdobja po ZPKEU.

(3) IZS vpiše posameznika v imenik imetnikov geodetske izkaznice najpozneje v osmih dneh od dokončnosti odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije. Posameznik ima pravico opravljati regulirani poklic geodet z dnem dokončnosti odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije.

(4) Geodetska izkaznica se posamezniku izda samo na njegovo izrecno zahtevo.

(5) Za posameznike, ki so vpisani v imenik imetnikov geodetske izkaznice na podlagi dokončne odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije, velja glede izbrisa iz tega imenika 14. člen tega zakona.

(6) Za izdajo odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije po tem členu lahko IZS zaračuna stroške v višini, ki je določena za upravne takse, v skladu z zakonom, ki ureja upravne takse. Glede stroškov izdelave geodetske izkaznice velja tretji odstavek 12. člena tega zakona.

(7) Posamezniku, ki je vpisan v imenik imetnikov geodetske izkaznice, IZS za vodenje imenika imetnikov geodetske izkaznice zaračuna stroške v višini, ki je določena za državljane Republike Slovenije.

(8) Zoper odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije po tem členu, ki jo izda IZS, ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(9) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za rezidente držav pogodbenic in za državljane tretjih držav, ki so pridobili poklicno kvalifikacijo v državah pogodbenicah.

(10) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za državljane tretjih držav, katerim IZS izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije pod pogojem materialne vzajemnosti.

23. člen

(čezmejno opravljanje reguliranega poklica geodet za državljane držav pogodbenic)

(1) Državljeni držav pogodbenic, ki želijo čezmejno opravljati regulirani poklic geodet po tem zakonu, morajo pri IZS vložiti pisno prijavo. Prijava mora vsebovati sestavine, ki jih za prijavo določa ZPKEU.

(2) Pri reguliranem poklicu geodet IZS pred prvim opravljanjem storitev preveri poklicno kvalifikacijo ponudnika po določbah ZPKEU in skladno z 22. členom tega zakona.

(3) Na podlagi prijave oziroma odločbe za čezmejno opravljanje reguliranega poklica v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena IZS posameznika začasno vpiše v imenik imetnikov geodetske izkaznice. Za začasni vpis v imenik imetnikov geodetske izkaznice IZS posamezniku ne sme zaračunati stroškov za vpis in vodenje tega imenika.

(4) Posameznik, ki regulirani poklic geodet opravlja več kot eno leto, svojo prijavo podaljša enkrat v koledarskem letu pri IZS in v njej obvesti o morebitni spremembi podatkov. Če IZS ob prijavi ali podaljšanju prijave na podlagi kriterijev iz ZPKEU ugotovi, da ima posameznikovo opravljanje reguliranega poklica geodet naravo stalnega opravljanja reguliranega poklica geodet, lahko zahteva preverjanje poklicne kvalifikacije, trajen vpis v imenik imetnikov geodetske izkaznice in plačilo vseh obveznosti do IZS, ki se zahtevajo pri stalnem opravljanju reguliranega poklica geodet, v skladu z 22. členom tega zakona, vključno s stroški za vpis in vodenje tega imenika.

(5) Za posameznike, ki so vpisani v imenik imetnikov geodetske izkaznice začasno, velja glede izbrisa iz tega imenika 14. člen tega zakona.

(6) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za rezidente držav pogodbenic in za državljane tretjih držav, ki so pridobili poklicno kvalifikacijo v državah pogodbenicah.

(7) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za državljane tretjih držav, katerim IZS izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije pod pogojem materialne vzajemnosti.

IV. DOLŽNOSTI LASTNIKOV

24. člen (dopustitev dostopa)

(1) Lastniki oziroma uporabniki zemljišč in lastniki oziroma uporabniki stavb in delov stavb morajo posamezniku, ki se izkaže s pooblastilom geodetske uprave ali geodetskega podjetja ali samoupravne lokalne skupnosti oziroma z geodetsko izkaznico, dopustiti dostop na zemljišče in vstop v skupne dele stavbe, če je to potrebno zaradi opravljanja geodetske dejavnosti ali izvajanja nalog geodetske službe skladno s tem zakonom oziroma drugih nalog, ki jih določajo predpisi, ter mu dopustiti opravljanje geodetske dejavnosti ali izvajanje nalog geodetske službe.

(2) Če pri opravljanju del iz prejšnjega odstavka nastane škoda, ima oškodovana oseba pravico do odškodnine po pravilih civilnega prava.

V. ZDRUŽEVANJE GEODETOV

25. člen (združevanje v IZS)

(1) Zaradi zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa ter varstva tretjih oseb pri opravljanju geodetske dejavnosti se geodetska podjetja in posamezniki, ki opravljajo geodetsko dejavnost, združujejo v IZS, ki zastopa njihove poklicne, socialne in ekonomske interese.

(2) V IZS se v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja IZS, in statutom IZS ustanovi matična sekcija geodetov.

VI. GEODETSKA SLUŽBA

1. Naloge geodetske službe

26. člen (geodetska služba)

(1) Geodetska služba je del geodetske dejavnosti, ki obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov na področju referenčnih koordinatnih sistemov, evidentiranja nepremičnin, množičnega vrednotenja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil ter topografskega in kartografskega sistema.

(2) Geodetska služba je državna in lokalna.

27. člen
(opravljanje nalog geodetske službe)

(1) Naloge državne geodetske službe opravlja geodetska uprava.

(2) Naloge lokalne geodetske službe opravlja samoupravna lokalna skupnost.

(3) Razvojne in določene strokovno-tehnične naloge v okviru državne geodetske službe opravlja Geodetski inštitut Slovenije.

(4) Določene strokovno-tehnične in razvojne naloge na področju topografskega in kartografskega sistema za potrebe obrambe države opravlja v sodelovanju z geodetsko upravo ministrstvo, pristojno za obrambo.

28. člen
(letni program državne geodetske službe)

(1) Podrobnejša opredelitev in predvideni obseg nalog državne geodetske službe ter predvidena višina sredstev za izvajanje teh nalog se opredelijo v letnem programu državne geodetske službe, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

(2) Vlada sprejme poročilo o izvedbi letnega programa državne geodetske službe.

(3) Vlada sprejme letni program državne geodetske službe za tekoče leto in poročilo o izvedbi letnega programa državne geodetske službe za preteklo leto najpozneje do 1. februarja tekočega leta.

2. Pristojnost geodetske uprave

29. člen
(stvarna in krajevna pristojnost geodetske uprave)

Za vodenje upravnih postopkov in odločanje v upravnih zadevah na prvi stopnji, za izdajanje podatkov iz zbirk geodetskih podatkov in opravljanje drugih upravnih storitev in nalog geodetske službe so stvarno in krajevno pristojne vse notranje organizacijske enote geodetske uprave.

3. Geodetski inštitut Slovenije

30. člen
(pravni status)

(1) Geodetski inštitut Slovenije je oseba javnega prava s statusom javnega zavoda. Za delovanje Geodetskega inštituta Slovenije se uporablja zakon, ki ureja zavode, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Sedež Geodetskega inštituta Slovenije je v Ljubljani.

31. člen
(naloge Geodetskega inštituta Slovenije)

(1) Geodetski inštitut Slovenije izvaja razvojne in strokovno-tehnične naloge državne geodetske službe v skladu s programom dela Geodetskega inštituta Slovenije, ki je sestavni del letnega programa državne geodetske službe. V programu dela Geodetskega inštituta Slovenije se posebej določijo naloge, ki jih Geodetski inštitut Slovenije opravlja na podlagi javnega pooblastila po tem zakonu.

(2) Geodetski inštitut Slovenije opravlja naloge iz prejšnjega odstavka kot javno službo in o izvedbi nalog poroča geodetski upravi.

(3) Geodetski inštitut Slovenije na podlagi javnega pooblastila opravlja naslednje naloge:

- nadzira uporabniške dostope in delovanje sistemov za dostop do podatkov iz zbirk geodetskih podatkov ter pripravlja poročila o uporabi zbirk geodetskih podatkov;
- nadzira delovanje državnega omrežja stalnih postaj za globalno določanje položaja;
- opravlja naloge množičnega vrednotenja nepremičnin v zvezi z ugotavljanjem indeksov cen in indeksov vrednosti nepremičnin, izvaja raziskave in analize trga nepremičnin, pripravlja poročila o nepremičninah, trgu nepremičnin in vrednostih nepremičnin, pridobiva podatke o nepremičninah zaradi pripisa vrednosti in izvaja pripis vrednosti nepremičnin;
- pripravlja informacije in izvaja posebne analize na podlagi podatkov iz zbirk geodetskih podatkov na zahtevo uporabnikov;
- nadzira vzdrževanje in kakovost zbirk geodetskih podatkov;
- skrbi za enotnost strokovnih metod in postopkov na področju geodetske dejavnosti;
- organizira in izvaja posebne interventne geodetske izmere in opazovanja ob naravnih nesrečah oziroma nepredvidljivih pojavih.

(4) Ob sprejemu letnega programa državne geodetske službe vlada določi tudi obseg dejavnosti zunaj okvira javne službe, ki jo lahko Geodetski inštitut Slovenije opravlja za plačilo za samoupravne lokalne skupnosti in druge naročnike.

(5) Presežek prihodkov nad odhodki sme Geodetski inštitut Slovenije uporabiti za opravljanje in razvoj dejavnosti ter nagrajevanje zaposlenih. O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča svet Geodetskega inštituta Slovenije na predlog direktorja in v soglasju z vlado. Vlada lahko določi, da del presežka prihodkov nad odhodki pripada proračunu Republike Slovenije.

32. člen
(ustanovitelske pravice in obveznosti,
pravice, obveznosti in odgovornosti Geodetskega inštituta Slovenije v pravnem prometu)

(1) Ustanovitelske pravice in obveznosti do Geodetskega inštituta Slovenije izvršuje vlada.

(2) Premoženje Geodetskega inštituta Slovenije je last države. Za upravljanje premoženja je Geodetski inštitut Slovenije odgovoren državi.

(3) Geodetski inštitut Slovenije samostojno upravlja premično premoženje, nepremično premoženje pa po predhodnem soglasju vlade. Geodetski inštitut Slovenije uporablja in upravlja premoženje s skrbnostjo dobrega gospodarja.

(4) Geodetski inštitut Slovenije nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun.

(5) Geodetski inštitut Slovenije je odgovoren za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, ki jih upravlja, vlada za njegove obveznosti ni odgovorna.

33. člen (nadzor)

Delo Geodetskega inštituta Slovenije nadzira geodetska uprava.

4. Lokalna geodetska služba

34. člen (opravljanje nalog lokalne geodetske službe)

(1) Lokalno geodetsko službo zagotavlja samoupravna lokalna skupnost.

(2) Lokalna geodetska služba obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastrov gospodarske infrastrukture ter posredovanje podatkov o omrežjih in objektih gospodarske infrastrukture v zbirni kataster gospodarske infrastrukture, lahko pa tudi vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje podatkov v bazi topografskih podatkov ter druge naloge lokalnega pomena.

(3) Lokalna geodetska služba se lahko organizira v okviru občinske uprave ali skupne občinske uprave, lahko pa jo samoupravna lokalna skupnost poveri geodetskemu podjetju s koncesijo. Koncesija se podeli po postopku in na način, kot ga določa zakon, ki ureja gospodarske javne službe. Za postopek javnega razpisa za podelitev koncesije se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja javna naročila.

(4) Kadar se lokalna geodetska služba organizira v okviru občinske uprave ali skupne občinske uprave, mora imeti na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drug zakonit način zagotovljeno sodelovanje posameznika, ki izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje za odgovornega geodeta.

(5) Posamezna dela v okviru lokalne geodetske službe se lahko oddajo geodetskim podjetjem kot javno naročilo.

(6) Samoupravna lokalna skupnost lahko brez javnega razpisa poveri vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje posameznega katastra gospodarske infrastrukture izvajalcu javne službe, ki upravlja z omrežji in objekti te gospodarske infrastrukture, in določi način financiranja vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja tega katastra ter predpisanega posredovanja podatkov.

VII. GEODETSKI PODATKI

35. člen (zbirke geodetskih podatkov)

(1) Upravljevec zbirk geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi in vodi državna geodetska služba, je geodetska uprava, upravljevec zbirk geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi in vodi lokalna geodetska služba, pa je samoupravna lokalna skupnost.

(2) Materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na avtorskih delih, ki jih izdela Geodetski inštitut Slovenije v okviru programa dela iz prvega odstavka 31. člena tega zakona, se z nastankom avtorskega dela prenesejo na Republiko Slovenijo.

(3) Za uresničevanje in varstvo avtorskih pravic na avtorskih delih, ki nastanejo v okviru državne geodetske službe, skrbi geodetska uprava, za tiste, ki nastanejo v okviru lokalne geodetske službe, pa samoupravna lokalna skupnost.

36. člen

(uporaba podatkov iz zbirk geodetskih podatkov)

(1) Geodetska uprava in samoupravne lokalne skupnosti zagotavljajo javni dostop do zbirk geodetskih podatkov. Dostop do njih se lahko omeji v skladu s predpisi, ki urejajo informacije javnega značaja, ali iz razlogov, določenih z zakonom, ki določa posamezno zbirko geodetskih podatkov.

(2) Geodetska uprava in samoupravne lokalne skupnosti zagotavljajo javni dostop do podatkov iz zbirk geodetskih podatkov z omrežnimi storitvami, ki so dostopne na svetovnem spletu ali drugem ustreznem telekomunikacijskem omrežju. Omrežne storitve je treba izvajati v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(3) Omrežne storitve iz prejšnjega odstavka omogočajo:

- iskanje zbirk geodetskih podatkov in storitev v zvezi z geodetskimi podatki iz teh zbirk;
- pregledovanje podatkov iz zbirk geodetskih podatkov, ki omogoča minimalno prikazovanje, krmarjenje, povečanje oziroma pomanjšanje, panoramski pregled, in podobno;
- prenos podatkov ali dela podatkov iz zbirk geodetskih podatkov;
- preoblikovanje zbirk geodetskih podatkov;
- priklic drugih storitev v zvezi z geodetskimi podatki.

(4) Uporaba omrežnih storitev iskanja zbirk iz prve alinee prejšnjega odstavka in pregledovanja podatkov iz druge alinee prejšnjega odstavka je brezplačna. Za uporabo omrežnih storitev prenosa podatkov ali dela podatkov iz tretje alinee prejšnjega odstavka, preoblikovanja zbirk geodetskih podatkov iz četrte alinee prejšnjega odstavka in priklica drugih storitev v zvezi z geodetskimi podatki iz pete alinee prejšnjega odstavka lahko geodetska uprava in samoupravne lokalne skupnosti zaračunavajo stroške za uporabo omrežnih storitev. Stroški se določijo v stroškovniku največ v višini, ki zagotavlja vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov in vzdrževanje omrežnih storitev, v skladu s predpisi, ki urejajo zaračunavanje stroškov za uporabo omrežnih storitev za prostorske podatke. Stroške za zbirke geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi in vodi državna geodetska služba, določi geodetska uprava, za zbirke geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi in vodi lokalna geodetska služba, pa jih določi samoupravna lokalna skupnost. Če geodetska uprava ali samoupravna lokalna skupnost zaračunava stroške za uporabo omrežnih storitev, mora stroškovnik iz tega člena objaviti na svojih spletnih straneh in ga dati na vpogled vsakemu prosilcu.

(5) Komercialno uporabo podatkov iz zbirk geodetskih podatkov geodetska uprava in samoupravne lokalne skupnosti zaračunajo v skladu s predpisi, ki urejajo informacije javnega značaja.

(6) Zagotavljanje omrežnih storitev in komercialna uporaba zbirk geodetskih podatkov je lastna dejavnost geodetske uprave in samoupravnih lokalnih skupnosti. Prihodke lahko geodetska uprava oziroma lokalne samoupravne skupnosti uporabijo le za vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov in omrežnih storitev v zvezi s podatki iz zbirk geodetskih podatkov.

(7) Uporaba omrežnih storitev iz tretjega odstavka tega člena je za osebe javnega prava za opravljanje nalog javnega značaja brezplačna.

VIII. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

37. člen

(izvajanje inšpekcijskega nadzorstva)

Nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti izvajajo geodetski inšpektorji.

38. člen

(geodetski inšpektor)

Za geodetskega inšpektorja je lahko imenovana oseba z najmanj univerzitetno izobrazbo geodetske smeri oziroma najmanj magistrsko izobrazbo po študijskem programu druge stopnje geodetske smeri, ki ima najmanj pet let delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit za geodetskega inšpektorja.

39. člen

(pristojnosti geodetskega inšpektorja)

(1) Geodetski inšpektor po tem zakonu nadzoruje zlasti izpolnjevanje pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti v skladu s tem zakonom za geodetsko podjetje, odgovornega geodeta in geodeta ter tuje ponudnike.

(2) Če geodetski inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzorstva ugotovi nepravilnosti po tem zakonu, lahko z odločbo odredi naslednje ukrepe:

- prepove poslovnemu subjektu opravljanje geodetske dejavnosti, če nima registrirane ali priglašene geodetske dejavnosti, ali če nima na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drug zakonit način zagotovljenega sodelovanja posameznika, ki izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje za odgovornega geodeta, ali če nima sklenjenega zavarovanja odgovornosti za škodo;
- odredi poslovnemu subjektu, da uskladi svoje poslovanje s tem zakonom v roku, ki ga določi;
- predlaga pristojnim organom ukrepanje oziroma izbrise iz ustreznih imenikov, ki se vodijo v skladu s tem zakonom, zaradi kršenja predpisov pri izvajanju geodetske dejavnosti.

(3) Pritožba zoper odločbo, s katero se odredijo ukrepi iz prejšnjega odstavka, ne zadrži njihove izvršitve.

IX. KAZENSKÉ DOLOČBE

40. člen

(prekrški geodetskega podjetja)

(1) Z globo od 5.000 do 50.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki nastopa kot geodetsko podjetje:

1. če opravlja geodetsko dejavnost in ne izpolnjuje predpisanih pogojev za geodetsko podjetje iz 3. člena tega zakona;
2. če pred začetkom opravljanja geodetske dejavnosti in ves čas opravljanja geodetske dejavnosti nima zavarovane odgovornosti za škodo v skladu s 4. členom tega zakona;
3. če izvaja geodetsko dejavnost in ne imenuje odgovornega geodeta v skladu s 5. členom tega zakona;
4. če izvaja geodetsko dejavnost in za odgovornega geodeta imenuje posameznika, ki ne izpolnjuje pogojev za odgovornega geodeta iz drugega odstavka 5. člena tega zakona;
5. če izvaja geodetske storitve in za odgovornega geodeta imenuje posameznika, ki ne izpolnjuje pogojev za odgovornega geodeta iz tretjega odstavka 5. člena tega zakona;
6. če ne objavi imena odgovornih geodetov, ki za geodetsko podjetje opravljajo naloge odgovornega geodeta v skladu s petim odstavkom 5. člena tega zakona;
7. če izvaja geodetske storitve, za katere zakon določa, da jih lahko izvaja geodet, pa izvedbo geodetske storitve poveri posamezniku, ki ne izpolnjuje pogojev za geodeta iz prvega odstavka 11. člena tega zakona;
8. če se dogovori za sodelovanje s tujim ponudnikom, ki želi v Republiki Sloveniji opravljati regulirani poklic odgovorni geodet po tem zakonu, in ne izpolnjuje pogojev za opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet iz 19., 20. in 21. člena tega zakona;
9. če se dogovori za sodelovanje s tujim ponudnikom, ki želi v Republiki Sloveniji opravljati regulirani poklic geodet po tem zakonu, in ne izpolnjuje pogojev za opravljanje reguliranega poklica geodet iz 22. in 23. člena tega zakona.

(2) Z globo od 800 do 3.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba geodetskega podjetja.

41. člen (prekrški odgovornega geodeta)

Z globo od 500 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki nastopa kot odgovorni geodet in ne izpolnjuje predpisanih pogojev za odgovornega geodeta iz drugega odstavka 5. člena oziroma tretjega odstavka 5. člena tega zakona.

42. člen (prekrški geodeta)

Z globo od 500 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki nastopa kot geodet in ne izpolnjuje predpisanih pogojev za geodeta iz prvega odstavka 11. člena tega zakona.

43. člen (prekrški tujih ponudnikov, ki opravljajo geodetsko dejavnost v Republiki Sloveniji)

(1) Z globami, določenimi za prekrške geodetskih podjetij, ki so predpisane s tem zakonom, se kaznujejo tuji ponudniki, če ne izpolnjujejo pogojev iz 16. in 17. člena tega zakona.

(2) Z globami, določenimi za prekrške odgovornih geodetov, ki so predpisane s tem zakonom, se kaznujejo tuji ponudniki, če ne izpolnjujejo pogojev iz 19., 20. in 21. člena tega zakona.

(3) Z globami, določenimi za prekrške geodetov, ki so predpisane s tem zakonom, se kaznujejo tuji ponudniki, če ne izpolnjujejo pogojev iz 22. in 23. člena tega zakona.

44. člen

(prekrški v zvezi z imeniki, ki jih vodi IZS)

(1) Z globo od 200 do 1.200 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki je vpisan v imenik odgovornih geodetov, če v skladu z drugim odstavkom 9. člena tega zakona v predpisanem roku IZS ne sporoči spremembe podatkov, ki se vpisujejo v ta imenik.

(2) Z globo od 200 do 1.200 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki je vpisan v imenik imetnikov geodetske izkaznice, če v skladu s tretjim odstavkom 13. člena tega zakona v predpisanem roku IZS ne sporoči spremembe podatkov, ki se vpisujejo v ta imenik.

45. člen

(prekrški v zvezi z dopustitvijo dostopa zaradi opravljanja geodetske dejavnosti)

(1) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba, ki je lastnik zemljišča, stavbe ali dela stavbe, ki osebam iz prvega odstavka 24. člena tega zakona prepreči dostop na zemljišče ali vstop v stavbo oziroma v skupne dele stavbe, ali jim ne dopusti opravljanja geodetske dejavnosti ali izvajanja nalog geodetske službe.

(2) Z globo od 300 do 2.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 200 do 1.200 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje posameznik.

X. PREHODNE DOLOČBE

46. člen

(uskladitev opravljanja geodetske dejavnosti)

Pravne ali fizične osebe, ki imajo kot gospodarska družba v poslovni register vpisano geodetsko dejavnost oziroma imajo kot samostojni podjetnik posameznik takšno dejavnost priglašeno pri pristojni davčni upravi, morajo urediti zavarovanje odgovornosti za škodo in zagotoviti sodelovanja osebe, ki izpolnjuje predpisane pogoje za odgovornega geodeta, v skladu s tem zakonom najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

47. člen

(vzpostavitev seznama geodetskih podjetij)

(1) Seznam geodetskih podjetij se vodi v seznamu projektivnih in geodetskih podjetij, ki ga vodi IZS na podlagi 110. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07 in 108/09).

(2) IZS prilagodi seznam projektivnih in geodetskih podjetij v skladu s tem zakonom v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(3) Geodetska podjetja, ki so na dan uveljavitve tega zakona vpisana v seznam projektivnih in geodetskih podjetij pri IZS, morajo za vpis v seznam geodetskih podjetij v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona sporočiti morebitne spremembe podatkov o geodetskem podjetju in imena odgovornih geodetov, ki zanje opravljajo naloge odgovornega geodeta.

(4) Geodetska podjetja, ki na dan uveljavitve tega zakona niso vpisana v seznam projektivnih in geodetskih podjetij pri IZS, se vpišejo v seznam geodetskih podjetij v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Za vpis v seznam geodetskih podjetij morajo sporočiti podatke o geodetskem podjetju in imena odgovornih geodetov, ki zanje opravljajo naloge odgovornega geodeta.

48. člen

(vzpostavitev imenika odgovornih geodetov)

(1) Imenik odgovornih geodetov se vodi v imeniku pooblaščenih inženirjev, ki ga vodi IZS na podlagi 110. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07 in 108/09).

(2) IZS prilagodi imenik pooblaščenih inženirjev v skladu s tem zakonom v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(3) Posamezniki, ki so na dan uveljavitve tega zakona vpisani v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS, morajo za vpis v imenik odgovornih geodetov v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona sporočiti podatke, ki se vpisujejo v imenik odgovornih geodetov po tem zakonu.

49. člen

(uskladitev opravljanja storitev odgovornih geodetov)

(1) Šteje se, da posamezniki, ki imajo opravljen strokovni izpit iz geodetske stroke po dosedanjih predpisih in so na dan uveljavitve tega zakona vpisani v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS, izpolnjujejo pogoje za odgovornega geodeta po tem zakonu.

(2) Izkaznica in enotni žig z identifikacijsko številko, ki so jih pridobili posamezniki iz prejšnjega odstavka, ostanejo v veljavi.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 7. člena tega zakona se lahko v imenik odgovornih geodetov vpiše posameznik, ki izpolnjuje pogoje glede strokovne izobrazbe in delovnih izkušenj, določene v prvem odstavku 7. člena in 48. členu, oziroma pogoje glede izpitov, določene v 49. členu Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08).

50. člen

(uskladitev opravljanja storitev geodetov)

(1) Šteje se, da posamezniki, ki imajo opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev po dosedanjih predpisih in so na dan uveljavitve tega zakona vpisani v imenik oseb, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, ki ga vodi geodetska uprava, izpolnjujejo pogoje za geodeta po tem zakonu.

(2) Geodetske izkaznice, ki so jih pridobili posamezniki iz prejšnjega odstavka, ostanejo v veljavi.

51. člen

(izvajanje nalog v zvezi z izdajanjem geodetskih izkaznic in opravljanjem strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev)

- (1) Naloge izdajanja geodetskih izkaznic in zagotavljanja izvajanja strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev iz četrtega odstavka 12. člena tega zakona začne IZS izvajati šest mesecev po uveljavitvi tega zakona, do tedaj pa te naloge opravlja geodetska uprava.
- (2) Za dokončanje postopkov, začelih pred izvajanjem nalog IZS iz prejšnjega odstavka, je pristojna geodetska uprava.
- (3) Postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

52. člen

(izvajanje nalog v zvezi z vodenjem imenika imetnikov geodetske izkaznice)

- (1) Naloge vodenja imenika imetnikov geodetske izkaznice iz četrtega odstavka 12. člena tega zakona začne IZS izvajati šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.
- (2) Do vzpostavitve imenika imetnikov geodetske izkaznice iz prejšnjega odstavka vodi imenik oseb, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, geodetska uprava.
- (3) Postopki vpisa, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

53. člen

(izvajanje nalog v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev za tuje državljane)

- (1) Naloge iz 18. člena tega zakona začne IZS izvajati šest mesecev po uveljavitvi tega zakona, do tedaj pa te naloge opravlja ministrstvo, pristojno za geodetsko dejavnost, kot pristojno ministrstvo za ZPKEU.
- (2) Za dokončanje postopkov, začelih pred izvajanjem nalog IZS iz prejšnjega odstavka, je pristojno ministrstvo, pristojno za geodetsko dejavnost.
- (3) Postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

54. člen

(predaja dokumentacije)

IZS s prevzemom nalog po tem zakonu prevzame od geodetske uprave vso dokumentacijo, ki je nastala pri izvajanju prevzetih nalog. O načinu in rokih prevzema dokumentacije se dogovorita predstojnika IZS in geodetske uprave.

55. člen

(uskladitev določb o matični sekciji geodetov)

(1) Matična sekcija geodetov, ustanovljena pri IZS na podlagi Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08), z dnem uveljavitve tega zakona nadaljuje z delom kot matična sekcija geodetov po določbah tega zakona.

(2) Matična sekcija geodetov uskladi svoje delovanje s tem zakonom v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

(3) Člani organov Matične sekcije geodetov nadaljujejo opravljanje funkcij do izteka mandata.

56. člen

(uskladitev določb o Geodetskem inštitutu Slovenije)

(1) Geodetski inštitut Slovenije, ustanovljen na podlagi Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08) in Sklepa o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Geodetski inštitut Slovenije (Uradni list RS, št. 84/00 in 26/03), z dnem uveljavitve tega zakona nadaljuje z delom kot Geodetski inštitut Slovenije po določbah tega zakona.

(2) Geodetski inštitut Slovenije uskladi svoj statut, podzakonske predpise in druge splošne akte s tem zakonom v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

(3) Člani organov Geodetskega inštituta Slovenije nadaljujejo opravljanje funkcij do izteka mandata.

57. člen

(podzakonski predpisi)

Minister izda podzakonski predpis iz tretjega odstavka 7. člena, drugega in tretjega odstavka 12. člena ter osmega odstavka 15. člena tega zakona v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

XI. KONČNI DOLOČBI

58. člen

(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe dosedanjih predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

1. Zakon o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08);
2. Uredba o določitvi seznama del na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja in zdravja ljudi (Uradni list RS, št. 23/04);
3. Pravilnik o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja (Uradni list RS, št. 67/00);
4. Sklep o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Geodetski inštitut Slovenije (Uradni list RS, št. 84/00 in 26/03);
5. Pravilnik o programu in načinu opravljanja izpita iz geodetske stroke (Uradni list RS, št. 110/07);
6. Pravilnik o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika (Uradni list RS, št. 105/00, 108/00 – popr. in 65/07);

7. Pravilnik o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe (Uradni list RS, št. 113/00).

(2) Podzakonski predpisi iz 4., 5., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka se uporabljajo do uveljavitve novih podzakonski predpisov, izdanih na podlagi tega zakona.

59. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K poglavju I. SPLOŠNI DOLOČBI

K 1. členu

1. člen določa vsebino zakona – zakon ureja geodetsko dejavnost in določa pogoje za opravljanje te dejavnosti, določa geodetsko službo ter organizacijo in izvajanje nalog geodetske službe, ureja izdajanje in uporabo geodetskih podatkov, inšpekcijsko nadzorstvo ter druga vprašanja, povezana z izvajanjem geodetske dejavnosti.

Geodetsko dejavnost v Republiki Sloveniji ureja Zakon o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08) iz leta 2000 (v nadaljnjem besedilu: ZGeoD). Pri opredelitvi geodetske dejavnosti je ZGeoD jasno razmejil oziroma določil tisti del geodetske dejavnosti, ki je prepuščen svobodni gospodarski pobudi in ga ne pokriva geodetska služba, in geodetsko službo, ki je del geodetske dejavnosti in jo v javnem interesu zagotavljajo država in samoupravne lokalne skupnosti.

Predlog novega Zakona o geodetski dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: novi ZGeoD) povzema ureditev ZGeoD in je ne spreminja - del geodetske dejavnosti, ki je v javnem interesu – to je geodetska služba, zagotavljajo država in samoupravne lokalne skupnosti, del geodetske dejavnosti pa opravljajo izvajalci geodetske dejavnosti – geodetska podjetja z geodeti in odgovornimi geodeti na trgu.

Struktura novega ZGeoD (poglavja) sledi strukturi, določeni v ZGeoD: v posebnem poglavju so določeni pogoji za opravljanje geodetske dejavnosti za pravne osebe in posameznike, in sicer pregledno za domače in za tuje ponudnike; v posebnem poglavju je opredeljena geodetska služba kot del geodetske dejavnosti, ki jo v javnem interesu zagotavljajo država in samoupravne lokalne skupnosti, nato sledi ureditev geodetskih podatkov, inšpekcijskega nadzorstva, kazenske določbe ter prehodne in končne določbe.

V novi ZGeoD se delno implementirata dve direktivi Evropskega parlamenta in Sveta – novi ZGeoD določa pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti ponudnikov iz držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ter iz tretjih držav, v skladu z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376 z dne 27. 12. 2006, str. 36; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/123/ES) in Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L št. 255 z dne 30.9.2005, str. 22) v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/36/ES).

Novi ZGeoD je organizacijski zakon, ki ureja geodetsko dejavnost in določa pogoje za opravljanje te dejavnosti v Republiki Sloveniji.

K 2. členu

Definicija »geodetska dejavnost« je v skladu z opredelitvijo iz Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07). Geodetska dejavnost spada med »71.121 Geo-meritve, kartiranje« in obsega topografsko izmero, izmero mej in parcelacijo zemljišč, hidrografska izmero, izmero objektov, geodetsko-tehnične meritve za industrijo in druge dejavnosti ter izmero za potrebe kartografskih in prostorskih informacijskih sistemov, tudi fotogrametrijo.

Geodetska dejavnost so geodetske meritve in opazovanja, kartiranje ter druga dela in postopki, ki so potrebni za evidentiranje podatkov o nepremičninah in prostoru, množično vrednotenje nepremičnin, razmejevanje nepremičnin, določitev državnih geodetskih referenčnih sistemov in za tehnične namene. Uporaba pojma »nepremičnine« ustreza opredelitvi nepremičnin po Zakonu o evidentiranju nepremičnin (Uradni list RS, št. 87/02), uporaba pojma »prostor« pa pojmu prostor po Zakonu o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B in 108/09).

K poglavju II. POGOJI ZA OPRAVLJANJE GEODETSKE DEJAVNOSTI (3. – 15. člen)

K 3. členu

ZGeoD v 2. členu določa, kaj je geodetska dejavnost, v 3. členu pa določa, da je del geodetske dejavnosti povržen posebnim pogojem:

- dela na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, in
- geodetske storitve – to so strokovna dela in postopki v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih tako opredeljuje zakon

lahko opravlja le »geodetsko podjetje«. Poimenovanje »geodetsko podjetje« je po ZGeoD uporabljeno le za tistega samostojnega podjetnika posameznika ali gospodarsko družbo, ki sta vpisana v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije in opravljata ozek, jasno določen del geodetske dejavnosti.

Novi ZGeoD v 3. členu določa splošne pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti: geodetsko dejavnost sme opravljati pravna ali fizična oseba, ki ima kot gospodarska družba v poslovni register vpisano geodetsko dejavnost oziroma ima kot samostojni podjetnik posameznik takšno dejavnost priglašeno pri pristojni davčni upravi (v nadaljnjem besedilu: geodetsko podjetje).

Pojem »geodetsko podjetje« se v novem ZGeoD spreminja: »geodetsko podjetje« je vsak gospodarski subjekt, ki ima vpisano oziroma priglašeno geodetsko dejavnost (ne glede na statusno obliko) in ki opravlja geodetsko dejavnost (ne le ozko določen del geodetske dejavnosti). Pojem »geodetsko podjetje« tudi ni več vezan na pogoj – t.j. vpis v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: IZS). IZS imenika geodetskih podjetij ne vodi več, ker so bile naloge in pristojnosti oziroma javna pooblastila IZS enotno, za vse inženirske stroke, urejene v Zakonu o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04-u.p.b., 14/05-popr., 92/05-ZJC-B, 93/05-ZVMS, 111/05-odl. US, 126/07 in 108/09) (v nadaljnjem besedilu: ZGO-1). Glede podjetij je v 110. členu ZGO-1 določen »seznam projektivnih in geodetskih podjetij«, ki je namenjen predvsem predstavitvi podjetij uporabnikom storitev.

V tretjem odstavku 3. člena novega ZGeoD je določeno, da se geodetsko podjetje vpiše v »seznam geodetskih podjetij« pri IZS. Vpis geodetskega podjetja v seznam geodetskih podjetij pri IZS ni obvezen, saj ni določen z besedo »se mora vpisati« in tudi ni sankcioniran v kazenskih določbah, ki določajo prekrške geodetskega podjetja (40. člen novega ZGeoD). Namen vpisa geodetskih podjetij v seznam geodetskih podjetij je enak kot za druge inženirske stroke – t.j. predstavitev geodetskih podjetij uporabnikom storitev. V prehodni določbi 47. člena novega ZGeoD je določeno, da se seznam geodetskih podjetij vodi v že vzpostavljenemu seznamu projektivnih in geodetskih podjetij pri IZS, urejena pa je tudi prilagoditev tega seznama. Glede vpisa v seznam geodetskih podjetij se smiselno uporabljajo pravila IZS, ki so že določena za vpis v seznam projektivnih in geodetskih podjetij pri IZS.

V drugem odstavku 3. člena novega ZGeoD sta določena pogoja, ki jih mora izpolnjevati geodetsko podjetje, da lahko prične opravljati geodetsko dejavnost:

- da ima zavarovano odgovornost za škodo v skladu s tem zakonom, in
- da ima zagotovljeno sodelovanje posameznika, ki izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje za odgovornega geodeta.

K 4. členu

ZGeoD določa obveznost sklenitve zavarovalne pogodbe za škodo, ki bi jo geodetsko podjetje v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti utegnilo povzročiti strankam ali tretjim osebam, le v primeru pridobitve dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev.

Novi ZGeoD obveznost zavarovanja pred odgovornostjo določa za vsa geodetska podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji - vsako geodetsko podjetje, ki opravlja geodetsko dejavnost, mora skleniti zavarovanje odgovornosti za škodo. Obveznost je predpisana zaradi zagotavljanja varnosti geodetskega podjetja, saj je zavarovanje namenjeno predvsem zaščititi gospodarskih subjektov (posameznikov ali družb) pred odškodninskimi zahtevki tretjih oseb - oškodovancev.

Obveznost je v skladu z določbo 23. člena Direktive 2006/123/ES, ki ureja »zavarovanje poklicne odgovornosti in jamstva«: države članice lahko zagotovijo, da ponudniki, katerih storitve pomenijo neposredno in posebno tveganje za zdravje ali varnost prejemnika ali tretje osebe ali tveganje za finančno varnost prejemnika, sklenejo zavarovanje poklicne odgovornosti, ki ustreza naravi in stopnji tveganja, ali da predložijo kakršno koli jamstvo ali podobno ureditev, ki je enakovredna ali glede na namen v bistvu primerljiva.

Zaradi zahteve Direktive 2006/123/ES je zavarovanje poklicne odgovornosti in garancije, ki jih ponudniki nudijo, na splošno in sistemsko urejeno v 20. členu Zakona o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/2010). V njem je urejen način dokazovanja jamstva ali zavarovanja ter ustreznost v tujini sklenjenega enakovrednega jamstva, ne pa tudi višina jamstva. Zato se v novem ZGeoD določa višina minimalne letne zavarovalne vsote. Višina, določena v tretjem odstavku 4. člena novega ZGeoD, je enaka višini, ki jo ZGO-1 določa za zavarovanje odgovornosti za določene udeležence pri graditvi objektov (projektante, izvajalce, nadzornike in revidente).

Četrty odstavek 4. člena novega ZGeoD določa, kaj mora zavarovanje odgovornosti za škodo kriti - zavarovanje mora biti sklenjeno najmanj v taki višini, da krije odgovornost za ravnanja vseh tistih oseb, ki za geodetsko podjetje (na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drug zakonit način) opravljajo naloge odgovornega geodeta. Ta določba je v neposredni povezavi z določitvijo pogoja za vpis v imenik odgovornih geodetov iz prvega odstavka 7. člena novega ZGeoD »da ima urejeno zavarovanje odgovornosti za škodo v skladu z določbami tega zakona«. V obrazložitvi k 7. členu novega ZGeoD je obrazložen pogoj, ki se nanaša na zavarovanje odgovornosti. Zaradi jasnega razmerja med četrto alinejo prvega odstavka 7. člena, prvo alinejo drugega odstavka 3. člena in četrtyim odstavkom 4. člena – zahteva po zavarovanju odgovornosti za škodo odgovornega geodeta in zahteva po zavarovanju odgovornosti za škodo geodetskega podjetja, ki krije tudi zavarovanje za škodo odgovornega geodeta, se ne podvaja – četrty odstavek 4. člena jasno določa, da mora zavarovanje odgovornosti za škodo kriti odgovornost geodetskega podjetja za vse njegove odgovorne geodete, razen za tiste odgovorne geodete, ki so si zavarovanje odgovornosti za škodo uredili sami.

Obveznost zavarovanja odgovornosti za škodo za tuje ponudnike je predpisana v 17. členu novega ZGeoD.

K 5. členu

ZGeoD je uvedel naziv »odgovorni geodet« za doseg pomembnega in legitimnega interesa - zagotavljanje strokovnosti in varovanje javnega interesa oziroma pravne varnosti naročnikov na področju opravljanja geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji, vendar le v okviru dejavnosti iz sedanjega 3. člena ZGeoD (t.i. »nevarna dela«, geodetske storitve).

Novi ZGeoD dolžnost imenovanja »odgovornega geodeta« razširja na celotno geodetsko dejavnost – geodetsko podjetje mora imenovati odgovornega geodeta, da potrdi katerikoli izdelek oziroma delo, ki ga izvede kot geodetsko dejavnost. Predlagana ureditev še v večji meri zagotavlja varstvo pravic subjektov, katerim je geodetska dejavnost namenjena - nestrokovno izvajanje geodetskih storitev in drugih nalog geodetske dejavnosti namreč lahko močno poseže v pravice lastnikov nepremičnin (oškodovanje oziroma obremenitev). V imenik odgovornih inženirjev pri IZS je trenutno vpisanih 293 oseb, ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje za odgovornega geodeta. Glede na to, da je v seznam projektivnih in geodetskih podjetij pri IZS trenutno vpisanih 167 geodetskih podjetij, bodo le-ta imela pri zagotavljanju odgovornih geodetov na razpolago zadostno število geodetov, ki jih bodo lahko imenovala za »svoje« odgovorne geode.

ZGeoD določa dve »vrsti« odgovornih geodetov:

- odgovorni geodet – t.j. oseba, ki je kot posameznik vpisana v ustrezen imenik pri IZS (tretji odstavek 6. člena ZGeoD)
- odgovorni geodet za geodetske storitve – t.j. oseba, ki nastopa kot odgovorni geodeti pri geodetskih storitvah. Ta mora poleg pogoja vpisa v imenik odgovornih inženirjev pri IZS izpolnjevati še dva dodatna pogoja: imeti mora opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev ter aktivno obvladati slovenski jezik (prvi odstavek 31. člena ZGeoD).

Novi ZGeoD jasneje uredi poimenovanje »odgovorni geodet«: ne gre za dve vrsti odgovornih geodetov, ampak (le) za odgovornega geodeta, ki mora izpolnjevati pogoje, ki jih določa novi ZGeoD: za odgovornega geodeta je lahko imenovan posameznik, ki je vpisan v imenik odgovornih geodetov pri IZS. V primeru, ko geodetsko podjetje izvaja geodetske storitve, za katere zakon določa, da jih lahko izvede le geodet – t.j. oseba, ki ima geodetsko izkaznico, je za imenovanje odgovornega geodeta določen dodatni pogoj - za odgovornega geodeta se v tem primeru lahko imenuje oseba, ki je vpisana v imenik odgovornih geodetov pri IZS in ima veljavno geodetsko izkaznico – t.j. ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev. Dosedanji pogoj »aktivno obvlada slovenski jezik« je črtan, ker drugi predpisi – Ustava RS, Zakon o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/04), Zakon o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07 in 85/09) določajo temeljna pravila o javni rabi slovenščine kot uradnega jezika v Republiki Sloveniji, njihove določbe pa se uporabljajo neposredno.

Vsak geodet, ki izpolnjuje pogoje za odgovornega geodeta, ne more opravljati naloge odgovornega geodeta - za to ga mora geodetsko podjetje imenovati pred začetkom izvajanja nalog.

Naziv »odgovorni geodet« po novem ZGeoD ni zaščiten kot poklicni naziv. Ker se področje geodetske dejavnosti ureja enotno z drugimi inženirskimi strokami, se bo to vprašanje urejalo s predpisi, ki bodo določali pogoje za pridobitev poklicnega naziva in zaščito poklicnega naziva za vse stroke, ki se združujejo v IZS.

Način zagotavljanja sodelovanja posameznika, ki izpolnjuje predpisane pogoje za odgovornega geodeta, ostaja nespremenjen - na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drug

zakonit način (četrty odstavek 5. člena novega ZGeoD), na novo pa je določena objava imen odgovornih geodetov, ki za geodetsko podjetje opravljajo naloge odgovornega geodeta – ta je javna in se zagotavlja v seznamu geodetskih podjetij (peti odstavek 5. člena novega ZGeoD).

V prehodni določbi 48. člena novega ZGeoD je določena »vzpostavitev« imenika odgovornih geodetov – ta se vodi v že vzpostavljenemu imeniku pooblaščenih inženirjev pri IZS, urejena pa je tudi prilagoditev tega imenika.

K 6. členu

V prvem odstavku 6. člena novega ZGeoD je določena odgovornost odgovornega geodeta – komu je odgovoren in obseg odgovornosti.

V drugem odstavku 6. člena novega ZGeoD je določena odgovornost odgovornega geodeta v primeru izvajanja geodetskih storitev: v tem primeru odgovorni geodet ne odgovarja samo geodetskemu podjetju, za katerega opravlja naloge odgovornega geodeta, ampak tudi naročniku geodetske storitve, če je le-ta zaradi nestrokovne izvedbe geodetske storitve ali napačno izdelanega elaborata utrpel škodo.

Način zavarovanja odgovornosti odgovornega geodeta je pojasnjen v obrazložitvi k 7. členu novega ZGeoD.

K 7. členu

Posamezniki, ki so izpolnjevali pogoje za odgovorne geodete, so se po ZGeoD vpisovali v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS, po novem ZGeoD pa se bodo vpisovali v imenik odgovornih geodetov pri IZS.

V prvem odstavku 7. člena novega ZGeoD so določeni pogoji za vpis v imenik odgovornih geodetov: pogoji glede strokovne izobrazbe in glede delovnih izkušenj so prilagojeni bolonjski prenovi študijskih programov smeri geodezije. Predpisan standard zahtevane izobrazbe zagotavlja kvaliteto opravljanja storitev na področju geodetske dejavnosti. V imenik odgovornih geodetov se tako lahko vpiše posameznik, ki glede strokovne izobrazbe izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima najmanj visoko strokovno izobrazbo geodetske smeri po dosedanjem visokošolskem strokovnem študijskem programu geodezija, ali
- ima najmanj univerzitetno izobrazbo geodetske smeri po dosedanjem univerzitetnem študijskem programu geodezija, ali
- ima najmanj magistrsko izobrazbo po študijskem programu druge stopnje geodetske smeri, ali
- posameznik, ki izpolnjuje pogoje po dosedanjem 48. členu ZGeoD – t.j. posameznik, ki je pridobil naziv inženir geodezije po višješolskem programu študija geodezije in ima najmanj pet let delovne dobe po končanem višješolskem programu študija geodezije (ta pravica mu je priznana v tretjem odstavku 49. člena novega ZGeoD).

Glede delovnih izkušenj na področju geodezije se lahko v imenik odgovornih geodetov vpiše posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju geodezije, če ima najmanj visoko strokovno izobrazbo geodetske smeri
- ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju geodezije:
 - a) če ima najmanj univerzitetno izobrazbo geodetske smeri, ali
 - b) najmanj magistrsko izobrazbo geodetske smeri (druga bolonjska stopnja).

V primerjavi s pogoji iz ZGeoD ostaja nespremenjen pogoj glede strokovnega izpita iz geodetske stroke. Dodan je nov pogoj, ki se nanaša na zavarovanje odgovornosti. Ta pogoj je posledica izenačitve zahtev za tuje in slovenske državljane, to je zahteva po urejenem zavarovanju odgovornosti, kot pogoju za vpis v imenik. Za državljane držav članic EU je to že pogoj za priznanje poklicne kvalifikacije in izdajo odločbe, za državljane tretjih držav in slovenske državljane pa bo z uveljavitvijo novega ZGeoD postal pogoj za vpis v imenik odgovornih geodetov. Preverjanje obstoja zavarovanja odgovornosti doslej ni bil predmet nobenega postopka, kar je ogrožalo varstvo naročnikov geodetskih del in drugih morebitnih prizadetih oseb. V postopku vpisa v imenik odgovornih geodetov bo moral posameznik, ki je samozaposlen oziroma družbenik, dokazati, da ima urejeno zavarovanje odgovornosti po novem ZGeoD, v kolikor bo šlo za zaposlenega oziroma pogodbeno zagotovljenega strokovnjaka, pa bo moral ta dokazovati, da zavarovanje odgovornosti geodetskega podjetja, za katerega bo opravljal naloge odgovornega geodeta, krije tudi njegove storitve.

Posameznik v vpisom v imenik odgovornih geodetov postane član IZS. Odgovorni geodeti opravljajo zahtevne naloge: pri določitvi in razmejitvi nepremičnin neposredno vplivajo na stvarno pravne pravice lastnikov nepremičnin, z določitvijo podatkov o lastnostih nepremičnin vplivajo na višino davkov, z vodenjem osnovnega geodetskega sistema, topografskih in kartografskih podatkov dajejo temeljne podatke za navigacijo v kopenskem, zračnem in pomorskem prometu, podatke za izvajanje obrambnih nalog, planinsko, turistično, šolsko kartografijo. (Ne)Pravilnost geodetskih meritev v inženirski geodeziji pri velikih gradbenih projektih lahko bistveno vpliva na realizacijo investicijskih projektov. Zato se je Republika Slovenija leta 2000 z namenom varstva posameznikov in pravnih oseb odločila, da poklic »odgovorni geodet« regulira. Odločitev odgovornega geodeta o članstvu v IZS ne more biti prepuščena posamezniku, ki za to izkaže (ali pa ne) osebni interes. V javnem interesu in interesu države je, da ohrani obstoječi način ureditve (z vpisom v imenik odgovornih geodetov postane posameznik član IZS). Veljavna sistemska ureditev deluje že 10 let in je preiščena, primerna in potrebna. Tako menijo tudi strokovna geodetska združenja - Matična sekcija geodetov pri IZS in Gospodarsko interesno združene geodetskih izvajalcev, »saj se le tako lahko zagotavlja zadostna strokovnost in usposobljenost odgovornih geodetov in s tem ščiti javni interes pri opravljanju storitev na področju geodetske dejavnosti«.

Pridobitev članstva v IZS za vse stroke, ki se združujejo v IZS, ureja 125. člen ZGO-1: »Član poklicne zbornice postane posameznik z dnem, ko se vpiše v ustrezen imenik, ki ga vzpostavi in vodi ZAPS oziroma IZS.«. IZS je ustanovljena in deluje zaradi zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa tudi na področju geodetske dejavnosti, kar izhaja iz poglavja ZGO-1 »ORGANIZACIJA IN DELOVNO PODROČJE POKLICNIH ZBORNIC«. Predlagana ureditev glede članstva v IZS, ki jo ureja drugi odstavek 7. člena novega ZGeoD, je enaka ureditvi, ki jo določa ZGO-1 za vse inženirske stroke, ki se združujejo v IZS, saj ni utemeljenih razlogov za drugačno urejanje na področju geodetske dejavnosti.

Postopek vpisa v imenik pooblaščenih inženirjev, ki ga vodi IZS, izbrisa in možnost ponovnega vpisa v imenik določa Pravilnik o obliki in vsebini ter o načinu vodenja imenika Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije in Inženirske zbornice Slovenije (Uradni list RS, št. 123/03 in 56/05). Po postopku, ki ga določa ta pravilnik, se je doslej vpisalo v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS 293 oseb, ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje za odgovornega geodeta. Ker se bo imenik odgovornih geodetov vodil v že vzpostavljenemu imeniku pooblaščenih inženirjev pri IZS, postopki vpisa v ta imenik pa se na podlagi citiranega pravilnika v praksi uspešno izvajajo že vrsto let, se z novim ZGeoD ne določa novega, drugačnega postopka za vpis v imenik odgovornih geodetov, ampak se glede vpisa za tiste osebe, ki bodo izpolnjevale pogoje iz prvega odstavka 7. člena novega ZGeoD in se bodo želele vpisati v imenik odgovornih geodetov, smiselno uporabljajo določbe predpisa, ki (že) ureja obliko in vsebino ter način vodenja imenika pooblaščenih inženirjev pri IZS. Novi ZGeoD ne ureja vprašanja v zvezi s stroški vpisa in plačevanja članarine za posameznike, ki se vpišejo v imenik odgovornih geodetov – zanje veljajo določbe predpisa, ki ureja

zaračunavanje vpisov posameznikov ter vodenje in vzdrževanje imenikov pri IZS, v skladu s 136. členom ZGO-1. Ker je vprašanje stroškov vpisa in plačevanja članarine IZS zakonodajalec že uredil v ZGO-1, ga novi ZGeoD ne ureja na novo, drugače, saj bi to pomenilo neenako obravnavanje inženirskih strok, ki se združujejo v IZS, ampak se le sklicuje na veljavni predpis, ki že ureja področje. Ta predpis je trenutno Pravilnik o plačevanju članarine in drugih prispevkov, ki ga je Skupščina Inženirske zbornice Slovenije sprejela dne 19.10.2004 in dne 16.12.2008.

Novi ZGeoD ne predpisuje obveznega izobraževanja za odgovornega geodeta, kot je to predpisano za geodete z geodetsko izkaznico v 15. členu novega ZGeoD. Skrb za osveževanje in poglobljanje strokovnih znanj ter spremljanje razvoja inženirskih strok je naloga IZS po ZGO-1, ki med cilji, zaradi katerih se je ustanovila in deluje IZS, določa tudi »zagotavljanje strokovnosti odgovornih inženirjev vseh inženirskih strok, ki so vključene v IZS«, v drugem odstavku 110. člena pa določa, da IZS »skrbi za strokovno izpopolnjevanje na področju gradbenega in drugega projektiranja ter opravljanja geodetske dejavnosti ter sodeluje pri pripravi izobraževalnih programov«. Novi ZGeoD zato tovrstnega izobraževanja ne predpisuje posebej, saj je že predpisano, v praksi pa se uspešno izvaja že vrsto let po programih izobraževanj za koledarsko leto vnaprej, s pregledno vsebino, ki je objavljena na spletu.

V prehodni določbi 49. člena novega ZGeoD so urejene pridobljene pravice odgovornih geodetov, ki so na dan uveljavitve novega ZGeoD vpisane v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS po dosedanjih predpisih, in pravice vpisa v imenik odgovornih geodetov tistih posameznikov, ki vanj doslej še niso vpisani, če izpolnjujejo pogoje za vpis po dosedanjih predpisih – t.j. po ZGeoD iz leta 2000.

K 8. členu

Postopek izdaje izkaznice, določitev identifikacijske številke in enotnih žigov, ki se izdajo posamezniku po vpisu v imenik odgovornih inženirjev, ureja Pravilnik o obliki in vsebini izkaznice in enotnega žiga odgovornih inženirjev (Uradni list RS, št. 51/04, 60/05 in 73/05). Po postopku, ki ga določa ta pravilnik, so izkaznico, identifikacijske številke in enotne žige dobile vse osebe, ki so vpisane v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS in tako izpolnjujejo pogoje za imenovanje za odgovornega geodeta.

Ker se bo imenik odgovornih geodetov vodil v že vzpostavljenemu imeniku pooblaščenih inženirjev pri IZS, postopki izdaje izkaznice, določitev identifikacijske številke in enotnih žigov pa se na podlagi citiranega pravilnika uspešno izvajajo v praksi že vrsto let, se z novim ZGeoD ne določa novega, drugačnega postopka za izdajo izkaznice, določitev identifikacijske številke in enotnega žiga, ampak se glede teh vprašanj za osebe, ki bodo izpolnjevale pogoje iz prvega odstavka 7. člena novega ZGeoD in se bodo želele vpisati v imenik odgovornih geodetov, smiselno uporabljajo določbe predpisov, ki to vsebino urejajo za druge pooblaščene inženirje pri IZS.

K 9. členu

Drugi odstavek 6. člena Pravilnika o obliki in vsebini ter o načinu vodenja imenika Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije in Inženirske zbornice Slovenije (Uradni list RS, št. 123/03 in 56/05) določa, da se za odgovorne geodete v evidenčno knjigo vpišejo samo podatki, za katere tako določa zakon, ki ureja geodetsko dejavnost. Zato se v novem ZGeoD določijo podatki, ki se o posamezniku vodijo v imeniku odgovornih geodetov. Le-ti so bili doslej določeni v prvem odstavku 9. člena ZGeoD, vendar so na predlog Matične sekcije geodetov pri IZS razširjeni in prilagojeni potrebam vodenja imenika. Urejen je dostop do podatkov, ki se vodijo v imeniku in niso javni - pravico do vpogleda in izpisa vseh podatkov iz imenika

odgovornih geodetov ima Geodetska uprava Republike Slovenije ter drugi organi, ki podatke potrebujejo za izvrševanje njihovih z zakonom določenih nalog.

IZS lahko v imeniku odgovornih geodetov vodi tudi podatke o morebitnem članstvu tujih ponudnikov v pristojni poklicni zbornici v drugi državi članici EU, če je članstvo v tej zbornici obvezno. Ta podatek bo IZS omogočil sodelovanje z matično pristojno zbornico, ki za državljane držav članic EU, včlanjene v zbornice z obveznim članstvom v državi izvora, lahko uvedejo morebitne disciplinske postopke in izrečejo ukrepe, v kolikor bi posamezniki pri svojem delu kršili strokovna pravila in etične standarde.

K 10. členu

10. člen novega ZGeoD regulira izbrise iz imenika odgovornih geodetov. Ureditev je usklajena z ureditvijo, ki je predpisana v ZGO-1 za druge pooblaščen inženirje, ki so vpisani v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS.

Določen je način hranjenja podatkov po izbrisu - podatki se po izbrisu iz imenika trajno arhivirajo. Pri tehtanju, ali naj se podatki po izbrisu hranijo določen čas (in se nato uničijo) ali trajno, je prevladalo stališče, da je z vidika varovanja zasebnosti in varstva osebnih podatkov primerneje, da se podatki ne uničijo, pač pa se izbrisani podatki trajno hranijo. V praksi bi namreč lahko prihajalo do situacij, ko bo potrebno za nazaj (tudi po preteku npr. petih let po izbrisu iz imenika) ugotoviti, ali je bila določena oseba v določenem času dejansko vpisana v imenik odgovornih geodetov.

Urejen pa je tudi dostop do arhiviranih podatkov – kdo oziroma v katerih primerih oziroma za kakšne namene se lahko dostopa do njih.

K 11. členu

ZGeoD je leta 2000 na novo uredil geodetsko dejavnost in geodetske storitve z namenom, da se zagotovi višja strokovnost geodetske dejavnosti, zavaruje javni interes na področju izvajanja geodetskih storitev in hkrati doseže večjo pravno varnost naročnikov geodetskih storitev. Sestavine nove ureditve so bile: geodetsko podjetje, odgovorni geodet, dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev in geodetska izkaznica. Ustavno sodišče RS je v odločbi U-I-230-/00-40 z dne 17.04.2003 (Uradni list RS, št. 44/03) odločilo, da »so narava dejavnosti in cilji zakonodajalca dovolj razumen razlog za novo ureditev in da je taka ureditev v skladu z Ustavo Republike Slovenije«.

ZGeoD v poglavju »5. Izvajanje geodetskih storitev« določa posebno ureditev izvajanja geodetskih storitev: *»Strokovna dela in postopke v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih zakon opredeljuje kot geodetske storitve, lahko izvajajo le geodetska podjetja, ki pridobijo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev.«*

Kaj so geodetske storitve, ne določa ZGeoD kot organizacijski predpis, ampak jih določajo materialni predpisi - npr. Zakon o evidentiranju nepremičnin – ZEN v 6. členu določa, da so geodetske storitve po tem zakonu izvedba postopkov za izdelavo elaboratov in izdelava elaboratov ureditve meje, nove izmere, parcelacije, komasacije, izravnave meje, določitev zemljišča pod stavbo, spremembe dejanske rabe zemljišč, spremembe bonitete zemljišč,...; ZGO-1 v 80. členu določa, da se zakoličenje objekta izvede kot geodetska storitev po predpisih o geodetski dejavnosti. Na področjih, kjer geodetske storitve še niso natančno določene, bodo morali novi oziroma spremenjeni predpisi jasno določiti, kdo jih lahko izvede in pod kakšnimi pogoji (npr. izdelava geodetskega načrta, izdelava elaborata za vpis v zbirni kataster gospodarske infrastrukture,...).

Po ZGeoD lahko izvajajo geodetske storitve le geodetska podjetja z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev. Pogoji za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev so v 28. členu ZGeoD predpisani kumulativno - geodetsko podjetje mora izpolnjevati vse predpisane pogoje: (1) vpisano mora biti v imenik geodetskih podjetij; (2) imeti mora sklenjeno zavarovalno pogodbo za škodo, ki bi jo v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti utegnilo povzročiti strankam ali tretjim osebam do višine najmanj 10.000.000 tolarjev; (3) imeti mora zagotovljeno sodelovanje vsaj ene osebe, ki je vpisana v imenik geodetov, ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in aktivno obvlada slovenski jezik ter (4) razpolagati mora z ustrezno tehnično opremo in s prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami. Geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje, se vpiše v imenik pri Geodetski upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetska uprava).

Sistemi dovoljenj so ena izmed najpogostejših formalnosti, ki veljajo za ponudnike storitev v državah članicah in predstavljajo omejitev svobode ustanavljanja. Direktiva 2006/123/ES poskuša izgraditi notranji trg za storitve, ki bo prost tovrstnih ovir in kjer bo prosta ustanovitev in prosto opravljanje storitev enakovredno opravljanju storitev znotraj določenega nacionalnega trga. Države članice morajo pregledati svoje obstoječe sisteme dovoljenj in jih uskladiti s členi 9 do 13 Direktive 2006/123/ES.

Zaradi uskladitve z Direktivo 2006/123/ES se na področju izvajanja geodetskih storitev v Republiki Sloveniji ukinja sistem dovoljenj za izvajanje teh storitev.

Pojem »geodetsko podjetje« ni več vezan na pogoj vpisa v imenik geodetskih podjetij pri IZS, ampak se geodetska podjetja lahko prostovoljno vpišejo v seznam geodetskih podjetij pri IZS. Vsako geodetsko podjetje, ne glede na to, katera dela geodetske dejavnosti opravlja, mora imeti v skladu s 3. členom novega ZGeoD sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo, vsako geodetsko podjetje pa mora imeti tudi zagotovljeno sodelovanje (vsaj enega) odgovornega geodeta. Prvi trije pogoji, ki so določeni v 28. členu ZGeoD, v novem ZGeoD torej niso več »posebni« pogoji za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev.

Pogoj, da mora geodetsko podjetje »razpolagati z ustrezno tehnično opremo in s prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami«, pa bi bil diskriminatoren. 16. člen Direktive 2006/123/ES določa, da države članice ne smejo omejiti pravice opravljanja storitev, če ima ponudnik sedež v drugi državi članici, z uveljavljanjem zahtev, ki omejujejo uporabo opreme, in zahteve, da ponudnik vzpostavi določen tip infrastrukture, ki vključuje pisarno za opravljanje storitev. Z ohranitvijo pogoja predpisane tehnične opreme in prostorov – prostori in tehnična oprema so sedaj predpisani v Pravilniku o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja (Uradni list RS, št. 67/00) - bi sistem dovoljenj za izvajanje geodetskih storitev, kot ga sedaj določa ZGeoD, različno obravnaval domače ponudnike in ponudnike iz drugih držav članic - domača geodetska podjetja bi morala izpolnjevati pogoje glede opreme in prostorov, tuja pa ne, ker se zanje takega pogoja ne sme predpisati. Zahteve, da geodetsko podjetje razpolaga z ustrezno tehnično opremo in s prostori, ki omogočajo opravljanje geodetske dejavnosti in poslovanje s strankami, ni mogoče utemeljiti z nobenim pomembnim razlogom v javnem interesu.

Da se zagotovi nediskriminatorno obravnavanje ponudnikov storitev s sedežem ali prebivališčem v Republiki Sloveniji in tistih, ki imajo sedež v drugih državah članicah, oziroma da ne bi prihajalo do obrnjene diskriminacije, kjer bi bil domači ponudnik v slabšem položaju od konkurenčnega tujega ponudnika, se pogoj »razpolagati z ustrezno tehnično opremo in s prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami«, v novem ZGeoD ne določa, s tem pa odpadejo vsi razlogi za ohranitev sistema dovoljevanja opravljanja geodetskih storitev, kot ga ureja sedanji 28. člen ZGeoD.

Novi ZGeoD posebnega poglavja, ki ureja izvajanje geodetskih storitev, nima: kaj je geodetsko podjetje, je določeno v 3. členu novega ZGeoD; koga se lahko imenuje za odgovornega geodeta, kadar geodetsko podjetje izvaja geodetske storitve, je določeno v tretjem odstavku 5. člena novega ZGeoD; v drugem odstavku 6. člena novega ZGeoD pa je urejena njegova odgovornost. Razlogi za ukinitve sistema dovoljenj za izvajanje geodetskih storitev so natančno pojasnjeni.

Novi ZGeoD tudi ne ureja cenovne politike geodetskih storitev. Določanje minimalnih tarifnih pogojev za opravljanje inženirske stroke, tudi za opravljanje geodetskih storitev, je bilo, poleg posebne določbe 33. člena ZGeoD, enotno urejeno v 112. členu ZGO-1. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o graditvi objektov (ZGO-1B) (Uradni list RS, št. 126/07) se je 112. člen črtal. Zahteva določanja najnižjih in/ali najvišjih tarif, ki bi jih moral tuji ponudnik upoštevati, ko bi delal na območju Republike Slovenije, je po 2 g. točki 15. člena Direktive 2006/123/ES zahteva, ki je predmet ocenjevanja in jo morajo države članice posebej utemeljiti z razlogi v javnem interesu. Da ni razlogov v javnem interesu, je bilo presojeno že ob sprejemanju ZGO-1B: »iz zakona se črtajo določbe o minimalnih tarifah, saj te vplivajo na svoboden pretok storitev in normirajo cene, kar je v neskladju z načelom prostega pretoka storitev in del, normiranje fiksnih in obveznih tarif pa prepoveduje tudi Direktiva 2006/123/ES o storitvah na notranjem trgu.« Veljavni »Cenik geodetskih storitev«, ki ga je sprejela Skupščina IZS na osnovi standardov, normativov in vrednosti posameznih nalog geodetske stroke, je »priporočen« cenik (ne obvezen) in se uporablja kot priporočljiva osnova pri določevanju cen geodetskih storitev. Matična sekcija geodetov pri IZS načrtuje pripravo indikativnih meril za vrednotenje storitev geodetske dejavnosti (določitev obsega posamezne storitve, zaporedja postopkov, potrebnega časa,...). Z izdelavo meril za vrednotenje storitev po vzoru dobre prakse iz EU, kjer že obstaja nekaj primerov za vrednotenje inženirskih storitev (npr. avstrijski »Leistungsbilder« ali »Cost information sistem«) se povečuje varstvo potrošnikov, taka ureditev pa v ničemer ne omejuje prostega pretoka storitev v skladu z Direktivo 2006/123/ES. Na podlagi indikativnih meril za vrednotenje storitev geodetske dejavnosti bodo imeli uporabniki na voljo dovolj informacij, da bodo lahko primerjali cene storitve na trgu – izdelana merila jim bodo omogočila, da bodo lahko ocenili fizični obseg storitve in potrebna dela za kvalitetno izvedbo storitve.

V novem ZGeoD se ohranjajo tiste določbe, ki določajo, kdo je »geodet«, na novo pa se določajo pogoji za pridobitev oziroma odvzem geodetske izkaznice in vodenje imenika imetnikov geodetske izkaznice. Pogoji za pridobitev statusa geodet za tuje državljane so določeni v 22. in 23. členu novega ZGeoD.

ZGeoD določa, kdo je »geodet« po ZGeoD - to je oseba, ki je vpisana v imenik geodetov pri IZS. Kaj sme delati geodet, ZGeoD kot organizacijski predpis ne določa. To določajo materialni predpisi, ki določajo, kaj so »geodetske storitve« - npr. sedmi odstavek 6. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin – ZEN (Uradni list RS, št. 47/06 in 65/07 – odl. US), tretji odstavek 80. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – u.p.b. 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 111/05 – odl. US, 93/05 – ZVMS in 126/07),....

Novi ZGeoD pojem »geodet« spreminja: »geodet« ni (več) oseba, ki je vpisana v imenik geodetov pri IZS. Poimenovanje »geodet« je po novem ZGeoD vezano na pridobitev geodetske izkaznice, s katero se geodet izkazuje. Geodet je posameznik, ki mu je bila izdana geodetska izkaznica in izvaja geodetske storitve, za katere zakon določa, da jih lahko izvaja geodet.

K 12., 13. in 14. členu

Inštitut geodetska izkaznica se v novem ZGeoD ohranja in natančneje uredi. Namen geodetske izkaznice, uvedene z ZGeoD, v novem ZGeoD ostaja nespremenjen – geodetska

izkaznica zagotavlja strokovno izvajanje geodetskih storitev in omogoča geodetom izkazovanje na terenu.

Sedanja ureditev geodetske izkaznice v ZGeoD je (bila) skopa, Pravilnik o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe (Uradni list RS, št. 113/00) pa ne rešuje vseh vprašanj v zvezi z njeno izdajo in odvzemom.

Zato novi ZGeoD jasno določa pogoje za pridobitev geodetske izkaznice (12. člen), vodenje imenika imetnikov geodetske izkaznice (13. člen) ter pogoje za odvzem geodetske izkaznice in izbris iz imenika imetnikov geodetske izkaznice (14. člen).

Glede pogojev za pridobitev geodetske izkaznice sta pogoja (1) strokovna izobrazba geodetske smeri in (2) strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev iz prvega odstavka 12. člena novega ZGeoD enaka kot doslej, nov je pogoj (3) delovne izkušnje na področju izvajanja geodetskih storitev ali evidentiranja nepremičnin, ki se je v dosednji praksi izvajanja strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev po Pravilniku o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika (Uradni list RS, št. 105/00 in 65/07) izkazal kot nujno potreben. Pogoj glede strokovne izobrazbe je prilagojen bolonjski prenovi študijskih programov smeri geodezije. Predpisan standard izobrazbe zagotavlja kvaliteto izvajanja geodetskih storitev.

V prehodni določbi 50. člena novega ZGeoD so urejene pridobljene pravice oseb, ki so na dan uveljavitve novega ZGeoD vpisane v imenik, ki ga vodi geodetska uprava o posameznikih, ki imajo opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in so imetniki geodetskih izkaznic po sedanjih predpisih.

Urejen je dostop do podatkov, ki se vodijo v imeniku imetnikov geodetske izkaznice in niso javni - pravico do vpogleda in izpisa vseh podatkov iz imenika ima Geodetska uprava Republike Slovenije ter drugi organi, ki podatke potrebujejo za izvrševanje njihovih z zakonom določenih nalog. Določen je način hranjenja podatkov po izbrisu iz imenika imetnikov geodetske izkaznice – glede tega se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo arhiviranje podatkov imenika odgovornih geodetov.

Ena najpomembnejših novosti, ki jo prinaša novi ZGeoD, je prenos nalog:

- izdajanja geodetskih izkaznic
- zagotavljanja izvajanja strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev
- vodenja imenika imetnikov geodetske izkaznice in
- izvajanja obveznega strokovnega izobraževanja geodetov

na IZS kot javno pooblastilo. Predlagana rešitev je bolj ekonomična in racionalna od sedanje ureditve, ko te naloge izvaja geodetska uprava. IZS, ki kot javno pooblastilo že zagotavlja opravljanje strokovnih izpitov za odgovorne geodete in vodi imenik pooblaščenih inženirjev za vse inženirske stroke, po novem ZGeoD pa bo vodil imenik odgovornih geodetov, izpolnjuje kadrovske, prostorske in druge pogoje oziroma zagotavlja takšno organiziranost, da se ji lahko dodeli nova pooblastila po novem ZGeoD, s čimer IZS soglaša.

K 15. členu

Izvajanje obveznega strokovnega izobraževanja geodetov, ki so pridobili geodetsko izkaznico, je predpisano že v ZGeoD, in sicer v tretjem in četrtem odstavku 31. člena. Dosedanja 10-letna praksa takega izobraževanja se je pokazala kot koristna in potrebna, zato se v novem ZGeoD ohranja osnovni namen obveznega strokovnega izobraževanja - t.j. zagotavljanje kvalitete opravljanja geodetskih storitev, na novo pa se določa način izvedbe tega izobraževanja.

Geodetske storitve, ki imajo neposreden vpliv na spremembe podatkov o nepremičninah v uradnih evidencah (ureditev meje, parcelacija zemljišč, izravnava meje,...), lahko izvajajo samo geodeti z geodetsko izkaznico. Korektno in pravilno izveden tehnični del postopka z lastniki nepremičnin je osnova za izvedbo upravnega dela in evidentiranje sprememb v evidencah. Za to delo pa morajo biti geodeti z geodetsko izkaznico ustrezno usposobljeni. Zakonodaja v RS se nenehno spreminja, zelo hitro se spreminjajo tudi pravila in standardi, ki so posledica hitrega razvoja tehnologij, z digitalizacijo vseh prostorskih evidenc se dogajajo hitre spremembe v formatih pri izmenjavi in prenosu digitalnih podatkov (med državno geodetsko službo in izvajalci)... . Predpisana ureditev je v času hitrih sprememb tehnologije ter predpisov na področju geodetske dejavnosti nujna in je temeljni inštrument za zagotavljanje kvalitete izvajanja geodetskih storitev. Ureditev ni radikalna, saj ne določa npr. opravljanja izpita za ohranitev geodetske izkaznice, predpisano število obveznih izobraževanj (kreditnih točk) pa ni preveliko in imetniki geodetskih izkaznic s tem ne bodo ne časovno ne finančno preobremenjeni.

Nov način izvedbe izobraževanja je bolj fleksibilen od dosedanjega, ko je geodetska uprava geodete vabila k udeležbi na obveznih oblikah strokovnega izpopolnjevanja z vabilom, ki jim ga je vročala po pravilih ZUP. Geodet bo sam izbral kraj in čas obveznega strokovnega izobraževanja, teme izobraževanj pa bo izbral tako, da bo izpolnil pogoj pravne domneve iz šestega odstavka 15. člena novega ZGeoD. Skrb za udeležbo na obveznem strokovnem izobraževanju, ki omogoča ohranitev geodetske izkaznice oziroma povzroči pravne posledice – t.j. začasen odvzem geodetske izkaznice, je na strani geodeta. Začasen odvzem geodetske izkaznice traja do izpolnitve pogojev iz petega odstavka tega člena.

Kljub temu, da se obveznega izobraževanja za tuje ponudnike ne predpisuje, se strokovna geodetska združenja – t.j. Matična sekcija geodetov pri IZS in Gospodarsko interesno združenje geodetskih izvajalcev s predlagano ureditvijo obveznega izobraževanja za slovenske geodete in »sankcioniranjem« v primeru neizpolnjevanja pogojev (nedoseganje točk povzroči začasni odvzem geodetske izkaznice) izrecno strinjajo in aktivno sodelujejo pri pripravi programov izobraževanj. Menijo namreč, da bodo domači ponudniki (slovenski geodeti) tudi v bodoče izvajali geodetske storitve v veliki večini in da bodo tuji ponudniki izjema, ne le zaradi znanja slovenskega jezika, ampak predvsem zaradi poznavanja pravne ureditve evidentiranja nepremičnin v Republiki Sloveniji in stanja podatkov v nepremičninskih evidencah, ki so posledica zgodovinskih posebnosti.

K poglavju III. POGOJI ZA OPRAVLJANJE GEODETSKE DEJAVNOSTI ZA TUJE PONUDNIKE (16. – 23. člen)

ZGeoD iz leta 2000 ureja pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji. Razen tretjega odstavka 4. člena, ki določa pogoje za vpis tujih gospodarskih družb in njihovih podružnic v imenik geodetskih podjetij pri IZS, v ZGeoD za tuje gospodarske družbe in posameznike, ki želijo v Republiki Sloveniji registrirati dejavnost - ustanoviti geodetsko podjetje, oziroma čezmejno opravljati geodetsko dejavnost, ni predpisano nič.

Konec leta 2006 je bila sprejeta Direktiva 2006/123/ES, ki ureja prosto opravljanje storitev na notranjem trgu Evropske unije, in se uporablja za zahteve, ki vplivajo na začetek opravljanja ali opravljanje storitvene dejavnosti. Zaradi uskladitve z Direktivo 2006/123/ES se morajo ustrezno spremeniti področni predpisi, ki vsebujejo določbe o opravljanju storitev. Ker je eden takšnih predpisov tudi ZGeoD, ki ureja pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji, je treba poleg krovnega nacionalnega predpisa - Zakona o prostem opravljanju storitev (Uradni list RS, št. 21/2010) - v novi ZGeoD ustrezno vključiti določbe Direktive 2006/123/ES.

Novi ZGeoD je treba uskladiti tudi z Direktivo 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki jo je v slovenski pravni red prenesel Zakon o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za državljane Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07 in 85/09 – v nadaljnjem besedilu: Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij).

Novi ZGeoD zato v 16. – 23. členu ureja pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti ter za opravljanje reguliranih poklicev na področju geodetske dejavnosti za tuje ponudnike oziroma tuje državljane. Zaradi zahtev Direktive 2006/123/ES in uskladitve z Zakonom o priznavanju poklicnih kvalifikacij in Zakonom o prostem opravljanju storitev (Uradni list RS, št. 21/2010) so pravila ločena za ponudnike iz držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora, Švicarske konfederacije ali države, s katero je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum (v nadaljnjem besedilu: države pogodbenice) ter ponudnike, ki nimajo sedeža v državah pogodbenicah (v nadaljnjem besedilu: tretje države).

Struktura poglavja, ki določa pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti za tuje ponudnike, je zaradi jasnosti in preglednosti členjena v podpoglavja:

- Tuji ponudniki
- Izvajanje nalog v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev
- Opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet
- Opravljanje reguliranega poklica geodet.

Novi ZGeoD glede izrazov, ki jih določa za tuje ponudnike, ni v celoti terminološko usklajen z izrazi iz Zakona o prostem opravljanju storitev (Uradni list RS, št. 21/2010) - npr. »država članica« je država članica Evropske unije in država članica Evropskega gospodarskega prostora; »država članica ustanovitve« je država članica, v kateri ima ponudnik čezmejno storitve sedež; »država članica opravljanja storitve« pomeni državo članico, v kateri opravlja storitev ponudnik s sedežem; »ponudnik storitev«,Izrazi, uporabljeni v novem ZGeoD, vsebinsko ustrezajo pojmom iz Zakona o prostem opravljanju storitev (Uradni list RS, št. 21/2010), vendar so, ker bo naloge v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti za tuje ponudnike izvajala IZS, zaradi enotne ureditev (in uporabe) terminološko enaki izrazom iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1C)(Uradni list RS, št. 108/2009).

K 16. členu

V 16. členu novega ZGeoD se določajo pogoji za opravljanje geodetske dejavnosti tujih ponudnikov (geodetskih družb) s sedežem izven Republike Slovenije, da lahko opravljajo geodetsko dejavnost na ozemlju Republike Slovenije.

Tuji ponudnik – t.j. vsaka fizična oseba ali vsaka pravna oseba s sedežem izven Republike Slovenije, mora izpolnjevati vse pogoje, ki so v novem ZGeoD določeni za domače ponudnike - t.j. geodetska podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji, razen če ta zakon ne določa drugačnih pravil. Tuji ponudnik lahko opravlja geodetsko dejavnost na ozemlju Republike Slovenije stalno – preko ustanovljenega sedeža, ali občasno, čezmejno – v državi, kjer nima sedeža, jo opravlja določen čas.

Splošno pravilo, ki ga mora tuji ponudnik izpolnjevati in velja enako kot za domače ponudnike je pravilo, da morajo imeti ponudniki oziroma ustanovitelji, če sami ne izpolnjujejo pogojev za opravljanje reguliranega poklica »odgovorni geodet«, zagotovljeno sodelovanje oseb-posameznikov, ki te pogoje izpolnjujejo. Zahteva, ki določa najmanjše število zaposlenih, je po 2 f. točki 15. člena Direktive 2006/123/ES zahteva, ki je predmet ocenjevanja in jo morajo države članice posebej utemeljiti z razlogi v javnem interesu. Vendar zahteva četrtega odstavka 5. člena novega ZGeoD ni v nasprotju z Direktivo

2006/123/ES, saj ne določa natančnega števila zaposlenih oseb in se razlaga kot »najmanj enega odgovornega geodeta«, niti ne predpisuje, da mora biti ta oseba zaposlena pri ponudniku, ampak dopušča njeno pogodbeno sodelovanje.

Poleg pogoja sodelovanja odgovornega geodeta vsebuje novi ZGeoD še pogoj zavarovanje odgovornosti pred škodo, ki je urejen v 4. členu novega ZGeoD, kar velja tudi za tuje ponudnike. Zaradi uskladitve z Direktivo 2006/123/ES DSNT je zavarovanje odgovornosti pred škodo za tuje ponudnike urejeno v 17. členu novega ZGeoD, v katerem je tudi izrecno navedena možnost izpolnitve pogoja zavarovanja odgovornosti z zavarovanjem, ki je bilo sklenjeno v Republiki Sloveniji ali v kateri od držav pogodbenic, pod pogojem, da to zavarovanje krije škodo, povzročeno v Republiki Sloveniji.

Edina razlika med domačimi ponudniki in tujimi ponudniki je glede prevzemanja pravnih oblik, v katerih izvajajo geodetsko dejavnost.

Po prvem odstavku 3. člena novega ZGeoD opravljajo geodetsko dejavnost »domača« geodetska podjetja kot pravne ali fizične osebe, ki imajo kot gospodarska družba v poslovni register vpisano geodetsko dejavnost oziroma imajo kot samostojni podjetniki posamezniki takšno dejavnost prilaženo pri pristojni davčni upravi. Direktiva 2006/123/ES v 2 b. točki 15. člena med zahteve, ki jih je treba utemeljiti s pomembnimi razlogi, ki se nanašajo na javni interes (če hkrati ni mogoče uporabiti drugih zadostnih mehanizmov za zaščito tega interesa), uvršča tudi zahtevo, da ponudnik prevzame določeno pravno obliko. Ker bi bila zahteva, da mora ponudnik storitev prevzeti določeno pravno obliko po nacionalnem pravu države gostiteljice, resna ovira, ki bi silila ponudnike iz držav članic, da spremenijo svojo pravno obliko ali strukturo, je za tuje ponudnike – t.j. za tiste s sedežem v državah pogodbenicah, v drugem odstavku 16. člena dopuščeno, da opravljajo geodetsko dejavnost v vseh statusnopravnih oblikah, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža. Zahteve, da prevzamejo pravno obliko po slovenskem pravu, namreč ni mogoče utemeljiti z nobenim pomembnim razlogom v javnem interesu, za zaščito uporabnikov pa je predpisano obvezno zavarovanje odgovornosti pred škodo.

Za ponudnike iz tretjih držav - t.j. za ponudnike, ki nimajo sedeža v državah pogodbenicah, se kot temeljni pogoj za ponujanje storitev v Republiki Sloveniji predpisuje materialna vzajemnost. Vsi ponudniki iz tretjih držav morajo izpolnjevati enake pogoje kot ponudniki iz držav pogodbenic, razlika je zgolj v pogoj ugotavljanja materialne vzajemnosti.

K 17. členu

Zavarovanje pred odgovornostjo je določeno tudi za tuje ponudnike s sedežem zunaj Republike Slovenije, ki opravljajo geodetsko dejavnost na območju Republike Slovenije.

Drugi odstavek 17. člena določa, da se za sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo šteje tudi dokazilo o zavarovanju odgovornosti, ki je bilo sklenjeno v Republiki Sloveniji ali v kateri od držav članic pogodbenic), pod pogojem, da to zavarovanje krije škodo, povzročeno v Republiki Sloveniji. Sedmi odstavek 14. člena Direktive 2006/123/ES namreč prepoveduje, da bi države članice za ponudnike storitev zahtevale obvezno zavarovanje ponudnika ali telesa, ki ima sedež na njihovem ozemlju, torej v Republiki Sloveniji, zato je takšna izrecna določba v novem ZGeoD potrebna.

K 18. členu

Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij določa, da ministrstvo, pristojno za posamezen reguliran poklic ali dejavnost (v nadaljnjem besedilu: pristojno ministrstvo) vodi postopke priznavanja poklicnih kvalifikacij in obravnava prijave za čezmejno opravljanje storitev v Republiki Sloveniji. Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki je bil v letu 2009 spremenjen in dopolnjen, omogoča prenos dolžnosti pristojnih resornih ministrstev na drug pristojen

organ – t.j. z zakonom določeno zbornico ali drug pristojen organ, ki ga bo za izvajanje nalog pooblastilo pristojno ministrstvo.

Prenos pristojnosti, ki jih imajo pristojna ministrstva po Zakonu o priznavanju poklicnih kvalifikacij, na drug pristojen organ, je treba urediti v področni zakonodaji.

Za priznavanje poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev s področja geodetske dejavnosti je pristojno Ministrstvo za okolje in prostor. Le-to je s spremembami ZGO-1 (Uradni list RS, št. 108/09) preneslo pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor v zvezi z priznavanjem poklicnih kvalifikacij za regulirane poklice po ZGO-1 na Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) in Inženirsko zbornico Slovenije (IZS) kot javno pooblastilo.

Iz istih razlogov, ki so narekovali prenos pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor v zvezi z priznavanjem poklicnih kvalifikacij za regulirane poklice po ZGO-1 na IZS kot javno pooblastilo - »podobno ureditev pozna večina držav, v katerih je predpisano obvezno članstvo v poklicnih zbornicah, ker te zbornice vodijo postopke ugotavljanja kvalifikacij že za svoje državljane, rešitev pa je najbolj ekonomična in racionalna, saj ima IZS na razpolago ustrezne kadre in organiziranost ter izvršuje podobne naloge kot javno pooblastilo že za slovenske državljane, ki so kvalifikacije pridobili v Republiki Sloveniji« - se z 18. členom novega ZGeoD prenaša pristojnost za izvajanje nalog v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev na področju geodetske dejavnosti na IZS kot javno pooblastilo. V prvem odstavku 18. člena je določena vsebina javnega pooblastila: to so naloge pristojnega organa v skladu z Zakonu o priznavanju poklicnih kvalifikacij, in sicer vse naloge v zvezi s priznavanjem kvalifikacij državljanov držav pogodbenic in državljanov tretjih držav, določene z novim ZGeoD.

V prehodni določbi 53. člena novega ZGeoD je zaradi prilagoditve IZS na sistem priznavanja poklicnih kvalifikacij po tem zakonu (evidence, kadrovsko usposabljanje, programi za vodenje imenikov itd.) predvideno šestmesečno prehodno obdobje, ki prične teči z dnem uveljavitve tega zakona.

K 19. in 20. členu

Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij določa pojmu »regulirani poklici oziroma dejavnosti« naslednji pomen: *»Regulirani poklici oziroma dejavnosti so tisti poklici oziroma dejavnosti, katerih pogoje opravljanja določa zakon ali podzakonski akt.«*

Glede na navedeno definicijo sta regulirana poklica po ZGeoD »odgovorni geodet« in »geodet«, ki sta vpisana v Evidenco reguliranih poklicev, ki jo v skladu z določbami Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij vodi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve na svojih spletnih straneh.

Ureditev novega ZGeoD, da se za določanje pogojev za opravljanje reguliranih poklicev »odgovorni geodet« in »geodet« za tuje državljane oblikujeta ločena člena, in sicer člen, ki ureja stalno opravljanje reguliranega poklica, in člen, ki ureja občasno, čezmejno opravljanje reguliranega poklica, sledi ločitvi pogojev za opravljanje reguliranih poklicev po Direktivi 2005/36/ES in Zakonu o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Le-ta namreč v zvezi s preverjanjem, dokumentacijo, zapletenostjo postopka in stroškov postopka za čezmejno opravljanje storitev (ki se glede na trajanje, pogostnost, rednost in stalnost presoja od primera do primera) predpisujeta manj stroge zahteve od tistih, ki so določene za stalno opravljanje storitev z ustanovitvijo podružnice.

Novi ZGeoD v skladu z določbami Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki v nekaterih delih odkazuje na področne zakone, uvaja dodatne zahteve in posebnosti:

- za ponudnike, ki želijo opravljati regulirane poklice kot občasne, čezmejne storitve, je predpisana obvezna prijava opravljanja storitev, vsebina prijave pa je dodatno dopolnjena
- za regulirane poklice je pred prvim opravljanjem storitev predpisana obvezna preveritev poklicne kvalifikacije.

Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij namreč omogoča, da poseben predpis za začasno opravljanje storitev določi obvezno prijavo in obvezno preverjanje poklicne kvalifikacije (t.j. preverjanje poklicnega znanja, spretnosti in kompetenc kandidata) pred prvim opravljanjem storitev, kadar je to utemeljeno s pomembnimi razlogi v javnem interesu.

Posledice nestrokovnega izvajanja del na področju geodetske dejavnosti ter slabega »nadzora« nad delom in izdelki so lahko zelo velike in lahko povzročijo veliko škodo ne le za premoženje, ampak lahko vplivajo oziroma bi lahko vplivale na varnost življenja ali zdravja ljudi (npr. zakoličenje objektov, geodetske inženirsko-tehnične meritve, opazovanja in druga geodetska dela, povezana s projektiranjem in gradnjo objektov, elaborati geodetskih storitev, itd.). Regulirana poklica »odgovorni geodet« in »geodet« po novem ZGeoD zagotavljata visoke strokovne standarde za izdelavo elaboratov, ki so podlaga za vpis v uradne evidence, ki jih vodi geodetska uprava – t.j. v zemljiški kataster in kataster stavb. Odgovornost za geodetske storitve lahko prevzamejo samo geodeti z ustrezno strokovno izobrazbo, delovnimi izkušnjami in poznavanjem pravnega in dejanskega stanja evidentiranja nepremičnin v Republiki Sloveniji. Določbe glede položaja odgovornih geodetov in geodetov upravičujejo legitimni namen zakonodajalca, da zagotovi višjo stopnjo strokovnosti geodetske dejavnosti in varnosti uporabnikov geodetske dejavnosti. Cilj prinaša večjo kvaliteto geodetskih storitev, saj nestrokovno izvajanje geodetskih storitev lahko močno poseže v pravice lastnikov nepremičnin (oškodovanje oziroma obremenitev). Zagotavljanje strokovnosti geodetskih storitev in varnosti uporabnikov teh storitev je nedvomno v javnem interesu. Presoja o tem, ali so sredstva za doseganje tega cilja primerna in potrebna, je v odločbi št. U-I-230/00-40 z dne 17.04.2003 že presodilo Ustavno sodišče Republike Slovenije. Zato je zahteva po predhodnem preverjanju kvalifikacij za reguliran poklic »odgovorni geodet« in »geodet« utemeljena.

V zvezi z odreditvijo ukrepa preizkusa poklicne usposobljenosti v postopku priznanja poklicne kvalifikacije po 12. členu Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki ga pristojni organ naloži, če kandidatove kvalifikacije ne zadostujejo za priznanje kvalifikacije, se 19. člen novega ZGeoD sklicuje na uporabo predpisa, ki ureja izpit iz geodetske stroke, v zvezi z ukrepom prilagoditvenega obdobja po Zakonu o priznavanju poklicnih kvalifikacij (delo pod mentorjevim vodstvom) pa določa način imenovanja mentorja, podatke, ki jih mora predložiti kandidat, in preverjanje pogoja mentorjeve usposobljenosti.

Novi ZGeoD za državljane držav pogodbenic v zvezi z vpisovanjem v imenik odgovornih geodetov (v katerega se vpišejo slovenski državljani, ki izpolnjujejo pogoje za odgovorne geodete) in obveznim članstvom predvideva, da se posamezniki, ki bodo v Republiki Sloveniji dejavnost opravljali stalno, vpišejo v ta imenik trajno in postanejo njeni člani, z vsemi pravicami in obveznostmi. Pri občasnem opravljanju storitev pa je vpis začasen, brez obveznosti plačila vpisnine in članarine, saj to prepovedujeta Direktiva 2006/123/ES in Direktiva 2005/36/ES. Posameznik, ki se vpisuje v imenik odgovornih geodetov, mora ravnati po predpisih, strokovnih pravilih in drugih normativnih dokumentih, ki veljajo v Republiki Sloveniji. Posamezniki, ki se vpisujejo v imenik odgovornih geodetov, morajo ravnati v skladu z etičnim kodeksom IZS in za svoja dejanja odgovarjajo tudi disciplinsko.

Poleg pogojev, določenih v Zakonu o priznavanju poklicnih kvalifikacij in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, novi ZGeoD kot pogoj za izdajo odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije in kot obvezno navedbo v prijavi za opravljanje občasnih storitev določa dokazovanje, da ima

ponudnik veljavno zavarovanje odgovornosti za škodo, v skladu z določbami novega ZGeoD. Direktiva 2006/123/ES in Direktiva 2005/36/ES izrecno omogočata uveljavitev določb v zvezi s tem v nacionalni zakonodaji, saj je zavarovanje odgovornosti za škodo eno najpomembnejših varoval, ki zagotavlja zaščito naročnika ali drugih oseb, katerim bo morebitno povzročena škoda pri izvajanju geodetske dejavnosti.

Za izdajo odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije in za vodenje imenika odgovornih geodetov lahko IZS zaračuna stroške v višini, ki je določena za upravne takse, po zakonu, ki ureja upravne takse, za prijavo občasnega opravljanja storitev pa posamezniku ne sme zaračunavati nobenih dodatnih stroškov, razen če glede na že navedene kriterije čezmejnosti opravljanja storitev ugotovi, da gre za trajno opravljanje storitev, v smislu ustanovitve podružnice.

Glede pridobitve članske izkaznice in žiga, ki je urejena v sedmem odstavku 19. člena, je ureditev drugačna kot za državljane RS. Direktiva 2005/36/ES državam članicam prepoveduje, da bi s predpisovanjem vpisov oziroma članstva v zbornicah povzročale kakršnekoli dodatne stroške za ponudnika storitev. Za tuje ponudnike s priznano poklicno kvalifikacijo izdaja žiga in članske izkaznice ni obvezna, ampak se jim izda na njihovo izrecno zahtevo, ker bi sicer to za njih pomenilo dodaten strošek. Predlagana ureditev je enaka ureditvi, ki jo določa sedmi odstavek 34. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1C) (Uradni list RS, št. 108/09), ki ureja pogoje za opravljanje reguliranih poklicev pa Zakonu o graditvi objektov.

Določbe 19. in 20. člena novega ZGeoD smiselno veljajo tudi za posameznike, ki so državljani tretjih držav in imajo status rezidenta za daljši čas ali status rezidenta v skladu z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo (v nadaljnjem besedilu: rezidenti v državah pogodbenicah). V pravicah so izenačeni z državljani držav pogodbenic. S tem določilom se novi ZGeoD usklajuje z zahtevami Direktive 2003/109/EC z dne 25. novembra o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L št. 16 z dne 23.1.2004, str. 44), ki jo je krovno povzel že Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 64/09 - UPB).

Določbe 19. in 20. člena novega ZGeoD veljajo tudi za državljane tretjih držav, ki so pridobili poklicno kvalifikacijo v državah pogodbenicah. Zanje ne velja pravilo uveljavljanja pogoja materialne vzajemnosti kot to sicer velja za državljane tretjih držav (21. člen novega ZGeoD), ampak so glede sistema priznavanja kvalifikacij izenačeni s slovenskimi državljani oziroma z državljani držav pogodbenic.

K 21. členu

V 21. členu novega ZGeoD so v zvezi s priznavanjem poklicnih kvalifikacij posebej urejeni pogoji za opravljanje reguliranega poklica odgovorni geodet za državljane tretjih držav, ki niso države pogodbenice in ki ne izpolnjujejo pogoja rezidentstva oziroma v državah pogodbenicah nimajo pridobljene poklicne kvalifikacije. Zanje je določeno, da lahko ta poklic opravljajo pod pogojem materialne vzajemnosti, če so njihove pridobljene kvalifikacije enakovredne tistim, ki se zahtevajo za slovenske državljane. Vzajemnost in enakovrednost kvalifikacij v tem primeru ugotavlja IZS v postopku ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za vpis v imenik odgovornih geodetov. Državljan tretjih držav se morajo vpisati v imenik odgovornih geodetov in postanejo tudi obvezni člani, ne glede na to, ali bodo geodetsko dejavnost opravljali v Republiki Sloveniji trajno ali le začasno (čezmejno).

K 22. in 23. členu

V 22. in 23. členu novega ZGeoD se določajo pogoji za opravljanje reguliranega poklica »geodet« za državljane držav pogodbenic, za rezidente v državah pogodbenicah in za državljane tretjih držav.

Izhodišča za ureditev so podrobno pojasnjena v obrazložitvi k 19. in 20. členu.

Oblikovanje besedila členov smiselno sledi nomotehnik 19., 20. in 21. člena novega ZGeoD, ki urejajo pogoje za opravljanje reguliranega poklica »odgovorni geodet«. Ureditev v dveh ločenih členih omogoča jasnost in preglednost določitve pogojev v primeru stalnega opravljanja reguliranega poklica geodet (22. člen) in občasnega, čezmejnega opravljanja reguliranega poklica geodet (23. člen). Zahteva po predhodnem preverjanju kvalifikacij za reguliran poklic »geodet« je utemeljena iz istih razlogov kot je utemeljeno predhodno preverjanje kvalifikacij za reguliran poklic »odgovorni geodet« - s tem se zagotavlja višja stopnja strokovnosti geodetske dejavnosti in varnosti uporabnikov geodetskih storitev, cilj pa prinaša večjo kvaliteto geodetskih storitev.

K poglavju IV. DOLŽNOSTI LASTNIKOV

K 24. členu

ZGeoD ni urejal dolžnosti lastnikov nepremičnin (zemljišč, stavb ali delov stavb), kadar se na njihovih nepremičninah izvaja geodetska dejavnost, ki je niso naročili sami. Dolžnosti lastnikov so določene le v primeru izvajanja postopkov:

- po Zakonu o evidentiranju nepremičnin – ZEN (Uradni list RS, št. 47/06 in 65/07 – odl. US) - v 121. členu je določeno, katere osebe imajo pravico dostopa, v 122. členu pa je urejena odškodnina za škodo, ki je nastala pri izvajanju geodetskih storitev.
- po Zakonu o urejanju prostora - ZUreP-1 (Uradni list RS, št. 110/02), ki v petem odstavku 101. člena ureja dopustitev dostopa na zemljišče lastnika v razlastitvenem postopku.

Dopustnost dostopa na ali v nepremičnine za opravljanje geodetske dejavnosti je treba celovito in sistemsko urediti v zakonu, ki ureja geodetsko dejavnost, iz naslednjih razlogov:

Opravljanje geodetske dejavnosti je v veliko primerih nujno povezano z delom na terenu, tako npr. Pravilnik o geodetskem načrtu (Uradni list RS, št. 40/04) v 8. členu določa, da mora biti geodetski načrt za pripravo projektne dokumentacije za graditev objekta in geodetski načrt novega stanja zemljišča izdelan za območje najmanj 25 metrov od skrajnih robov predvidenega oziroma obstoječega objekta. V večini primerov se podatki za izdelavo geodetskega načrta lahko pridobijo samo z geodetsko izmero na terenu, pravne podlage za dopustitev dostopa pa ZEN oziroma ZUreP-1 za te namene nimata.

Nepremičnine, na katerih se opravlja geodetska dejavnost, so v lasti lastnikov nepremičnin. Zaradi potrebe po splošni ureditvi pravic posameznikov, ki opravljajo geodetsko dejavnost, oziroma dolžnosti lastnikov v zvezi s tem, je v 24. členu novega ZGeoD določena pravica posameznikov – ne vseh, le tistih, ki se izkažejo s pooblastilom geodetske uprave ali geodetskega podjetja ali samoupravne lokalne skupnosti oziroma z geodetsko izkaznico, da dostopijo na nepremičnino. Pravica dostopa je omejena na dostop na zemljišče in na vstop v skupne dele večstanovanjskih stavb, ne tudi v posamezne dele stavb (stanovanje), ker je po 36. členu Ustave RS stanovanje nedotakljivo in vstop v stanovanje brez privolitve stanovalca oziroma brez odločbe sodišča ni dopusten.

Lastniki oziroma uporabniki nepremičnin morajo posamezniku, ki se izkaže s pooblastilom ali geodetsko izkaznico, dopustiti dostop in izvajanje geodetske dejavnosti ali nalog geodetske

službe. Če pri opravljanju teh del nastane škoda, ima oškodovana oseba pravico do odškodnine po pravilih civilnega prava.

K poglavju V. ZDRUŽEVANJE GEODETOV

K 25. členu

Združevanja geodetov pri IZS Slovenije ureja ZGeoD v 11. in 12. členu: zaradi zagotavljanja strokovnosti opravljanja geodetske dejavnosti, varovanja javnega interesa, interesov izvajalcev geodetske dejavnosti in uporabnikov geodetskih del in storitev se geodeti združujejo z drugimi strokami pri IZS v samostojno matično sekcijo geodetov. Matična sekcija geodetov pri IZS je že oblikovana. IZS zagotavlja enakopravno in enakovredno zastopanje geodetov z drugimi inženirskimi strokami, ki so združene v njej.

V novem ZGeoD se v 25. členu združevanje geodetov ohranja z istim namenom. Ker se matične sekcije inženirskih strok pri IZS ustanovijo, če tako določa zakon, ZGeoD pa z uveljavitvijo novega ZGeoD preneha veljati, se določa nova pravna podlaga. Nadaljevanje dela že oblikovane Matične sekcije geodetov, ustanovljene pri IZS, je urejeno v prehodni določbi 55. člena - Matična sekcija geodetov z dnem uveljavitve tega zakona nadaljuje z delom kot matična sekcija geodetov po tem zakonu.

K poglavju VI. GEODETSKA SLUŽBA (26. – 34. člen)

Geodetska služba je del geodetske dejavnosti, ki jo v javnem interesu zagotavljata država in samoupravne lokalne skupnosti.

Geodetsko službo je uredil ZGeoD, novi ZGeoD pa je v celoti povzema: geodetska služba obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov na področju referenčnih koordinatnih sistemov, evidentiranja nepremičnin, množičnega vrednotenja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil ter topografskega in kartografskega sistema. Novi ZGeoD ureja geodetsko službo le z organizacijskega vidika. Posamezna področja nalog geodetske službe (evidentiranje nepremičnin, urejanje meja, državni topografski in kartografski sistem itd.) so oziroma bodo urejena v posameznih materialnih zakonih - podobno kot so npr. davki urejeni v številnih materialnih zakonih in ne v zakonu o davčni službi.

Opredeljeni so subjekti, ki izvajajo naloge geodetske službe: naloge državne geodetske službe opravlja geodetska uprava, ministrstvo, pristojno za obrambo v delu, ki se nanaša na področje topografskega in kartografskega sistema za potrebe obrambe države, in Geodetski inštitut Slovenije, ki opravlja razvojne in določene strokovno-tehnične naloge v okviru državne geodetske službe - del nalog opravlja kot javno pooblastilo; naloge lokalne geodetske službe opravljajo samoupravne lokalne skupnosti. Naloge državne geodetske službe in višina sredstev za izvajanje teh nalog se opredelijo v letnem programu državne geodetske službe, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije.

Pristojnosti geodetske uprave so bile urejene s spremembami ZGeoD iz leta 2008 zaradi določitve enotne krajevne pristojnosti v katastrskih zadevah in jih novi ZGeoD v celoti povzema.

Ureditev Geodetskega inštituta Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GIS) glede pravnega statusa, ustanoviteljskih pravic in pravic, obveznosti in odgovornosti GIS v pravnem prometu

ter glede nadzora nad njim ostaja nespremenjena. Glede določitve nalog, ki jih izvaja GIS kot javno službo, novi ZGeoD povzema dosedanje ureditev – to so razvojne in strokovno-tehnične naloge v okviru državne geodetske službe, ki se opredelijo s programom dela GIS, ki je sestavni del letnega programa državne geodetske službe. Na novo so določene naloge, ki jih GIS opravlja kot javno pooblastilo:

- izvaja nadzor nad uporabniškimi dostopi in delovanjem sistemov za dostop do podatkov iz zbirk geodetskih podatkov ter izdeluje poročila o uporabi zbirk geodetskih podatkov,
- izvaja nadzor nad delovanjem državnega omrežja stalnih postaj za globalno določanje položaja,
- opravlja naloge množičnega vrednotenja nepremičnin v zvezi z ugotavljanjem indeksov cen in indeksov vrednosti nepremičnin, izvaja raziskave in analize trga nepremičnin, izdeluje poročila o nepremičninah, trgu nepremičnin in vrednostih nepremičnin, pridobiva podatkov o nepremičninah zaradi pripisa vrednosti in izvaja pripise vrednosti nepremičninam,
- pripravlja informacije in izvaja posebne analize na podlagi podatkov iz zbirk geodetskih podatkov na zahtevo uporabnikov,
- izvaja kontrolo vzdrževanja in kakovosti zbirk geodetskih podatkov,
- skrbi za enotnost strokovnih metod in postopkov na področju geodetske dejavnosti,
- organizira in izvaja posebne interventne geodetske izmere in opazovanja v primeru naravnih nesreč oziroma nepredvidljivih pojavov.

31. člen novega ZGeoD določa, da (GIS) izvaja tiste razvojne in strokovno tehnične naloge državne geodetske službe, ki so določene v programu dela Geodetskega inštituta Slovenije (ki je sestavni del letnega programa državne geodetske službe). Ker nekatere naloge izmed njih opravlja na podlagi javnega pooblastila po tem zakonu, morajo biti te naloge v programu dela GIS posebej opredeljene. Prvi odstavek 31. člena določa, kje se planirajo naloge, ki jih opravlja GIS – v programu dela GIS, katere so naloge, ki jih lahko GIS opravlja po javnem pooblastilu po tem zakonu, pa so taksativno navedene v tretjem odstavku 31. člena.

Naloge državne uprave se lahko izvajajo izven državnih organov, če se na podlagi javnega pooblastila, ki ga določa zakon, poverijo subjektu, ki organizacijsko ni vključen v državno upravo. Podelitev javnega pooblastila GIS za izvajanje taksativno določenih nalog po novem ZGeoD je utemeljena iz naslednjih razlogov:

- Naloge v zvezi z distribucijo geodetskih podatkov (gre za pregledovanje, kontrolo, spremljanje stanja, ..., z namenom zagotavljati delovanje sistema in pravilno ravnanje oseb, ki ga uporabljajo) so določene s Pravilnikom o pogojih in načinu računalniškega dostopa do podatkov iz evidenc in zbirk geodetskih podatkov (Uradni list RS, 25/08). Nadzor nad uporabniškimi dostopi in delovanjem sistemov za dostop do podatkov iz zbirk geodetskih podatkov GIS vrsto let že izvaja.
- V sklopu vzdrževanja zbirk geodetskih podatkov je zaradi zagotavljanja večje kakovosti podatkov treba kontrolirati postopke vzdrževanja in kakovost zajema podatkov. Kontrole se morajo izvajati neodvisno, pri čemer morajo osebe, ki te kontrole izvajajo, poznati vsebino podatkovnih zbir in postopke vzdrževanja in vodenja teh zbirk. Kontrole se izvajajo v različnih obsegi, glede na zahtevnost in potrebe naročnika.
- V okviru geodetske dejavnosti delujejo različni subjekti, ki v skladu s svojim pristojnostmi izvajajo določene procese. Zaradi različnega tolmačenja določenih vsebin, uporabe različne tehnologije in percepcije posameznika prihaja do različnih tolmačenj za iste pojave. Naloga GIS je, da na te deviacije opozarja vpletene ter jih poziva k odpravljanju teh deviacij ter jim pomaga pri odpravljanju.
- Narava in vsebina nalog množičnega vrednotenja nepremičnin zahteva multidisciplinarna znanja, ki se pridobivajo z samostojnim študijem tuje literature in izobraževanju v tujini, saj tovrstnih izobraževanj v Sloveniji ni. Sistem množičnega

vrednotenja nepremičnin v Sloveniji je vzpostavljen in namenjen poleg odmeri objektivnega davka na nepremičnine, ki temelji na posplošeni tržni vrednosti, tudi za namene bančništva v povezavi z kapitalskim tveganjem nepremičnega portfelja in z njimi povezanimi hipotekami, za namene ocene vrednosti pri umeščanju javne infrastrukture v prostor, za namene urbane ekonomike in podobno. Vsi nameni zahtevajo stalen razvoj in nadgradnje sistema množičnega vrednotenja nepremičnin. Geodetska uprava RS kot klasičen državni organ s svojo obstoječo organizacijsko obliko zelo težko zagotavlja pogoje za razvoj sistema, ki je koristen vrsti uporabnikov in strokovni javnosti v Sloveniji. Razvoj sistema zahteva dinamično organizacijo z razvojno kulturo organizacije in možnostjo kadrovskega prilagajanja. Zato novi ZGeoD del nalog množičnega vrednotenja nepremičnin prenaša na GIS kot javno pooblastilo. Te naloge bo GIS izvajal v primeru, ko vzdrževanje in razvoj sistema množičnega vrednotenja nepremičnin ne bo več mogoče izvajati v obstoječi organizaciji Geodetske uprave RS. Na takšen način bo celoten sistem množičnega vrednotenja nepremičnin ostal v celoti v pristojnosti države, zagotovili pa se bodo pogoji za strokovno in razvojno delo, ki bodo omogočili izdelavo novih produktov, povezanih z cenami in vrednostjo nepremičnin v Sloveniji.

- Državna geodetska služba vodi, vzdržuje in uporablja različne podatke. Te podatke vodi in vzdržuje po vsebinsko, tehnološko in vsebinsko zaključenih sklopih. Pogosto različni uporabniki želijo s kombinacijo teh podatkov ustvariti nove informacije, vzpostaviti specifične podatkovne zbirke ali pridobiti strokovno mnenje (npr. vpliv osončenja in strukture lastnikov zemljišč, posplošene tržne vrednosti zemljišč na njihovo uporabo skozi časovna obdobja).
- Zaradi okoljskih sprememb in drugih dejavnikov (vetrolomi, poplave, potresi,...) Republika Slovenija za pravilno ukrepanje pravočasno potrebuje podatke o nesreči ali drugemu pojavu oziroma rezultate opazovanj pred dogodkom ali po dogodku na določenem območju ali objektu. Geodetske izmere in opazovanja lahko potekajo na različne načine z različnimi tehnologijami. Naloga organizacije in izvajanja interventne geodetske izmere in opazovanj je, da bodisi sama ali z drugimi izvajalci zagotovi izmero oziroma opazovanja in pripravo podatkov primerno za nadaljnjo odločanje. (primer: Plaz v Logu pod Mangartom, ko se je na podlagi interventnega snemanja pripravil plan ukrepov v naslednji urah in dneh po nesreči) .

Podelitev javnega pooblastila Geodetskemu inštitutu Slovenije, da posamezne naloge iz pristojnosti državne geodetske službe opravlja on – ne geodetska uprava, je utemeljeno tudi iz razlogov, da Geodetski inštitut Slovenije večino teh nalog že izvaja in ima za to usposobljene strokovnjake, opremo in prakso. Zato se ocenjuje, da je tako zagotovljeno transparentno, medsebojno koordinirano izvajanje teh nalog. Nadzor nad njihovim izvajanjem ima geodetska uprava.

ZGeoD je uredil pristojnosti občine na področju geodetske službe: obseg in vsebino ter način izvrševanja lokalne geodetske službe določa 26. člen ZGeoD. Organiziranje lokalne geodetske službe je fakultativna (izbirna) naloga občine. Če jo občina organizira (v ZGeoD je določeno, v kakšnih oblikah jo lahko organizira), se na nivoju občine zagotavlja vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje temeljnih topografskih načrtov v velikem merilu in katastra komunalnih naprav. ZGeoD dopušča, da občina opravlja na področju geodetske službe tudi druge geodetske naloge lokalnega pomena, ki jih določajo drugi predpisi oziroma jih določa sama s svojimi akti, brez izrecnega zakonskega pooblastila. ZGeoD določa okvirni obseg lokalne geodetske službe, dopušča pa tudi njeno širitev v skladu z interesi občine.

Novi ZGeoD vsebine in koncepta opravljanja nalog lokalne geodetske službe ne spreminja. Subjekt, ki jo izvaja – t.j. »občina«, se preimenuje v »samoupravna lokalna skupnost«, ker so v pravnem redu Republike Slovenije tako poimenovane skupnosti, ki urejajo in opravljajo zadeve lokalnega pomena. Naloge, ki jih obsega lokalna geodetska služba po novem ZGeoD, so enake kot bo (bile) določene v ZGeoD. Presoja o tem, da so naloge lokalne

geodetske službe, določene v ZGeoD, določene v skladu s prvim odstavkom 140. člena Ustave Republike Slovenije in da gre za naloge, ki spadajo v izvirno pristojnost občine, ne za naloge iz državne pristojnosti, ki bi jih država prenesla na občine, je v odločbi št. U-I-74/00 z dne 02.10.2003 že presodilo Ustavno sodišče Republike Slovenije. Zato se določitev nalog v novem ZGeoD ohranja tako, da se:

- naloge v zvezi s »katastri komunalnih naprav« terminološko uskladi s predpisi, ki so področje gospodarske infrastrukture v zadnjih letih na novo uredili. Zakon o urejanju prostora - ZUreP-1 (Uradni list RS, št. 110/02 in 58/03- ZZK-1) in Zakonom o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07 in 70/08-ZVO-1B) sta vzpostavila sistem evidentiranja oziroma katastrov gospodarske infrastrukture.

- naloge v zvezi s »temeljnimi topografskimi načrti v velikih merilih« terminološko uskladi in nadomesti z izrazom »podatki v bazi topografskih podatkov«, saj se temeljni topografski načrti velikih meril ne izdelujejo več analogno, ampak se izdelujejo v digitalni obliki in se zaradi tehnoloških posodobitev vodijo v računalniški bazi topografskih podatkov.

Drugih (novih) nalog lokalne geodetske službe novi ZGeoD ne določa, saj bi, če bi država prenašala posamezne naloge iz državne pristojnosti na občine, morala v skladu s 140. členom Ustave RS zanje zagotoviti ustrezna finančna sredstva.

Novi ZGeoD na novo določa pogoj v primeru, če se lokalna geodetska služba organizira v okviru občinske uprave ali skupne občinske uprave – tedaj mora imeti zagotovljeno sodelovanje posameznika, ki izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje za odgovornega geodeta, na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drug zakonit način. Ta pogoj se je v dosednji praksi izvajanja lokalne geodetske službe pokazal kot potreben in utemeljen za doseganje zastavljenega cilja - zagotavlja strokovnost del, ki so v pristojnosti lokalne geodetske službe.

K poglavju VII. GEODETSKI PODATKI

K 35. in 36. členu

Ureditev geodetskih podatkov v ZGeoD je skopa, odraža tedanje pravno stanje urejanja področja v zvezi s podatki - ZGeoD določa, kdo so upravljalci zbirk geodetskih podatkov in kdo skrbi za uresničevanje in varstvo avtorskih pravic na avtorskih delih, ki nastanejo v okviru državne geodetske službe. Določa tudi, da se za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov lahko pridobijo podatki iz drugih obstoječih zbirk podatkov, ter način pridobitve teh podatkov.

V času po uveljavitvi ZGeoD (po letu 2000) so bili v Republiki Sloveniji sprejeti številni predpisi, ki so uredili izdajanje podatkov iz javnih zbirk podatkov in zaračunavanje stroškov – npr. Zakon o upravnem postopku in Zakon o upravnih taksah za potrdila, Zakon o dostopu do informacij javnega značaja in na njegovi podlagi sprejeti predpisi, Ker področje geodetskih podatkov ni sistemsko usklajeno z njimi, se v novem ZGeoD to področje ureja na novo, bolj jasno in določno. Ureditev novega ZGeoD je »načelna«, posebno ureditev (kadar je ta potrebna) urejajo materialni predpisi, ki urejajo posamezna področja (npr. ZEN za evidence o nepremičninah).

Upravljevec zbirk geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi in vodi državna geodetska služba, je geodetska uprava, upravljevec zbirk geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi in vodi lokalna geodetska služba, pa je samoupravna lokalna skupnost. Subjekta skrbita za varstvo avtorskih pravic na avtorskih delih, ki nastanejo v okviru državne oziroma lokalne geodetske službe.

36. člen novega ZGeoD ureja uporabo podatkov iz zbirk geodetskih podatkov. Uporaba je določena v skladu z načeli področja informacij javnega značaja in v skladu z usmeritvami Direktive 2007/2/ES o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Direktiva INSPIRE), ki na področju dostopa do prostorskih informacij uvaja načelo dostopnosti prostorskih informacij in omrežnih storitev skladno z načelom sorazmernosti.

Kaj so omrežne storitve, ki zagotavljajo souporabo prostorskih podatkov, določa Direktiva INSPIRE, ki je v pravni red Republike Slovenije implementirana z Zakonom o infrastrukturi za prostorske informacije (Uradni list RS, št. 8/2010) (v nadaljnjem besedilu: ZIPI). Ta v prvem odstavku 13. člena določa: »Za zbirke prostorskih podatkov, vpisane v seznam zbirk prostorskih podatkov, upravljavci zagotovijo naslednje storitve, ki so dostopne na svetovnem spletu ali drugem ustreznem telekomunikacijskem omrežju (v nadaljnjem besedilu: omrežne storitve)«.

Glede zaračunavanja omrežnih storitev Direktiva INSPIRE določa, »da ima država članica možnost skleniti, da bodo zbirke prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki na voljo brezplačno. Mehanizmi za souporabo zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki med vladnimi in drugimi javnimi organi ter fizičnimi in pravnimi osebami, ki opravljajo javne upravne funkcije po nacionalnem pravu, bi morali upoštevati potrebo po zaščiti finančne sposobnosti javnih organov, zlasti tistih, katerih naloga je ustvarjati dohodek. V nobenem primeru zaračunani stroški ne bi smeli preseči stroškov zbiranja, priprave, reprodukcije in razširjanja skupaj z razumno donosnostjo naložbe. 2. točka člena Direktive INSPIRE določa, da lahko države članice uvedejo pristojbino, kadar te pristojbine zagotavljajo vzdrževanje zbirk prostorskih podatkov in pripadajočih podatkovnih storitev, zlasti če gre za zelo velik obseg pogosto posodobljenih podatkov.

ZIPI v skladu z načeli in določili Direktive INSPIRE v 16. členu ureja zaračunavanje omrežnih storitev (za prostorske podatke) v Republiki Sloveniji, in sicer tako, da določa:

- da je uporaba vseh omrežnih storitev iz prvega odstavka 13. člena ZIPI za osebe javnega prava za opravljanje nalog javnega značaja brezplačna, in
- da lahko upravljavci zbirk prostorskih podatkov za posamezne, taksativno določene omrežne storitve, zaračunavajo stroške za uporabo omrežnih storitev. Stroški za uporabo omrežnih storitev se določijo največ v višini, ki zagotavlja vzdrževanje zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki, v stroškovniku.

Povsem z enakim namenom in ureditvijo omrežnih storitev, kot je določena v ZIPI, so urejene omrežne storitve v novem ZGeoD, saj so *podatki iz zbirk geodetskih podatkov prostorski podatki*, kar nedvomno izhaja iz PRILOGE I, II in III Direktive INSPIRE (Katastrske parcele - Področja, ki jih opredeljujejo zemljiški kataster ali enakovredni registri; Naslovi - Lokacija nepremičnin, ki temelji na identifikatorjih naslova, običajno z imenom ulice, hišno številko, pošto številko; Zemljepisna imena - Imena območij, regij, krajev, vele mest, predmestij, mest ali zaselkov ali kateri koli geografski ali topografski pojav javnega ali zgodovinskega pomena; Ortofoto - Geolocirani slikovni podatki zemeljske površine iz satelita ali senzorjev v zraku; Stavbe - Prostorska lega stavb, ...).

Novi ZGeoD glede uporabe podatkov iz zbirk geodetskih podatkov v ničemer ne posega v zakonsko ureditev informacij javnega značaja – ta je v skladu s predpisi, ki urejajo informacije javnega značaja, brezplačna. V skladu s temi predpisi je urejena tudi komercialna uporaba podatkov.

Novi ZGeoD se glede uporabe omrežnih storitev (storitev v zvezi s podatki) po namenu in ureditvi zaračunavanja omrežnih storitev izenačuje z ureditvijo ZIPI - uporaba omrežnih storitev (storitev v zvezi s podatki), ki zagotavljajo dostop do podatkov, je za osebe javnega

prava za opravljanje nalog javnega značaja brezplačna, v določenih primerih pa se lahko zaračunava (po predhodno sprejetem in objavljenem stroškovniku). V stroške za uporabo omrežnih storitev ni vključena cena geodetskih podatkov, le-ti so namreč – glede na ureditev informacij javnega značaja, brezplačni.

Geodetska uprava in samoupravne lokalne skupnosti zagotavljajo javni dostop do zbirk geodetskih podatkov, ki se lahko omeji le v skladu s predpisi, ki urejajo informacije javnega značaja, ali iz razlogov, določenih z zakonom, ki določa posamezno zbirko geodetskih podatkov, torej le pod pogoji, ki njihovo široko uporabo omejujejo upravičeno. Javni dostop do podatkov iz zbirk geodetskih podatkov se zagotavlja z omrežnimi storitvami, ki so dostopne na svetovnem spletu ali drugem ustreznem telekomunikacijskem omrežju, in morajo omogočati:

- iskanje zbirk geodetskih podatkov in storitev v zvezi z geodetskimi podatki iz teh zbirk,
- pregledovanje podatkov iz zbirk geodetskih podatkov, ki omogoča minimalno prikazovanje, krmarjenje, povečanje oziroma pomanjšanje, panoramski pregled, in podobno,
- prenos podatkov ali dela podatkov iz zbirk geodetskih podatkov,
- preoblikovanje zbirk geodetskih podatkov,
- priklic drugih storitev v zvezi s podatki.

Načini omrežnih storitev so enaki kot jih določa Direktiva INSPIRE in se že izvajajo v praksi. Zagotavljanje omrežnih storitev je treba izvajati v skladu z načeli, ki zadevajo varstvo osebnih podatkov.

36. člen novega ZGeoD ureja tudi zaračunavanje omrežnih storitev in komercialne uporabe podatkov iz zbirk geodetskih podatkov.

Organ, ki zagotavlja omrežne storitve v zvezi z geodetskimi podatki, lahko zaračunava stroške za uporabo omrežnih storitev, ki zagotavljajo vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov in omrežnih storitev, zlasti če gre za velik obseg pogosto posodobljenih podatkov. Prihodki od zaračunavanja stroškov za uporabo omrežnih storitev so lastna dejavnost organa. Uporaba iz tega naslova pridobljenih finančnih sredstev je namenska - prihodki od zaračunavanja stroškov za uporabo omrežnih storitev se lahko uporabijo le za vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov in omrežnih storitev v zvezi z geodetskimi podatki. V stroške za uporabo omrežnih storitev ni vključena cena geodetskih podatkov, le-ti so namreč – glede na ureditev informacij javnega značaja, brezplačni.

Drugačna ureditev zaračunavanja uporabe omrežnih storitev – če bi jo novi ZGeoD določal drugače kot ZPI - bi pomenila različno ureditev zaračunavanja omrežnih storitev za dostop do istih podatkov - t.j. do podatkov iz zbirk geodetskih podatkov, ki so po svoji vsebini prostorski podatki. V praksi bi to pomenilo, da zaračunavanje omrežnih storitev, predpisano v ZPI za prostorske podatke, za pridobivanje podatkov iz zbirk geodetskih podatkov sploh ne bi veljalo, čeprav geodetski podatki predstavljajo precejšni del prostorskih podatkov po ZPI.

Komercialno uporabo podatkov iz zbirk geodetskih podatkov geodetska uprava in samoupravne lokalne skupnosti zaračunajo v skladu s predpisi, ki urejajo informacije javnega značaja.

Uporaba omrežnih storitev iz tretjega odstavka tega člena je za osebe javnega prava za opravljanje nalog javnega značaja brezplačna.

K poglavju VIII. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

K 37., 38. in 39. členu

Inšpekcijsko nadzorstvo je v novem ZGeoD na novo urejeno. Spremembe tega poglavja so v neposredni povezavi s spremembami in dopolnitvami ZGeoD: ni (več) obveznosti vpisa v imenik geodetskih podjetij, za izvajanje geodetskih storitev ni (več) treba pridobiti dovoljenja, ni (več) pogojev glede prostorov in opreme,.... Zato je treba pristojnosti nadzora nad izvajanjem tega zakona drugače določiti. Nadzor nad subjekti, ki opravljajo geodetsko dejavnost, opravlja geodetski inšpektor. Pri opravljanju nalog ima geodetski inšpektor poleg pravic in pristojnosti po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, tudi pravice po tem zakonu, ki so navedene v 39. členu. Zoper odločbo, izdano v inšpekcijskem postopku, je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za okolje in prostor, vendar pritožba ne zadrži njene izvršitve.

K poglavju IX. KAZENSKE DOLOČBE

K 40. do 45. členu

Členi urejajo sankcije za kršitev tega zakona in globe, za katere se kaznujejo pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki nastopajo kot geodetsko podjetje, ali posamezniki, ki nastopajo kot odgovorni geodet ali geodet. Ker so v novi ZGeoD vključene nove določbe, ki za področje geodetske dejavnosti posebej urejajo pogoje za nastopanje tujih ponudnikov na slovenskem trgu, so med prekrškovne določbe dodane tudi določbe o prekrških tujih ponudnikov, ki opravljajo geodetsko dejavnost v Republiki Sloveniji v nasprotju s tem zakonom.

Urejeno je tudi kaznovanje v primeru ne sporočanja sprememb podatkov, ki se vpisujejo v imenike po tem zakonu, in kaznovanje lastnikov nepremičnin, ki posamezniku, ki se izkaže s pooblastilom ali geodetsko izkaznico, ne dopustijo dostop na svojo nepremičnino in izvajanje geodetske dejavnosti ali nalog geodetske službe.

K poglavju X. PREHODNE DOLOČBE

K 46. členu

Pravne in fizične osebe, ki že opravljajo geodetsko dejavnost, morajo svoje poslovanje uskladiti z določbami tega zakona - to pomeni, da morajo skleniti zavarovanje za škodo v skladu s 4. členom novega ZGeoD in zagotoviti sodelovanje odgovorne osebe v skladu s 5. členom novega ZGeoD, če tega doslej še niso imele (ker so npr. izvajale samo geodetsko dejavnost, ki ni bila podvržena posebnim pogojem po ZGeoD). Uskladitev opravljanja geodetske dejavnosti bo nadzoroval geodetski inšpektor po izteku roka za prilagoditev.

K 47. členu

IZS na podlagi 110. člena ZGO-1 že vodi seznam projektivnih in geodetskih podjetij, v katerega so vpisana tudi podjetja, ki izvajajo geodetsko dejavnost. Za »seznam geodetskih podjetij«, ki ga določa novi ZGeoD, ni predvideno, da ga bo IZS vzpostavila kot nov seznam. Zaradi ekonomičnosti in racionalnosti se ga vodi v obstoječem seznamu projektivnih in geodetskih podjetij pri IZS, in sicer tako, da se v delu, ki se nanaša na geodetska podjetja, ki izvajajo geodetsko dejavnost, prilagodi vsebini »seznama geodetskih podjetij«, ki jo določa ta zakon.

Določene so obveznosti geodetskih podjetij, ki so že vpisana v seznam projektivnih in geodetskih podjetij pri IZS, in tistih, ki še niso - sporočiti morajo podatke o geodetskem

podjetju (ali morebitne spremembe podatkov) in imena odgovornih geodetov, ki zanje opravljajo naloge odgovornega geodeta.

K 48. členu

IZS na podlagi 110. člena ZGO-1 že vodi imenik pooblaščenih inženirjev, v katerega so vpisani tudi posamezniki, ki izpolnjujejo pogoje za odgovornega geodeta. Tudi za »imenik odgovornih geodetov«, ki ga določa novi ZGeoD, ni predvideno, da ga bo IZS vzpostavila kot nov imenik. Iz istih razlogov kot za seznam geodetskih podjetij (ekonomičnost, racionalnost) ga IZS vodi v obstoječem imeniku pooblaščenih inženirjev pri IZS, in sicer tako, da se v delu, ki se nanaša na posameznike, ki izpolnjujejo pogoje za odgovorne geodete, prilagodi vsebini »imenika odgovornih geodetov«, ki jo določa ta zakon.

Tudi v tem primeru so določene obveznosti posameznikov, ki so že vpisani v imenik odgovornih inženirjev pri IZS - sporočiti morajo podatke, ki se vpisujejo v imenik odgovornih geodetov po novem ZGeoD.

K 49. členu

Inštitut »odgovorni geodet« je bil uveden z ZGeoD iz leta 2000. Posamezniki so na podlagi ZGeoD in predpisov, ki urejajo izpit iz geodetske stroke, pridobili status »odgovornega geodeta« in opravljali naloge odgovornih geodetov.

Priznavanje pridobljenih pravic »odgovornih geodetov« ureja 49. člen novega ZGeoD z vzpostavitvijo pravne domneve, da se šteje, da posamezniki, ki imajo opravljen strokovni izpit iz geodetske stroke po sedanjih predpisih in so na dan uveljavitve tega zakona vpisani v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS, izpolnjujejo pogoje za odgovornega geodeta po novem ZGeoD. Osebe, ki izpolnjujejo te pogoje, lahko nadaljujejo z delom, izkaznice in enotni žigi z identifikacijsko številko, ki so jih pridobili, pa ostanejo v veljavi. Namen te določbe je preprečitev oškodovanja posameznikov, ki so po dosedanjih predpisih že izpolnili pogoje za odgovorne geodete in so tudi že pridobili predpisane izkaznice oziroma žige z identifikacijsko številko.

Novi ZGeoD ureja tudi pravice tistih posameznikov, ki na dan uveljavitve tega zakona ne bodo vpisani v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS. Pogoji za vpis v imenih geodetov glede strokovne izobrazbe, delovnih izkušenj in izpitov so bili določeni v prvem odstavku 7. člena, 48. členu in 49. členu Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08):

7. člen

(1) V imenik geodetov se na svojo zahtevo vpiše posameznik, ki ima v Republiki Sloveniji končan najmanj visokošolski strokovni študij geodezije ali v Republiki Sloveniji nostrificirano v tujini pridobljeno diplomo ustreznega visokošolskega strokovnega študija geodezije (v nadaljnjem besedilu: geodet). Vpis se opravi, če geodet izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj tri leta delovnih izkušenj po končanem univerzitetnem študiju geodezije oziroma pet let delovnih izkušenj po končanem visokošolskem strokovnem študiju geodezije;*
- da ima pri inženirski zbornici opravljen izpit iz geodetske stroke;*

48. člen

Pogoje glede strokovne izobrazbe in pogoje glede delovnih izkušenj po prvem odstavku 7. člena tega zakona izpolnjuje tudi posameznik, ki je pridobil naziv inženir geodezije po višješolskem programu študija geodezije in ima najmanj pet let delovne dobe po končanem višješolskem programu študija geodezije.

49. člen

Ne glede na določbo druge alineje prvega odstavka 7. člena tega zakona se lahko v imenik geodetov vpiše posameznik, ki je oziroma bo do uveljavitve predpisa o izpitu iz geodetske stroke iz druge alineje prvega odstavka 7. člena tega zakona opravil strokovni izpit v skladu s pravilnikom o opravljanju strokovnih izpitov in preizkusov znanja ali strokovni izpit po dosedanjih predpisih o programu in preizkusu znanja delavcev v geodetskih podjetjih ali preizkus znanja iz posebnih geodetskih postopkov

Ustava RS varuje na podlagi zakona pridobljene pravice tako, da vanje ni mogoče posegati z učinkom za nazaj (155. člen Ustave RS). Ker so posamezniki določene pravice že pridobili z ZGeoD, z novim ZGeoD v njihove pridobljene pravice ni mogoče posegati z retroaktivnim učinkom. Zato tretji odstavek 49. člena novega ZGeoD določa, da se v imenik odgovornih geodetov lahko vpišejo tudi posamezniki, ki bodo izkazali, da izpolnjujejo pogoje glede strokovne izobrazbe, delovnih izkušenj in izpitov, ki so določeni v prvem odstavku 7. člena, 48. členu in 49. členu Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08). V pravice posameznikov, ki jih je določil ZGeoD iz leta 2000, oziroma v njihova upravičenja se tako ne posega.

K 50. členu

Tudi inštituta »geodet« in »geodetska izkaznica« sta bila uvedena z ZGeoD iz leta 2000. Posamezniki so na podlagi ZGeoD in predpisov, ki urejajo poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in geodetsko izkaznico, pridobili status »geodeta« in geodetsko izkaznico ter opravljali naloge geodetov.

Priznavanje pridobljenih pravic »geodeta« ureja 50. člen novega ZGeoD z vzpostavitvijo pravne domneve, da se šteje, da posamezniki, ki imajo opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev po sedanjih predpisih in so na dan uveljavitve tega zakona vpisani v imenik oseb, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, izpolnjujejo pogoje za geodeta po novem ZGeoD. Namen te določbe je enak kot v primeru pravne domneve za odgovorne geodete - preprečitev oškodovanja posameznikov, ki so pogoje za geodete že izpolnili po dosedanjih predpisih in so tudi že pridobili geodetske izkaznice. V njihove pridobljene pravice oziroma upravičenja se ne sme posegati, zato lahko nadaljujejo z delom, geodetske izkaznice, ki so jih pridobili, pa ostanejo v veljavi.

K 51. členu

Zaradi potrebe po predhodnem usposabljanju in prilagoditvi prevzame IZS javna pooblastila v zvezi z izvajanjem nalog izdajanja geodetskih izkaznic in opravljanjem strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev šest mesecev po uveljavitvi tega zakona, do tedaj pa te naloge opravlja geodetska uprava. Predpisano je, da je geodetska uprava pristojna za dokončanje postopkov, začelih pred izvajanjem nalog IZS, in po katerih predpisih se dokončajo postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona.

K 52. členu

Predpisano je, kdaj IZS prevzame javno pooblastilo v zvezi z vodenjem imenika imetnikov geodetske izkaznice – šest mesecev po uveljavitvi tega zakona. Tudi za te naloge je predpisano, kdo je pristojen za dokončanje postopkov, začelih pred izvajanjem nalog IZS, in po katerih predpisih se dokončajo postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona.

K 53. členu

Javna pooblastila v zvezi z izvajanjem nalog v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev za tuje državljane bo IZS zaradi potrebe po predhodnem usposabljanju in prilagoditvi prevzela šest mesecev po uveljavitvi tega zakona. Ne glede na določbe v zvezi s prenosom pristojnosti se bodo naloge pristojnega organa po Zakonu o priznavanju poklicnih kvalifikacij, za katere bodo vloge vložene pred prenosom pristojnosti na IZS, do konca reševale na ministrstvu, pristojnem za geodetsko dejavnost – t.j. na Ministrstvu za okolje in prostor. Postopki priznavanja poklicnih kvalifikacij po Zakonu o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se bodo končali po dosedanjih predpisih

K 54. členu

IZS bo s prevzemom nalog po novem ZGeoD prevzela od geodetske uprave vso dokumentacijo, ki je doslej nastala pri izvajanju po javnem pooblastilu prevzetih nalog. Vsebina dokumentacije ni natančno navedena, navedena tudi nista način in rok prevzema dokumentacije. Ker IZS soglaša, da prevzema te naloge kot javno pooblastilo, sodelovanje IZS in geodetske uprave pa je bilo doslej korektno in uspešno, je utemeljeno pričakovati, da bo ta vprašanja mogoče urediti po dogovoru predstojnikov obeh organov - IZS in geodetske uprave.

K 55. členu

Člen ureja uskladitev določb o matični sekciji geodetov - Matična sekcija geodetov, ki je že ustanovljena pri IZS na podlagi Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08), se ne ustanavlja ponovno, ampak z dnem uveljavitve novega ZGeoD nadaljuje z delom kot matična sekcija geodetov po določbah tega zakona.

K 56. členu

Člen ureja uskladitev določb o Geodetskem inštitutu Slovenije – Geodetski inštitut Slovenije, ki je že ustanovljen na podlagi Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08) in Sklepa o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Geodetski inštitut Slovenije (Uradni list RS, št. 84/20 in 26/03), se ne ustanavlja ponovno, ampak z dnem uveljavitve novega ZGeoD nadaljuje z delom kot Geodetski inštitut Slovenije po določbah tega zakona.

K 57. členu

Na podlagi novega ZGeoD bo treba izdati nove podzakonske predpise, ki jih določa ta zakon. Rok za izdajo podzakonskih predpisov, ki bodo podrobneje uredili izvajanje tega zakona, je štiri mesece po uveljavitvi tega zakona. Tak rok je določen, ker je treba pripraviti (uskladiti) 4 predpise in jih predhodno medresorsko uskladiti znotraj geodetske stroke in s pristojnimi ministrstvi in vladnimi službami.

K poglavju XI. KONČNI DOLOČBI

K 58. členu

Člen ureja prenehanje veljavnosti dosedanjih predpisov – z dnem uveljavitve novega ZGeoD preneha veljati prejšnji zakon, ki je urejal geodetsko dejavnost – t.j. Zakon o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/00, 47/06-ZEN in 45/08).

Na njegovi podlagi sta bila sprejeta Uredba o določitvi seznama del na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja in zdravja ljudi (Uradni list RS, št. 23/04) in Pravilnik o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja (Uradni list RS, št. 67/00). Z novim ZGeoD so odpadli razlogi za podrobnejše predpisovanje »nevarnih del« na področju geodezije in za določanje pogojev glede tehnične opreme in prostorov geodetskih podjetij, ki izvajajo geodetske storitve. Z dnem uveljavitve novega ZGeoD zato prenehata veljati, saj je prenehala veljati pravna podlaga za njun sprejem, podaljšanje veljavnosti pa ni potrebno oziroma utemeljeno.

Z uveljavitvijo novega ZGeoD prenehajo veljati tudi drugi podzakonski predpisi, ki so bili sprejeti na podlagi ZGeoD. Pravilnik, ki ureja izpit iz geodetske stroke, oziroma strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, oziroma geodetsko izkaznico bo treba v roku, ki ga določa 57. člen novega ZGeoD, uskladiti s novim ZGeoD oziroma nadomestiti z novimi pravilniki. Z novim ZGeoD bo treba uskladiti tudi Sklep o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Geodetski inštitut Slovenije (Uradni list RS, št. 84/20 in 26/03), ki je pravna podlaga za »ustanovitev« Geodetskega inštituta Slovenije. Ti predpisi se uporabljajo do uveljavitve novih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona.

K 59. členu

Določba ureja začetek veljavnosti tega zakona.

